ANUL I. No. 250

20 pagini 5 lei

BIBLIOTECA CENTRALĂ a „ASOCIAŢIUNII" SIBIIU

BUNA VESTIRE

ZIAR LIBER DE LUPTA SI DOCTRINA ROMANEASCA

Director: DRAGOŞ PROTOPOPESCU

Redacţia şi Administraţia: BUCUREŞTI
Bulevardul Elisabeta 12, etaj II.

TELEFOANE: Direcţia, Redacţia . . . 4.84.34
Administraţia 4.85.82

ABONAMENTE:
Comune urbane: 1 an Lei 700; 6 luni » 350; 3 luni » 175
Comune rurale: 1 an Lei 500; 3 luni » 125; 6 luni » 250

Când Naşterea e sfîntă...

Cind acum aproape două milenii un copil dumnezeesc năştea într'o iesle, omenirea era din oficiu — dintr'un oficiu religios — proclamată contemporana Lui...

Tot ce s'a născut după aceia pe pămînt poartă pe trup taina naşterei sfinte...

S'a terminat... Nu mai putem da înapoi: Dumnezeu s'a făcut om, ca să ne ridice pînă la el... Dumnezeu ne-a condamnat la dumnezeire...

Cea mai mare misiune pe pămînt a omului derivă din leagănul de pae peste care s'a minunăţit naivitatea unui asin.

Simplitatea lucrului era ca să ne răscumpere inteligenţa, înlocuită deodată în noi cu forma minunei.

Dar ca minunea să se consume trebuiau străbătute toate etapele ei... Minunea trebuia trăită pînă la capăt...

Cîţi ar fi uitat pe Isus dacă rămînea numai Cel din om născut... Cîţi n'ar fi înţeles grozava coborîre a lui Dumnezeu pînă la noi... Ca să ne condamne explicit la dumnezeire, Dumnezeu nu s'a mulţumit numai să fie născut ca noi... Ci şi să moară ca noi.

De aci datoria noastră de a muri supraomeneşte, pentru a renaşte în dumnezeire.

In ieslea din Betleem, atunci, s'a prefigurat moartea de mai tîrziu... Viaţa omului era complect brăzdată prin aceasta de Dumnezeul nostru...

Intre naşterea lui Isus şi moartea lui pe Cruce toată istoria omenirei, toată trăirea noastră în vene se săvîrşea.

Isus murea, în mintea lui Dumnezeu, în clipa cînd năştea; şi năştea din nou întru Dumnezeu din clipa în care era coborît de pe cruce.

Prin aceasta indentitatea celor două mari acte ale vieţei se definea; de atunci nici o confuzie nu mai poate fi făcută între vieaţă şi moarte; ele sînt unul şi acelaş lucru; în raport cu veşnicia, poate un moment, o clipă a noastră de dumnezeire. Fiindcă e deajuns să fii Dumnezeu o clipă — restul e treaba veşniciei...

Neamul nostru de mult s'a născut... Dar niciodată, sau aproape niciodată, n'a murit cum trebue.

Afară de un Horia şi Crişan, Tudor şi Avram Iancu, Mihai şi Ştefan, neamul nostru s'a odihnit trăind... I se părea că a fi, e de ajuns...

A nu fi, e însă totul... A nu fi nimic în vieaţă, ca să fii totul în moarte.

Definiţia aceasta de neam o dau numai eroii. Ei singuri fac naşterea neamului lor cu ajutorul morţei.

In orice caz, pentru contemporaneitate, ieşirea lor din temporal s'a dovedit — pînă la noi mijloace, pe care mintea mea slabă nu le presimte — singurul mod pentru noi de a intra în intemporal.

Dragoş Protopopescu

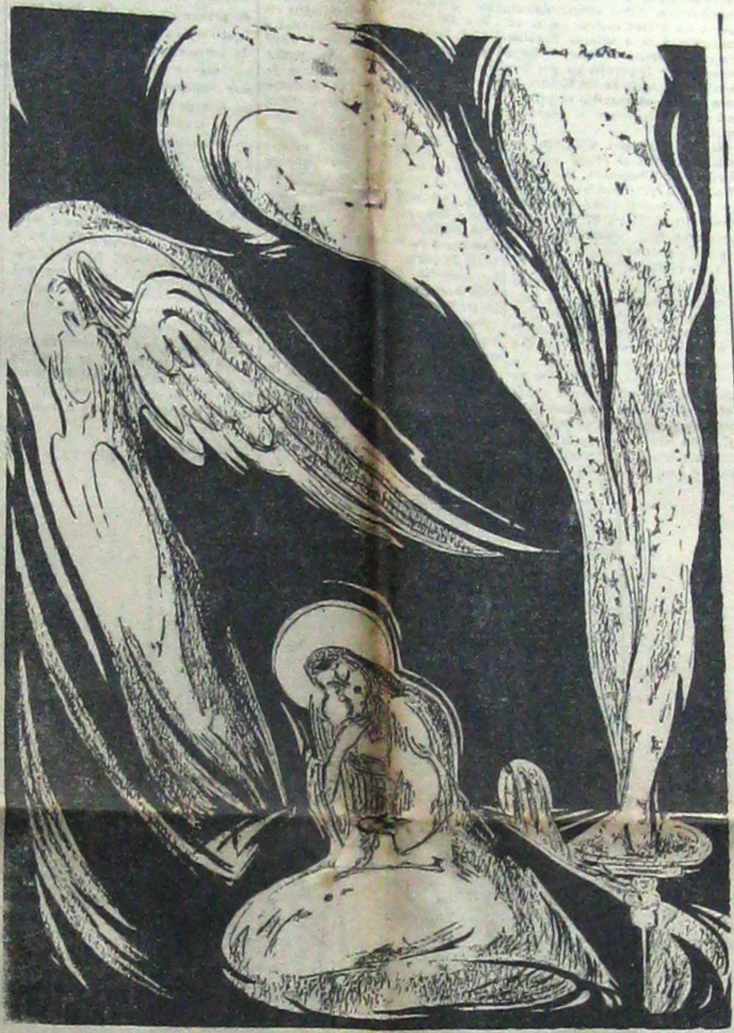

Naşterea Domnului

Clopotele vestesc pogorîre dintru cele de sus.

Pe Iisus, cel în vecie mântuitor lumii, luminile îl poartă peste ţările noastre de împăraţi şi ciobani.

Il primim în inimă, îngenunchiaţi în pulberea de aur a evlaviei.

O lume veche se pregăteşte de'nserare.

Stele Crăciunului vestesc Răsărit plin.

Ieslele odihnitoare de Mântuitor cuprind nădejdea lui Simeon.

Uneori, oamenii au uitat semnele Cerului, dar până la sfârşit, lumina cea adevărată a biruit întotdeauna, alungând în peşteri damnate şerpii urei şi-ai păgâniei.

Ţările româneşti se deschid mântuirii.

Iisus e printre noi!

Codrii ardeleni, de vânjos gorun domnesc, plaiurile arborosene, cu dulci coline colindătoare în frunzişul fagilor împrejmuitori de Putna, Dragomirne şi Suceviţe, Banatul uzinelor şi al cântecelor, Basarabia grâielor ca mătasa îngălbenită la soare, a hambarelor de belşug, Moldova — şi şesurile dunărene — toate acestea îs sub semn astăzi.

Iisus e printre noi!

Da, am îngenunchiat, şi inima ni-i deschisă pentru lumina cea mare.

Irod a vărsat sânge, dar crinul împărătesc s'a înălţat, căci voia cerului a fost mântuire.

Clopotele cuprind Ţara.

De pretutindeni, sonul lor învolburează azururile.

Dumnezeu veghiază, din veşniciile Lui atotcuprinzătoare, peste omenia noastră. Fruntea ni se pleacă. Il simţim între noi pe Domnul Iisus, aşa cum l-au vestit profeţii şi semnele, pentru acel Vifliem de luceafăr dumnezeesc.

Smirnă şi tămâie fie-ne inima!

Cântare de nădejde şi victorie.

Ţărm inalt, sufletul!

Ingenunchiere.

Căci, din inima Lui bunătate, pentru noi, doritorii, Iisus a început să meargă blândeţă şi dragoste peste plaiurile româneşti.

Crăciunul, sărbătoare de pace şi bucurie, ne săvârşeşte întru bunătate.

Auziţi svonul colindelor?

Domnul Iisus îşi duce peste veacuri lumina.

«BUNA VESTIRE»

25 1937 XII

„Naşterea Ta Hristoase, Dumnezeul nostru, Răsărit-a Lumii Lumina Cunoştinţii". *Cuvine-se cu adevărat să ne închinăm Hristoase Naşterei Tale. Căci toată darea cea bună şi toate cele spre folos de acolo au purces.*

Când smerit cum e robul Te-ai născut în staul, pildă datu-ne-ai tuturor. Că toată, slăbiciunea Ta Putere a fost şi toată smerenia Ta Inălţare adus-a.

Răsărit-a Lumii, nu când din tină Tatăl l-a zidit pe om a fost, ci când din Fecioară spre mântuirea noastră Te-ai născut.

Că Naşterea Ta împlinindu-se vărsatu-s'a asupra oamenilor Lumina Cunoştinţei.

Şi prin Naşterea Ta ne-ai ajutat Doamne să nu mai fim numai robii păcatului ci cu mintea să pricepem, cu sufletul să cuprindem mărirea şi bucuria jertfei.

Că nimica nu suntem dacă vrednici de jertfă întru mărirea Ta nu ne arătăm.

Chiar de am jertfi tot nimica nu suntem că doar din păcat ne-am ridicat.

Veacul minunii româneşti

Cultura, Oameni, Fapte

ORFAN

Mamă,
Dece plingi cind trec pe intomnate uliţi
Cirduri de nori şi de cocori?
Mamă,
Matale ştii: te-am rugat de-atitea ori,
Să dai focului chinul care-ţi sfişie, cu dinţi de miliţi,
Sufletul cernit năframă...

Mamă,
Dece spui că omul îmbrăcat soldat,
Că omul din ramă
E un sfint care — a murit la Jii, împuşcat?

Mamă,
Noaptea, cind frunzele cad din nuc
Şi s'aud cocorii pe cer, cum se duc,
Cu lacrimi in ochi dece te'nchini şi săruţi chipul din ramă?

Mamă,
Dece plingi cind vine primarul Onofrei,
Mare cit o bute de prune,
Să ne dea dela Stat, patruzeci de lei
Pentru gaz şi pentru sare
Şi când cu glas de stăpin spune
Că tata a fost viteaz fără asemănare
Şi şi-a apărat ţara in lupte la Jii?

Spune mamă, spune,
Dece sunt anii noştri atit de pustii?

CONSTANTIN GOGA

Naştere şi renaştere

Şi a scăpat pruncul de mânia lui Irod pentrucă el trebuia să mântuiască lumea. Mânia sângerosului împărat s'a arătat neştiutoare şi neputincioasă ca a tuturor tiranilor. Impotriva căilor deschise de Dumnezeu chiar împăraţii nu pot face nimic. Prin naşterea lui Hristos lumea trebuia să renască, să primească botezul curăţitor al păcatului originar.

Faptul întrupării, sfinţeşte seminţiile umane şi reface legătura pierdută cu Dumnezeu. Dar asta prin jertfă, prin jertfa miilor de prunci nevinovaţi căzuţi sub sabia neînduratului Tiran. Şi cu toată prevederea lui, puterea tiranului care nu era decât depe această lume, avea să fie înfrântă.

Faptul întrupării lui Dumnezeu Insuşi în chipul omenesc este unic în istorie şi s'a petrecut pentru ridicarea tuturor neamurilor. Dintre toate neamurile unul sigur nu L-a recunoscut cel în care Dumnezeu s'a întrupat. Este Irod, tiranul gelos pe stăpânirea unui alt împărat mai puternic decât el şi mai mare nu numai peste pământuri şi neamuri, ci şi peste văzduhuri, peste stihii, peste toate cele văzute şi nevăzute. Rassa lui Irod n'a participat la renaştere, ci s'a împietrit în stăpânirea acestui pământ. Cei treizeci de arginţi rămân dovada refuzului de a da pământul în schimbul cerului. Peste veacuri Irod, tiranul a rămas acelaş, la fel de crud când vede că puterea îi este ameninţată. Astăzi împărăţia lui se întinde pe trei sferturi din pământ, milioane de supuşi dorm sub tăişul sabiei lui.

Dar dacă Naşterea este un fapt unic în istorie, întruparea voinţei lui Dumnezeu este un fapt care s'a întâmplat de mai multe ori în istorie. Intruparea lui Dumnezeu însuşi a fost pentru toate neamurile, prin mijlocirea Mariei. Voinţa lui Dumnezeu se întrupează în fiecare neam în parte prin mijlocirea eroilor. Aceasta înseamnă renaşterea unui neam, care se adoptă din nou la viaţă prin eroii săi.

Este pentru a treia oară când Naşterea Mântuitorului coincide cu marile jertfe ale Neamului nostru, când întruparea lui Dumnezeu în neamuri coincide cu întruparea voinţei Lui în neam. Intâmplare este un cuvânt demn de cei cari n'au înţeles niciodată nimic. Pentru noi este aceasta un semn prin care se explică însăşi fiinţa noastră.

Dar prigoana lui Irod nu se aseamănă întru nimic cu prigoanele noastre? Irod cel care a tăiat mii de prunci nu este altul decât acest Irod care ne ucide fraţii, temător de puterea noastră care nu e numai depe acest pământ. Acel Irod care stăpâneşte trei sfeturi din lume şi vrea să câştige totul, încleştat în tronul lui care prin voinţă nu prin întruparea lui Dumnezeu Insuşi se clatină.

Deaceea ucide fără milă, deaceea calcă legi pe cari el însuşi le-a dat sau le-a consimţit. Totunul lui Irod s'a clătinat din temelii acum două mii de ani. Consolidarea lui nu a fost decât aparentă. Jertfa mielului, pruncul Mariei i-a dat cea mai mare lovitură, care l-a desrădăcinat, jertfele eroilor noştri, fiii neamului închee ce s'a început atunci. Pentrucă puterea lor vine de sus nimic nu-i poate sta în cale. De asta pare-se că nu-şi mai dă seama Irod: Şi de aceea se va prăbuşi. Pentru a doua renaştere a neamurilor în parte.

ION VASILE

Din traista lui Moş Crăciun

Secretul Anei Florentin

D. Ionel Teodoreanu *ne-a obişnuit cu surprizele.*

Este prea cunoscută verva acestui autentic scriitor şi prea gustat talentul său pentruca să mai spunem că şi ultima carte «Secretul Anei Florentin» *este tot o carte de succes.*

Cursa epică a autorului are toate virtuţile unui povestitor mare; pentrucă eroii pot fi uşor recunoscuţi în toate actele lor şi pentrucă patosul vieţii lor (şi patosul cărţii în întregime) te ajută s'o înţelegi ca atare.

Respingem «teza» criticilor cari susţin că Ionel Teodoreanu *ar fi un* tezist.

Veţi vedea de ce.

«Secretul Anei Florentin» este tipărit în editura «Cartea Românească».

Camaradul Gh. N. Dimitriu

a tipărit de curând un studiu amplu despre «Comunism, iudaism şi Francmasonerie».

Gh. N. Dimitriu ne dă la începutul studiului următoarea explicaţie:

«Pe măsură ce intenţiile şi tainicele dedesubturi ale francmasoneriei, iudaismului şi ale comunismului încep să fie cunoscute, treptat, însă ferm, se întăreşte credinţa generală că această sinistră trinitate neagră, drivând una din alta şi lucrând strâns unită, a ajuns să despartă în două tabere, crâncen duşmănite, toate popoarele pământului».

Studiul cuprinde un istoric al comunismului, stabilind — după A. Sudre — că primele încercări de comunizare datează după vremea Lacedemonienilor prin legile lui Licurg.

Pomeneşte apoi despre «comunismul lui Platon», despre Anabaptişti şi Milenişti cari, se ştie — ce predicau în Evul Mediu — comunitatea bunurilor.

Citează după aceea pe Thomas Morus «cel dela care comunismul modern pretinde că-şi trage rădăcina dogmatică», — pentruca să ajungă în sfârşit la comunismul marxist.

Cartea camaradului Gh. N. Dimitriu este o carte de minuţioasă cercetare. O carte bună de interpretare şi document

Cele mai frumoase poezii româneşti

D-nii Constantin Solomon şi G. Ursu au tipărit — nu de mult — un volum antologic, cuprinzând «cele mai frumoase poezii româneşti».

De curând a apărut la «Cugetarea» volumul II — epice.

Autorii ne explică astfel îndemnul cu care au pornit la acest nu prea uşor lucru.

Poezia românească, într'un îndelung proces istoric de afirmare, de desăvârşire şi de limpezire a esenţei sale, a ajuns să impună până astăzi atâtea creaţii încât merită din plin popasul unui bilanţ selectiv, care să aleagă, să izoleze şi să pună în lumină realizările ei cele mai pure. Ştim prea bine că poezia are în sufletul tinerimii un ecou prelung de sugestie, şi că oricât de scumpă ne-ar fi autonomia artei — una din aspiraţiile ce fac nobleţea omului — nu putem ignora totuşi bazele morale ale societăţii şi răspunderile pentru destinele viitoare ale neamului».

Volumul al doilea (epice) are următorul cuprins: cântece bătrâneşti, Ioan Eliade Rădulescu, Gr. Alexandrescu, B. Bolintineanu, V. Alexandri, Al. Donici, M. Eminescu, Al. Macedonski, G. Coşbuc, St. O. Iosif, Victor Vlad dela Marina, G. Ranetti, G. Tutoveanu, O. Carp, D Nanu, Corneliu Moldovanu, V. Militaru şi G. Topârceanu.

Cea mai mare jertfă legionară

autorul acestei noui spovedanii este Preotul I. Dumitrescu-Borşa.

După cărţile camarazilor comandanţi Alecu Cantacuzino, Neculai Totu şi Bănică Dobre şi această ultimă carte a părintelui comandant legionar I. Dumitrescu-Borşa este una din marile fapte ale condeiului legionar.

Este scrisă cu atâta căldură, cu atâta apropiere sufletească de cea mai mare jertfă legionară a martirilor Moţa şi Marin încât simţi nevoia s'o porţi permanent cu tine.

Este deadreptul uluitoare virtutea acestor scriitori.

In afară de d. Alexandru Cantacuzino, nici unul din cei trei (Neculai Totu, Bănică Dobre şi Pr. I. Dumitrescu-Borşa) nu erau militanţi ai scrisului. Iată-i astăzi — după jertfa dela Majadahonda — printre cei mai mari virtuoşi ai condeiului.

Povestirea Părintelui Dumitrescu este de-o curăţie rar întâlnită. Sinceritatea aceea care-ţi pătrunde ochii, sufletul şi oasele.

Să nu lipsească nimănui cartea Părintelui Ion Dumitrescu-Borşa «CEA MAI MARE JERTFA LEGIONARA».

D. Dragoş Protopopescu

ne-a înveselit şi ne-a încântat cu o nouă carte: TIGRII.

O carte scrisă cu o largheţă şi cu un humor (întradevăr englez) cum numai Dragoş Protopopescu putea s'o scrie.

Şi dacă cititorii vor bănui că scriem asta pentrucă d. Dragoş Protopopescu, este directorul nostru, le dăm un sfat: să citească imediat cartea.

Tigrii: două volume cu minunăţii de stil şi povestire.

Carte pentru Domniţe

volumul de poeme al d-lui Virgil Carianopol *este o sărbătoare a poeziei şi a cărţii totodată.*

Poezia de esenţă a lui Virgil Carianopol *şi tehnica volumului sunt împreună neîntrecute.*

Transcriem acest «Cântec nostalgic»:

Noaptea, peste turme de doine cărunte,
Pe unde aprind stelele focuri în munte,
Pe unde vin umbre obosite la deal,
Iţi mai aduci aminte de mine Oltenie!

Ţară de basm, drum de baladă,
Cununie de argint şi zăpadă,
Mi-au împietrit amintirile ca munţii Parâng
Şi am uitat peste tine să plâng.
Nu m'a mai dus nimeni înapoi,
Să scutur din bucium turme de oi.
Nu m'a mai dus nimeni lângă tine,
Să desgrop umbre dela Cozia şi dela Rovine.

Am rămas departe Oltenie şi străin,
Cântecele mele până la tine nu vin.
Ţi-am uitat şi apele şi zăpezile
*Nu-ţi mai cunosc nici umbrele, nici livezile_*
Nu-ţi mai ştiu nici doinele, nici trecătorile
*Nu-mi mai amintesc dacă ţi-am sărutat zorile_*
Cântec de zări, amintire moartă,
Visul pe-acolo, ca pe-o staţie mă poartă.
Numai ştiu nici eu; ai fost soare?
Ţi-am culcat cândva tinereţea la picioare?

Fată Morgană, văl de spume
Drum care duce în mine şi'n lume,
Oltenie, Oltenie.
Nu cumva ai fost şi tu, ca atâtea altele tot vedenie?

In toată poezia lui *Virgil Carianopol* găseşti nu ştiu ce nostalgie, nu ştiu ce tristeţe a locurilor sau a pământului uitat. Poezia lui Virgil Carianopol este ca o rugăciune perpetuă. Ca o dăruire necontenită către cele nevăzute.

Iată aci un fragment din «Intoarceri lângă pământ»:

«Imbătrânit, orb, tata tot îmi mai scrie
«Despre viaţa lui obosită de silnicie
*«Imi spune de grâu, de pământul anilor lui uscat_*
«Imi aminteşte de toţi feciorii dela noi, cari au plecat
*«Şi s'au întors cu nevestele, fiecare pe la ai lor_*
«Imi scrie câteodată: «Mă, eu nu am avut parte de tine, nu am fecior!
Mă calcă hoţii, nimeni nu vrea să ştie de mine,
Şi tetele râd, când mă aud câteodată pomenindu-le despre tine».

Şi din câte am mai putea spune aici spunem: Virgil Carianopol este *un poet autentic.*

Stil legionar: Ernest Bernea

D. Ernest Bernea unul dintre conducătorii revistei «Rânduiala» face parte din grupul tinerilor gânditori cu cea mai temeinică pregătire.

Atât studiile sale publicate în diferite reviste cât şi broşurile tipărite până în prezent ni l-au prezentat ca atare.

Ultima sa broşură «Stil legionar» cuprinde un studiu de analiză a noilor forme desăvârşite de trăirea legionară.

D. Ernest Bernea arată acolo determinantele unui stil legionar cu rădăcina nu numai în ceeace e o iniţiere directă, ci cu rădăcina în ceeace hotărăşte şi întăreşte o orientare spirituală şi istorică a neretului.

Forma nu este niciodată deslipită, separată de ceeace o poartă. Ci totdeauna o explicare, un simbol. Este de multe ori o verificare a potenţelor tale interioare.

CUIBURI DE LUMINA

Luciann Blaga
a tipărit la «F. R.» o nouă lucrare: «Geneza metaforei şi sensul culturii», o operă capitală pentru filosofia şi literatura românească. Mare poet, covârşitor dramaturg, Lucian Blaga se'mplineşte astfel'a semnificativă, românească, filosofie.

Profesorul Traian Brăileanu
a apărut cu volumul „Sociologia şi Arta guvernării". E o carte, care trebuie cunoscută şi gândită. Importanţa recentei lucrări a d-lui prof. T. Brăileanu nu mai e nevoie să fie subliniată. Menţionăm şi editura: „Insemnări Sociologice", pe care-o dirigueşte d. prof. dr. C. Zoppa.

«Lumea Nouă»
revista d-lui prof. Mihail Manoilescu deţine un loc de frunte în publicistica românească, aducând contribuţii importante în domeniul economiei politice.

D. Camil Petrescu
şi-a văzut jucată, la Teatrul Naţional, piesa «Suflete tari». A fost un eveniment de seamă reluarea. In versiune nouă, a acestei piese de mare literatură dramatică, «Suflete tari» e menită unui categoric succes de reprezentaţie. Teatrul Naţional are datoria să joace şi «Danton» care e o capo-d'operă a dramaturgiei universale.

Publicaţiile legionare
«Libertatea», «Insemnări Sociologice», «Glasul Strămoşesc», «Rânduiala», «România creştină», «Ideea Românească», «Braţul de fier», «Orientări», «Omul nou», «Iconar», şi altele, trebuie citite pentru slova lor vie. Şi trebuie recitite colecţiile revistelor «Axa» şi «Vestitorii».

«Sânzana»
publică săptămânal interesante articole de d-nii: C. Gane, Mihail Polihroniade, Ion Diaconescu şi alţii. Augmentarea notelor ar da acestei bune reviste o şi mai accentuată actualitate.

Constantin Noica
unul din cele mai eminente spirite ale generaţiei sale, şi-a editat la „Vremea" lucrarea „De caelo", — „încercare în jurul cunoaşterii şi individului".

Virgil Carianopol
a apărut la «Cartea Românească», de curând, cu volumul «Carte pentru domniţe». Virgil Carianopol e un mare poet şi-ar trebui să-i transcriem întreaga carte aici. Nu ne-a plăcut, însă, coperta, care e oribil executată.

«Procesiuni»
volumul de versuri al d-lui Vintilă Horia, recomandă un poet autentic. Il dorim să nu rămână la această unică lucrare. Destinul poeţilor cu o singură carte e foarte trist (căci, o renunţare la poezie, dupăce ai fost poet, nu e numai o laşitate, ci şi o recunoaştere a propriei incapacităţi).

«Istoria limbii române»
lucrarea d-lui prof. Al. Rosetti, e rezultatul unor migăloase cercetări. Deşi am fost şi noi, cândva, pasionaţi de filozofie, nu vom discuta lucrarea, căci n'avem suficientă competenţă şi ne e oroare să improvizăm. De aceea, ne mărginim să notăm ca îmbucurătoare apariţia cărţii d-lui prof. Al. Rosetti.

1938
va aduce noui volume de poezie, semnate: George Drumur, Ovid Caledoniu, Vasile I. Posteucă, Teofil Iancu, C. Ştefăniu, Aspazia Munte, Iulian Vesper (despre care d. Paul I. Papadopol scria într'un an literar că e... jidan!!) E. Ar. Zaharia, George Popa, Aurel Marin, Grigore Bugariu, Vucol Dorna, C. R. Crişan, Ştefan Baciu, etc.

Profesorul I. E. Torouţiu
ale cărui „Studii şi documente literare" reprezintă o splendidă realizare a spiritului românesc, va trebui să încerce o istorie a literaturii noastre. D-sa e cel mai indicat să ne-o dea ferită de periculoase diletantisme.

«Opera Română»
condusă de oameni incapabili în muzică, jidani sau jidaniţi şi masoni, se zbate într'o cumplită criză artistică. Un repertoriu răsuflat şi prost executat, incapacitate în montări, cântăreţi plătiţi cu lefuri de mizerie (cum e cazul la d. Folescu, Dinu Bădescu, Şerban Tassian, etc.) — iată palmaresul Operei Române, şi, pe lângă toate, boicotarea compozitorilor originali: V. Drăgoiu, Paul Constantinescu şi D. Cuclin. Ca mâine, o să-i vedem pe d-nii Iosef Aratty sau Marcelică Bottez alcătuind opere, pe cari d. Nona-Otescu le pomeneşti că le va dirija.

Pictorii Bassarab şi G. Zlotescu
vor avea, poate, răgazul să aranjeze o expoziţie la începutul lui 1938. Lucrul e de dorit, căci amândoi sunt valori incontestabile în pictura tânără.

D. Ilariu Dobridor
pregăteşte o amplă lucrare, în trei volume, referitoare la problema jidovească în cultura universală.

Poetul G. Rotică,
deschizător de drumuri în literatura bucovineană de înaintea răsboiului, pregăteşte ediţia definitivă a operei sale lirice. Scriitor de aleasă inspiraţie, d. G. Rotică ne va da posibilitatea să cunoaştem în ansamblu viguroasele d-sale poeme, cari îi stabilesc un loc de frunte în literatura noastră.

D. prof. Ion Clinezu
nu ne-a mai trimis de mult «Gândul românesc». Să fi încetat oare apariţia acestei valoroase reviste? Ar fi mare păcat.

«3 colinde din Bihor»
compoziţia muzicianului Liviu Rusu, autorul operei „Zamolxe" s'a bucurat de-o frumoasă primire în cercurile de specialitate.

D. Leon Ţopa
care se află în prezent la Roma, lucrează la o carte intitulată «Sociologia oraşelor».

Teatrul «Ligii culturale»
şi-a început frumos activitatea, cu o comedie de Holberg. Ni se promite şi «Hoţii», de Schiller. Deci: un repertoriu electic.

Cărţi eroice:
„Insemnări de pe front", „Pentru Hristos", „Cruciferii". Acestora li se adaugă, acuma şi cartea părintelui Dumitrescu-Borşa.

Teatrul «Liber»
şi-a deschis stagiunea cu o uşoară comedie bulevardieră: «Coloniale», de Birabeau. Păcat. Ni se promiseseră lucruri mult mai interesante. Cred, oare, directorii de teatru că publicul va înghiţi mult timp asemenea... «coloniale»? Dece nu vor ei să înţeleagă că B. Shaw, Pirandello, Lucian Blaga, Mihai Sorbul şi atâţia alţii, dramaturgi adevăraţi, aduc la teatru cel puţin atâta public cât şi Birabeau? Dar suntem în zodia culturală a lui Mitică.

D. Mircea Eliade
pregăteşte o „Istorie a religiilor" — o carte care ne lipsea de mult în ştiinţa românească.

M. Ctr.

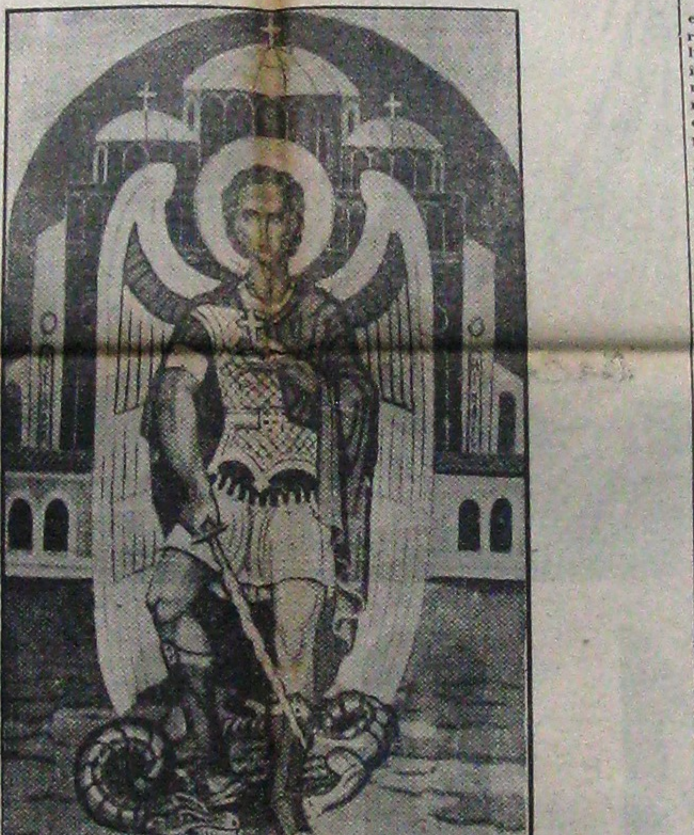

ARHANGHELUL MIHAIL Pictură în ulei de Suciu Petre (copie după o icoană a Bisericii zidită de legionarii din Tărnăşeste-Hunedoara).

Pier colindele

Poate că numai bătrânii îşi mai amintesc de adevăratele noastre colinde. S'au dus par'că odată cu timpurile şi tinereţea lor.

Şi dacă totuşi se mai aud, se mai întâlnesc, nu mai sunt glasurile unei bucurii necuprinse, colindele nu mai sunt trâmbiţe ale pământului.

Unii cărturari s'au ostenit foarte să le scoată din tradiţia noastră, găsindu-le rădăcina în nu ştiu ce strigăt scoţian al cutărui secol.

Dar poate oare cineva să le adeverească mai mult existenţa lor originară decât însăşi transfigurarea pe care o determinau. Cântecul lor era cântecul fără tăgadă al biruinţei credinţei noastre. Şi în ele biruia cu fiecare an sufletul nostru. Câtă frumuseţe era, ce înălţare ne cuprindea pentru nouile porţi ale cerului.

Dar acum? Colindele sunt niste glasuri stinse, glasuri uitate de când cu boerii ăştia şi cu politica.

Din copilăria noastră prea puţin ne mai amintim. Dar de atunci şi până astăzi, 15—20 de ani scurşi nu ştiu cum — s'a schimbat totul.

Imi amintesc (ca eri) un ajun petrecut cu toată pasiunea vârstei de 7 ani. Eram la ţară. Seara ajunului cobora ca o pregătire de rugăciune. Nici ochii nu-i mai puteam ţine sus. Copiii satului furişaţi pe după garduri sau după coriate aşteptau parcă un semnal ceresc. Şi într'un anumit timp glasurile colindătorilor cuprindeau şi încărcau toate uliţele, toate dealurile şi toate ferestrele.

Simţeai satul crescând, ridicându-se.

Copiii vesteau naşterea Domnului şi părinţii îi primeau cu colindeţi şi cu inima încărcată de dragoste.

A doua zi satul avea o viaţă nouă. Colindele erau ca o spovedanie colectivă. O spovedanie a Pământului şi a stăpânitorilor lui la un loc.

Astăzi unde mai sunt?

In locul cântecelor slăvitoare ce avem?

Avem colindători politici; în locul colindeţilor sticle de rachiu şi bastoane electorale. Aşa a trecut ajunul acestor sărbători ale naşterii lui Isus Hristos.

Dar, să revenim la colindele noastre creştineşti.

Ţăranul nostru poartă în firea şi în sângele lui toate datinele. Toate câte s'au abătut şi câte se vor mai abate peste soarta lui de ţăran român, nu vor schimba şi nu-i vor sterge un moment virtuţile. Pentrucă toată viaţa îi vine d'in brazda aceea de pământ răsturnată. Tot cântecul, toată jalea şi toată bucuria (cam amară e drept) a vieţii lui de acolo vine şi acolo se sfârşeşte.

La oraş e altă treabă. Mai are oare orăşanul răgaz să se mai gândească la pământ şi la Dumnezeu? Orăşanul nici nu mai poate recunoaşte ceva în afară de ceeace îi este dat să recunoască. Miile de reclame şi miile de culori care-l pândesc din spatele atâtor vitrine, sgomotul care-l antrenează ca pentru a doua viaţă, şi civilizaţia l-au sfârşit

Orăşanul îşi face rugăciunea la patefon (cu un disc «Columbia») sau ascultă la Radio, şi ferestrele casei lui sunt păzite de slugi şi căptuşit cu călţi. Sufletul deasemenea.

Aşa trec şi mor colindele noastre. Copiii numai le tot poartă. Singuri ei sunt luptătorii anonimi ai datinelor şi credinţei strămoşeşti.

Totuşi aţi ascultat tristeţea unui colind al lor? La câţi aţi mai auzit acel Lerui Ler trimes cerului? Cu ce a fost înlocuită rugăciunea — cu ce a fost înlocuit cântecul psalmului? cu «ne daţi ori nu ne daţi?»

Şi abia atunci în locul bucuriilor avem prilejul celor mai adânci tristeţi. Atât şi ar fi suficient să plângem, odată numai, pentru neamul nostru.

Care mai este atunci bucuria noastră? cu ce putem şi când putem înlocui tot ce am pierdut?

Cu un colind mare stăpânitor.

Colindul ce se arată şi care-l pregătesc cei mai buni copii ai ţării.

Ei vor înlocui acest trist «ne daţi ori nu ne daţi» cu slava celui care permanent dă şi colindă tuturor naşterea şi Invierea lui Isus, naşterea şi Invierea neamului.

Pier colindele?

Nu pier!

Ci abia acum vin cu toate cele câte au încetat o vreme să se mai arate.

Să mergem atunci să le anunţăm.

Gabriel Bălănescu

D. Corneliu Z. Codreanu către ziarul „Buna Vestire"

1927

5

1937:

UN MILION

In această luptă care s'a terminat la 22 Decembrie „Buna-Vestire" a jucat un rol de mare importanță. Fiind atacați cu mișelie dintr'un loc, din care nu ne așteptam „Buna Vestire" a ținut piept acestor atacuri respingându-le până la urmă a un desăvârșit succes.

„Buna Vestire" are deci gloria ei pentru care merită recunoștință.

Și va avea-o deoarece legionarul nu uită.

Corneliu Z. Codreanu

Decembrie 937

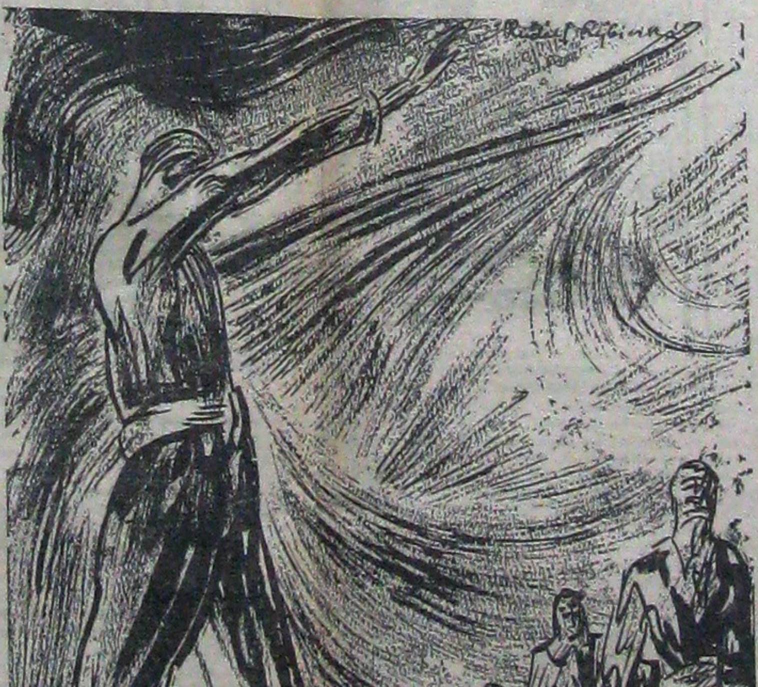

SALUT LUMINII

Mâine toată țara

VIATA LUI IISUS

Venirea dintrucele de sus

de MIRCEA STREINUL

> *La început era cuvântul și cuvântul era la Dumnezeu, și Dumnezeu era cuvântul. Acesta era întru început la Dumnezeu. Toate printr'însul s'au făcut; și fără de dânsul nimic s'a făcut, ce s'a făcut. Intr'însul era viață, și viața era lumina oamenilor. Și lumina luminează întru întuneric, și întunericul nu o a cuprins.*
>
> *Sfântul apostol* IOAN.

Erau vremuri tulburi acelea.

De multe ori, un fel de întunecime plutea peste țară.

Da, se mai vorbea despre patriarhi și despre regi — dar numai așa, ca despre făpturile învolburate de negură ale unei legende.

Glasul ultimilor profeți se stinsese și numai câte un cărturar bătrân mai găsea pricină de nădejde în cărțile legământului.

Cu toate acestea, mai ales în nopțile de clară și înstelată liniște galileeană, ochii țăranilor se-aprindeau de-un foc sălbatic, de nădejde — și inima le bătea mai repede.

Oamenii așteptau ceva. Și erau siguri că se găsesc în preajma unor mari răsturnări peste mocneala prevestitoare de uriașe furtuni, răsturnări menite să mature desmățul pornit din Cetate.

Cetatea!

Ah, ce ajunsese Cetatea!

Peste zidurile ei hohoteau ostașii desfrânați ai lui Irod, al cărui spate știa să se plece cu atâta amabilitate Romanilor mărturisitori de păgânătate. Dănțuitoare aduse din cele mai depărtate colțuri ale imperiului își desfătau pe aliți goliciunea ispititoare de carne slabă. Invățații își parfumau cu esențe rare părul alb și-și potriveau cu lacuri scumpe unghiile, iar graiul lor lua moliciuni de retor răsfățat, când discutau câte-un verset din Osea sau Aggai. Alții, cu sufletul uscat și înrăit de singurătăți sterpe, țineau cu sfințenie litera legii, însă fără să-i înțeleagă rostul viu, — dumnezeesc sau omenesc. Curtea regelui o imita pe cea din Roma și un libertinaj fără limite (care știa, uneori, să ajungă până la crimă) contaminase cercurile aristocrate ale Ierusalimului.

Mulțimile se sbuciumau. Fremătau ca un vânt ascuns de pădure. Așteptau din clipă în clipă un semn, o deschidere de ceruri — căci Dumnezeu nu-i mai vorbise de mult Israelului. Dar cerurile rămâneau mute și gloata ofta. Unii, dintre cei slabi cu sufletul, își pierduseră nădejdea. Alții, însă, așteptau. Și, astfel, Simeon, dintru cei umiliți, — și, ca el, tot alții și alții. Căci așa mărturea legământul din Sfânta-cea-mare.

Când îi venea lui Irod, la palat, veste despre vorbele iscate prin cetatea sa, că se așteaptă coborîrea între oameni a lui Mesia, se mâhnea craiul, și mâhnirea lui era cumplită, vestitoare de sânge. Căci Irod judeca numai după măsura celor pământene. Deci își temea domnia cea trecătoare.

Și nedreptatea bântuia.

Strâmbătățile porniseră ca un danț drăcesc.

Stihiile vânturau sufletul celor puternici de zi.

Par'că și'n ochii copiilor se-adunase tristeță. Așa ca la un apus învolburat de nouri grei. Jocurile se stingeau, obosite și înserate de-o durere tainică.

Drumurile erau tot mai aspre. Grânele plecate de rod îmbelșugat își scuturau pentru cetăți depărtate sămânța, căci Irod știa să facă daruri bogate stăpânilor.

Noaptea, malurile Iordanului plângeau în foșnetul ierburilor sălbatice.

Păstorii aprindeau focuri uriașe. Și umbra regilor cobora asupra lor. Infiorați, păstorii își plecau la pământul uscat auzul, așteptând, par'că, apropiere de pași. Acești oameni știau că Dumnezeu va veni în curând. Dar nu știau cum și când. Și, deaceea, veghiau mereu. Turmele murmurau dulce și ochii păstorilor se pierdeau în adâncimile cerurilor galileene, unde-L bănuiau, îmbrăcat în lumină, pe Dumnezeu.

Iar palatul lui Irod se'nconjura de'ntunecimi. Multe, tot mai multe și mai nepătrunse întunecimi. Și grădinile palatului oftau omenește.

*

Muierea lui Zaharia, cea întristată de stărpiciune, primise rod în pântecele ei. Și i-l însemnase un înger al Domnului. Cu numele Ioan. Care avea să fie Botezătorul.

Cerul începea să grăiască.

*

In Nazaretul Galileei trăia Maria, de care îngrijea teslarul Iosif cel din neamul David, care Iosif umbla după dumnezeeștile porunci în căile vieții sale.

Dumnezeu o aflase cu har înaintea Sa și i-a încredințat spre trup pe fiul Său, care era și El totodată. Pentru a fi om. Om adevărat și Dumnezeu adevărat. Jertfă pe Sine Sie-și. Căci numai printr'o astfel de jertfă se statornicise răscumpărarea păcatului.

Ingerul se și arătase Mariei, binevestindu-i. Fecioara se ruga în liniști de'nceput. Și îngerul, copleșit de misiunea sa, i-a grăit. Totul a fost ca o revărsare de crini și trandafiri peste mirrha rugăciunii.

Apoi, Maria s'a dus, după porunca îngerului, la muierea lui Zaharia. Și s'au bucurat împreună. Și pruncul Elisabetei, simțind apropierea Domnului, s'a sbătut în matricea sa.

Mugurii se 'ntâlneau din veacuri.

*

Când Augustus dădu ordin de numărătoare, Iosif porni cu Fecioara la cetatea sa, care era Vifliem. Și, fiind multă lume cu prilejul acestui recensământ, vița lui David nu găsi adăpost decât un staul.

Pe plaiurile din jurul târgului, păstorii își petreceau noaptea păzind turmele. Unii își pierdeau privirea în jăraticul focurilor oierești, alții îngânau cântece vechi, poate depe vremurile împăratului Solomon, sau spuneau psalmi. Cânii lătrau încet, a vis. Fumul din colibe se lăsa peste văi. Târgoveții odihneau întru somn și numai paznicii strigau sub ziduri, când venea rânduiala ceasurilor, iar păsările de noapte fâlfâiau umbră peste ulițe.

Maria, stându-i rândul, a născut. Și-a înfășat pruncul, care era vestit Iisus, și l-a culcat în iesle, căci în hanuri nu se găsea loc pentru Maria. La ora aceea, îngerul a ieșit cu strălucire pe plaiuri, grăind ciobanilor.

— Nu vă temeți! Iată, vă dau în știre bucurie mare, care va fi la tot poporul, — și îngerul i-a trimis pe păstori la iesle domnești, unde pruncul își odihnea omenia.

Și, atunci, o mulțime de oaste cerească a lăudat pe Dumnezeu, spunându-I mărire. Iar păstorii s'au închinat.

Despre nașterea lui Iisus au știut după stea și trei magi din depărtările Răsăritului, cari magi se numeau, după cum spune tradiția, Gaspar, Melhior și Baltazar, și cari voiau să I se închine. Și ei credeau că rege al Iudeilor va fi El, și astfel îl întrebau pe Irod, care s'a înfricoșat.

Irod, cercetându-și arhiereii și cărturarii, a dobândit că la Vifliem e ales loc nașterii lui Hristos. Și i-a îndemnat pieziș pe magi:

— Mergeți și cercetați cu deamănuntul despre prunc. Și, dacă veți afla, spuneți-mi, ca și eu să merg să mă închin lui.

Steaua și-a dus la Maria pe magi și ei, văzând pruncul, au îngenunchiat, aducând înainte daruri: aur, smirnă și tămâie. Apoi, luând știre dela înger, prin vis, — nu s'au întors pe la Irod, ci'n alt drum spre țara lor. Iar Iosif, căruia îi era dat spre pază bună pruncul, a primit dela înger poruncă să fugă în Egipt. El, Maria și pruncul.

Irod a așteptat magii și, când a simțit că dânșii nu-i vor mai veni, s'a mâniat. Și a pornit dela el poruncă de ucidere a tuturor copiilor sub doi ani, cari copii se vor găsi în Vifleim. A fost mare curgere de sânge. Patrusprezece mii de prunci au căzut sub sabie. Ca să se plinească scriptura.

Strigătele maicilor umplea Vifliemul, dar urechea ostașilor e aspră și porunca lui Irod s'a săvârșit întocmai. Pe când copilul Iisus călătorea drum lung spre Egipt, unde-a rămas cu Iosif și Maria Sa până la moartea lui Irod.

*

Visaseră și cărturarii un Mesia, dar ei și-l închipuiau născut în purpură și aur, menit să ridice sabie răsbunătoare împotriva Romanilor, pentru a le plăti astfel umilințele impuse Israelului. Mintea cărturarilor nu depășea lumescul. Cerul cu soare, lună și stele — era prea departe pentru ei. Ii interesa un Mesia în platoșă, pentru a-i aduce Israelului bogate prăzi de răsboiu. Asta, da. Svonul despre o naștere vestită de îngeri la Vifliem, ajunsese și la Ierusalim, însă aristocrații cetății zâmbeau ne'ncrezători. Nu, nu putem crede, își spuneau dânșii. Un Mesia nu se naște în staul. Și ierusalimitenii își vedeau de treburi, fiecare după pofta sa. Oștenii la femei și sabie. Cărturarii la femei și scripte. Zarafii la femei și bani.

Dar, departe, în Egipt, Iisus, Dumnezeu adevărat și om adevărat, creștea după voia Tatălui Său din ceruri.

*

După moartea lui Irod, Iosif se'ntoarse cu Maria și Iisus în cuprinsurile galileene, așezându-se la Nazaret. In fiecare an, ei se înălțau la Ierusalim și, când Iisus împlini doisprezece, rămase trei zile în cetatea cea mare, învățând la templu învățații, de-a fost uimire între dânșii. Și Iosif și Maria îl mustrară dulce pentrucă El se rătăcise de drumul lor, rămânând, dar Iisus le spuse:

— Pentruce mă căutați? Au n'ați știut că mi se cade să fiu în cele ce sunt ale părintelui meu?

Dar Iosif nu L-a înțeles. Poate Maria. Și, atunci, inima îi va fi fost ca o vale de crini. In lungile după-amiezi nazaretene, ea se va fi gândit la îngerul, care-i vestise, atunci, de mult.

*

Regele Irod lăsase moștenire grea, care fu împărțită, și Galileea îi căzuse tot unui Irod.

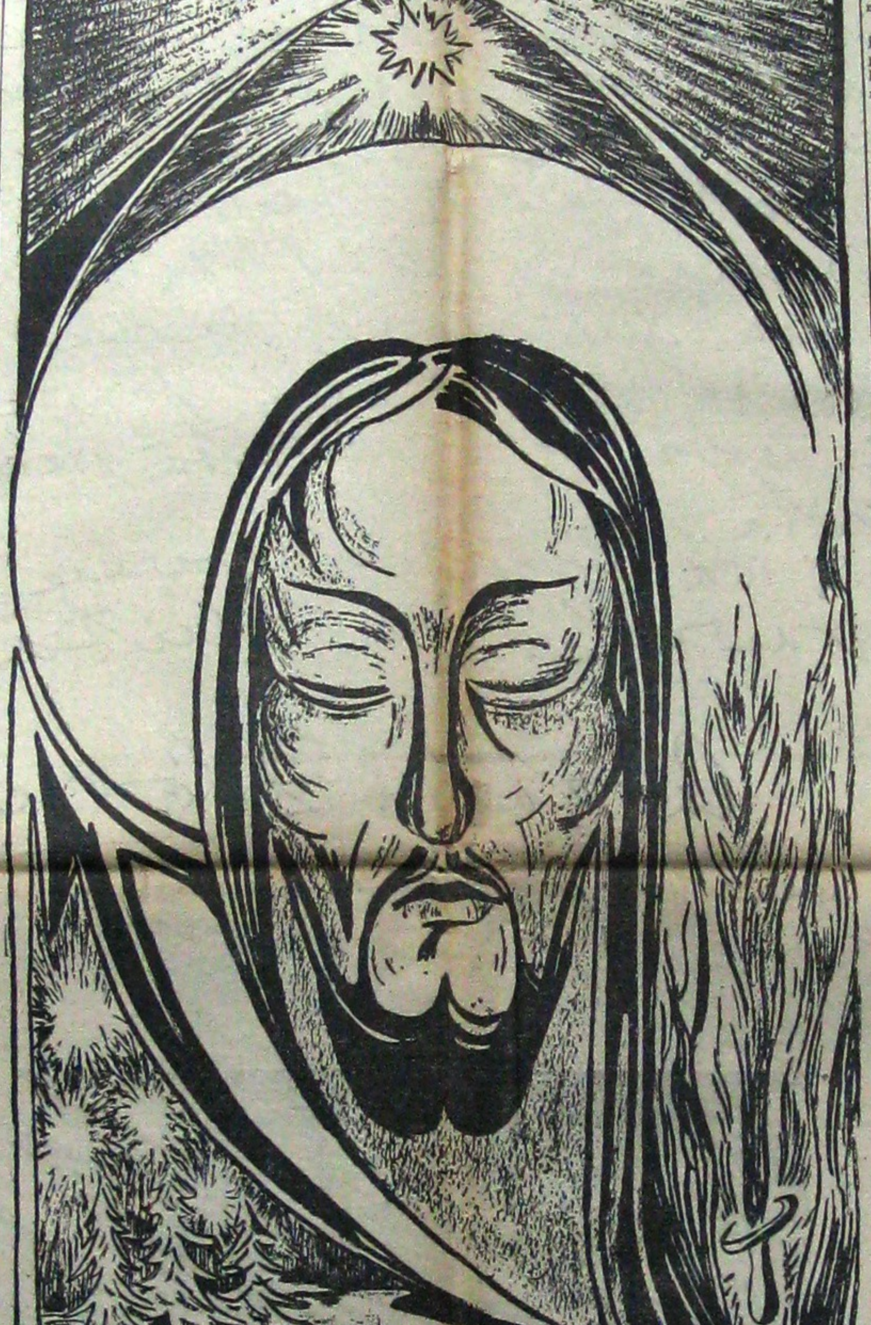

In anul al cinsprezecelea din domnia lui Tiberius, Ponțiu Pilat fiind guvernatorul Iudeei, iar arhierei Anna și Caiafa, s'a ridicat Ion al lui Zaharia, predicând botezul pocăinței pentru iertarea păcatelor, iar poporul se întreba dacă nu acesta este Mesia, însă Botezătorul le-a răspuns:

— Eu vă botez cu apă, dar vine cel care e mai tare decât mine, căruia eu nu sunt vrednic a-i deslega cureaua încălțămintelor. Acesta vă va boteza cu Spiritul Sfânt și cu foc.

Și Iisus având treizeci de ani veni la Ioan, botezându-se de s'au deschis cerurile întru mărturisire de Dumnezeu. A doua zi, doi discipoli ai lui Ioan L-au urmat pe Iisus.

*

Ioan continua să predice, botezând. Deși era obosit și cu tragice presimțiri în suflet, profetul se ridica în fiecare zi să lovească mortificarea morală a concetățenilor săi și să asmută tineretul împotriva politicei romanofile a tetrarhului Irod, fratele lui Filip. Nopțile îl surprindeau chinuit, mereu în căutare. Ioan era nemulțumit. Intuia, vag, că misiunea sa s'a terminat. Iși înălța fruntea la cerul Iudeei, până strângea toate stelele în irișii săi. Grânele foșneau și ierburile sălbatice își plesneau sămânța amară, speriind asinii negustorilor, cari se abăteau să-l asculte. Invățăceii se retrăgeau în umbra măslinilor și profetul îi auzea până târziu, — și murmurul îi se amesteca tot mai mult cu țârâitul gângăniilor din țarini. La urmă, nu se auzeau decât gângăniile și Ioan încă nu dormea. Uneori, răsăritul se lumina și Ioan încă nu dormea; și lui Ioan începea, poate, să-i fie teamă de soare. Căci soarele îi usca și mai mult buzele înfiorate.

Odată, câțiva discipoli i se plânseră:

— Invățătorule, cel ce era cu tine dincolo de Iordan, despre care tu ai mărturisit, iată, el botează, și toți merg la dânsul.

Ioan nu s'a mâhnit de știre ci a zis:

— Nimic nu poate lua omul, de nu-i va fi dat din cer. Voi înșivă îmi dați mărturire că am spus: Nu sunt eu Hristosul, ci is trimis înaintea acestuia. Cel ce are mireasă, mire este; iar prietenul mirelui, care stă și-l ascultă, se bucură foarte de glasul mirelui; deci această bucurie a mea s'a împlinit. Acela trebuie să crească, iar eu să mă micșorez. Cel ce vine de sus, este deasupra tuturor; cel ce este din pământ, este pământesc, și vorbește despre cele pământești; cel ce vine din cer este deasupra tuturor.

Și ucenicii se duceau la Iisus, a cărui figură se contura tot mai turburătoare peste Israel.

Ioan nu ținea seamă de nici o prudență. Ataca fățiș oficialitatea iudee. Cuvântul său ardea. Frazele șerpuiau ca un torent de foc. Nu mai era vorba de Dumnezeu și Moisi. Era vorba de țară și de Romani. Ioan amplifica totul ce auzise despre capitala Iudeei, care devenea cetatea luxurii și-a putreziciunii în cuvântările lui. Irod era înfățișat ca fiul Satanei și împovărat cu păcatele Sodomei. Cuvântul lui Ioan, când vorbea de curtea irodiană, lua accente de blestem. Vorbea așa, încât bătrânii se cutremurau, iar învățăceilor li se tulbura privirea.

In cetate, Irod primea zilnic rapoartele spionilor săi. La început, activitatea Botezătorului poate că-i convenise tetrarhului, care, desigur, aștepta ca Ioan să se ridice împotriva Romanilor. In familie și față de intimii săi, Irod s'ar fi bucurat de atacurile împotriva Romei, căci ele i-ar fi dat posibilitatea să arate Romei cât de greu e să fii devotat împăratului în sălbăticiunea moravurilor palestiniene, cari creează un baraj spiritual de nepătruns între diasporă și țara sfântă. Acuma, însă, când cuvântul lui Ioan se transforma în atac împotriva curții, Irod se neliniștea. Dacă atacurile contra Romanilor l-ar fi lăsat indiferent, pentrucă, în fond, îi ura și el, căci îl umileau prin aroganța lor de stăpâni de câte ori li se prezenta ocazia, atacurile personale îl enervau mai mult decât ar fi voit s'o mărturisească.

Botezătorul țintuia la stâlpul infamiei legătura lui Irod cu Irodiada, care fusese femeea lui Filip, fratele tetrarhului.

Ioan își dădea seama ce efect au cuvântările sale la Ierusalim și'n tot cuprinsul Iudeei. Oamenii îl ascultau îngroziți. Deși, orgoliul lor aproba întru totul vehemența învățătorului, dânșii aveau, totuși, nostalgia a ceva mai adânc, mai dincolo de realități oarecum politice, și, fără să-și mărturisească, poate că se simțeau înstrăinați de profet.

Exasperat, Irod porunci ca Botezătorul să fie prins și adus la cetate.

Și uciderea ultimului profet se făcu după rugămintea unei fete, Salomeea, care dobândise prin danț capul lui Ioan.

Iisus, auzind aceasta, s'a dus cu corabia în loc pustiu.

*

In singurătățile dela Nazaret, Maria va fi cugetat de multe ori la destinul ei de lumină. Ea, în puținătatea ei lumească, purtase întreaga lume în sine, dând-o, după voia Tatălui, pentru răscumpărarea păcatului primar.

Nașterea lui Dumnezeu se întâmplase în staul. Stea mare se oprise asupra lui. Păstorii cântaseră. Și cântecul ajungea, peste timpuri, la Maria.

Acuma, Iisus împlinea minuni, despre cari venea vorbă și la Nazaret, dar oamenii clătinau din cap, — așa cum unii clatină și azi, după aproape două mii de ani.

Prezent și azi în mijlocul nostru, jertfindu-se zilnic, cu adevărat și nu părut, pe toate altarele din lume, — Iisus, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, stă pentru mântuire.

Nașterea lui Iisus întru om, ne-a împărtășit grația divină.

Și nu ajung toate cântările din lume pentru a ne mărturisi închinarea pentru bunătatea lui Dumnezeu, care, din Treimea Lui, s'a jertfit pentru noi *).

---

*) *Din materialul pentru o carte despre «Viața lui Iisus».*

Naștere și Moarte

Că lumina și întunericul sunt veșnic și din veșnic în crâncen răsboi, e fără îndoială. E adevărul esențial, mai mult, condiția existențială a lor.

Care din ele e frântură din albul veșnic, o știm noi. Dar pe mine m'au ros adeseaori întrebări și melancolii, stăruind cu dor de pătrundere asupra răsboiului acestuia.

Așa, n'am înțeles niciodată, dece după fiecare isbucnire de lumină în viața de istorie a lumii, e *logic* să urmeze un neguros puhoi de întuneric. Dar totdeauna. Chiar dacă mi se va spune că *e firesc* așa, eu totuși nu voi putea înțelege aceasta. Chiar dacă mi se va da drept tălmăcire analogia fizică, a războiului dintre aceste două adevăruri: ziua și noaptea. Care nu-s decât umbre ale marelui război care se duce pe hotare de cer și'n zări de universe.

Nu fizicul, nu materialul, nu carnalul ne interesează pe noi, ci etericul sublim, ființarea cea adevărată, cea, i-aș zice, de din sus, de ceruri.

Prin această prismă deci, vom căuta tălmăciri din taina celor ce vom spune.

Care din aceste două va birui, iarăși o știm cu toții. Ceia ce nu ne va împiedica să-l adâncim, să ne avântăm în pătrunderea mersului spre victorie.

O altă tristețe pe care vom mărturisi-o, este și aceia a lungimii decadelor de negru de noapte, în paguba celor de lumină. Acestea din urmă, în raport cu cele dintâi, parcă-s doar niște străfulgerări în nopți de furtună.

Din ele, rămâne doar ecoul purtat de întinsuri și zare sângerândă a luminii lor, răsărite de mult, dar depărtândă mereu.

Până acum lupta e fizică. Dumnezeu din tină dă chip, iar din duhul gurii sale dă viață omului. Și, ce splendoare! omul se naște sub domnia luminii! Mai era însă și cineva în întuneric, drag și conducător al luminilor negre.

Fiul luminii — omul — ajunge netrebnică unealtă împotriva împărăției sale. In mâna căpeteniei negre. Lupta între cele două lumi, nu mai este fizică de acum. Lumina pare învinsă prin netrebnicie, prin lipsa de cap a fiului ei, omul. Pare numai, căci învins adevărat nu este decât omul.

Nemernicia aceasta rodește moartea. Cade în moarte. Din lumină, din naștere.

Pe minte i se pun mereu rânduri, rânduri din piatra uitării cerului, a luminii, a Tatălui. Soarele însă, în fiecare dimineață, ziua lumina, noaptea luna, mereu, mereu, îi alungă gândul la întâia lui naștere, la nașterea străbunilor. La nașterea în lumină. Cu toate acestea el se afundă, cade mereu. Păgânătatea îl mistuie, desfrâul îl roade, crima, amorul, îl sfâșie, nelegiuirea îl destramă, el mișună în mii și milioane de jigănii, gata să se sfâșie mereu și oriunde, aleargă mereu pe funduri și străfunduri de urîciuni și adâncuri.

Cerul nu se mai vede decât ca un punct.

El pare acum, un fiu al Căpeteniei întunericului. Ba chiar o crede însuși. Se numește doar fiu al oamenilor...

Dar iarăși, pare numai.

Căci sus Stăpânul peste noapte și lumină, veghiază, grijește. El a plinit ceasul Minunii, tocmai atunci când cerul se vedea mai puțin.

Și ceresc de simbolic

Din urâciunea vieții, alege gingășia de eter și austru, curățenia de crin și flori de munte, a unei fecioare. Albă ca nemurirea și zăpezile sfioasă ca jocul luminii.

Fecioara Maria.

Din svârcolirile vieții cetățenești și sociale, alege un pas de răscruci pentru veacuri și de vorbire pentru stăpânirea cezariană.

Fremătau tulbure lumile, se clătina împărăția în care soarele nu apunea nici răsărea.

Cezarul vrea să-și verifice ultimele puteri și siguranțe. Porunca de numărătoare.

Cetățenii și supușii imperiului și ai Cezarului, se tălăzuiau spre cetățile și metropolele cu dregători. Intre mulțimi și Fecioara cu paznicul ei.

Intr'un amurg oriental, înfiorător de mistic, înfig toiag de popas în cetatea înscrierii: Betleemul.

Casele cetății dintre mulțimi de tufe, pline.

Fecioara cu trup de crin și suflet de lumină, cu chiu cu vai, deabia își află sălaș într'un staul.

Și Copila cerurilor, a început să simtă apropierea tainei tainelor. Auzea murmurul dulce al minunii.

Noaptea se întețea din ce în ce. Ca o îngrămădire de mase negre spre un suprem atac. Știa, ce știa. Era momentul marelui crâncen.

O trompetă de zenit sună în înălțimi. Bulgări și săgeți de lumină încep să spintece noaptea. Stele mari joacă deasupra colibei. Din colibă o altă vâlvătaie.

Acoperișul staului oriental se topește miraculos, iar locu-i incandescent, murmură Minunea. Negurile au pierit, de sus cad vălătuci albi de îngeri cu harpe.

S'a născut Iisus Mântuitorul!

Nașterea aceasta este o strigare pe glas de tunet, negurilor și adâncurilor. *Ca'n întâia Geneză.*

Este marea chemare, oamenilor.

Este marea, crâncena învingere a întunericului. De sus, cade obsedant melodia îngerilor și a astrelor: «*pace pe pământ și bunăvoire*».

Naștere și moarte. In războiul luminii și al întunericului. Nașterea luminii și moartea întunericului.

Și totuși, biruința n'a fost deplină. Căci, o, da, fiii luminii, ei chiar, ca să se plinească în amănunt căile unui destin de veșnicie poate, l-au dus pe Copilul de aur la moarte de sânge.

A venit și Golgota.

A fost absolut necesară biruinței desăvârșite. A luminii asupra întunericului.

Iar omul urcat pe culmi. Pe culmi visate doar.

Și e trist, straniu, să strig dureri în ziua aceasta a Marei Nașteri. Dar altfel nu se poate.

E prea îndrăzneață nerușinarea nopții ascunsă azi, sub haina multiplă a și mai multelor păcate, și care atacă.

Am fi prea obrasnici și prea doctisimi farisei, dacă am striga cântarea păcii fără rezerve. Am mânji prea mult o floare de cer.

Pace azi?

O, amăriți de noi. Să stăm nemișcați în tăcere. Vom auzi clămpănitul și mugetul păcii bine. Și la apus și la răsărit.

Poate!

Dar noi n'o vedem decât năclăită, a podoabă! Cu sânge. Priviți acum chiar, drumurile țării. Puneți urechea și ascultați duhul gliei și al țăranii ogoarelor Neamului.

Gem în ele sufletele flăcăilor proaspăt uciși.

Cercetați temnițele!

Acolo veți găsi pe năzuitori de lumină! Băgați peste voia lor, în noapte, de puterile nopții.

Neamul acesta s'a născut din alba-i pruncie cu fața la soare, în lumină, cu fața la răsărit și nu în miază-nopți. Nașterea lui.

Incăodată, acum, acum, priviți plaiurile țării. Acum în ziua păcii. Priviți, priviți!

Dar Golgota are o lege implacabilă: *Invierea.*

Da, *Invierea.*

Jubilați puteri de abisuri.

Iar tu Copil duios de aur, vino în Țara mea peste câtăva vreme. *Vino în Inviere.*

Atunci îți vom cânta cântecul. Peste Golgote și peste Jilave.

Cântecul tău de pace.

Naștere.. Moarte..

După ele.

Toți ciobanii și plugarii Neamului acestuia, îl vor cânta la *Inviere.*

Și atunci s'a terminat la noi lupta luminii.

Pentru mii de ani, va fi lumină!

Cristofor Dancu
Ierodiaconul

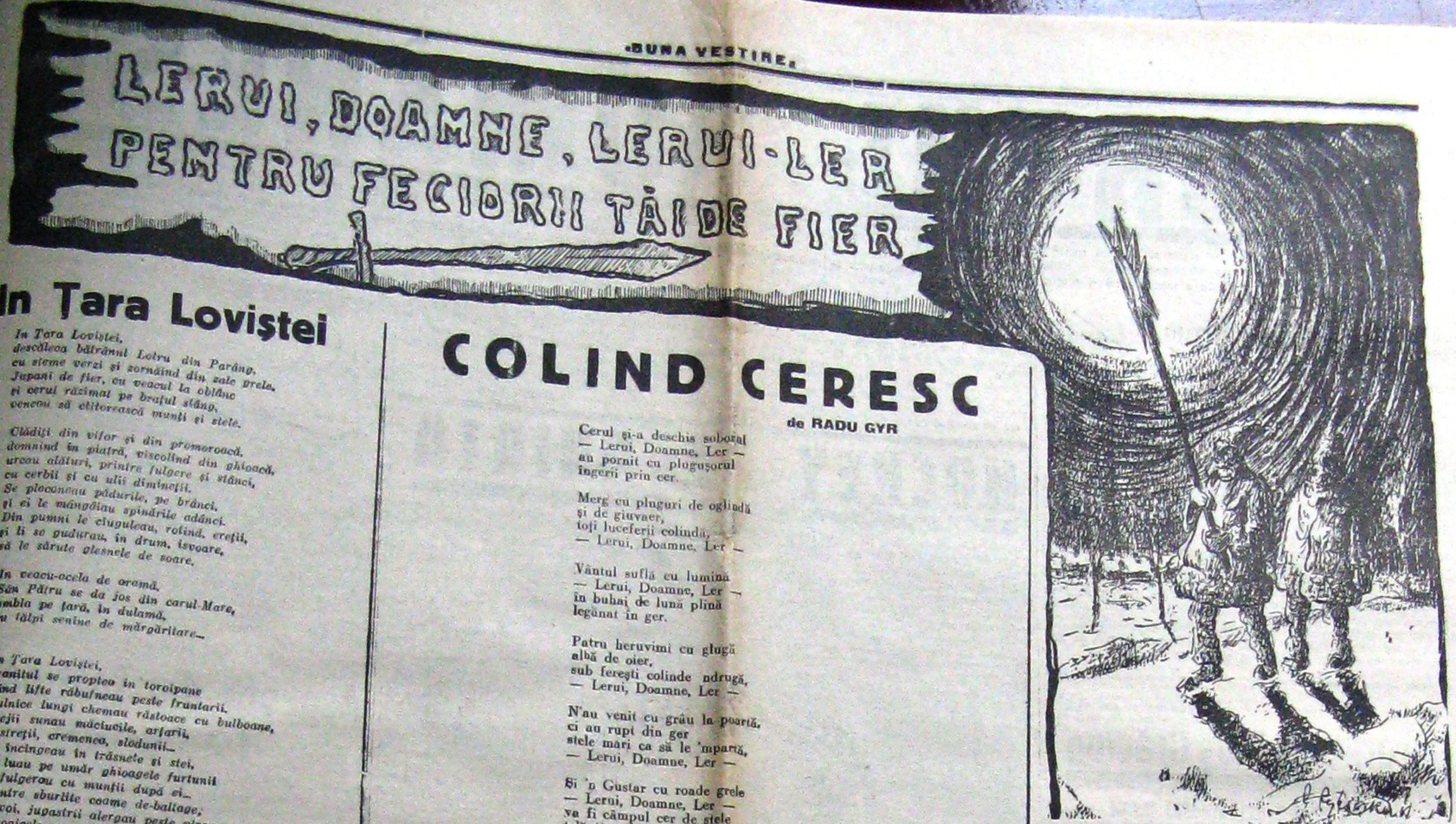
LERUI, DOAMNE, LERUI-LER
PENTRU FECIORII TĂI DE FIER

In Ţara Loviştei

In Ţara Loviştei,
descăleca bătrânul Lotru din Parâng,
cu sieme verzi şi zornăind din zale grele,
Jupani de fier, cu veacul la oblânc
şi cerul răzimat pe braţul stâng,
veneau să ctitorească munţi şi stele.

Clădiţi din vifor şi din promoroacă,
domnind în piatră, viscolind din ghioacă,
urcau alături, printre fulgere şi stânci,
cu cerbii şi cu ulii dimineţii.
Se ploconeau pădurile, pe brânci,
şi ei le mângâiau spinările adânci.
Din pumni le ciuguleau, rotind, ereţii,
şi li se gudurau, în drum, isvoare,
să le sărute gleznele de soare.

In veacu-acela de aramă,
Sân Pătru se da jos din carul-Mare,
umbla pe ţară, în dulamă,
cu tălpi senine de mărgăritare...

In Ţara Loviştei,
granitul se proptea în toroipane
când lifte răbufneau peste fruntarii.
Tulnice lungi chemau răsloace cu bulboane,
cnejii sunau măciucile, arţarii,
mistreţii, cremenea, slodunii...
Se încingeau în trăsnete şi stei,
îşi luau pe umăr ghioagele furtunii
şi fulgerau cu munţii după ei...
Printre sburlite coame de-baltage,
vâlvoi, jupastrii alergau peste viroage,
Ursoaicele cu pui sălbateci
ardeau, betege, în bârloage.
Vulturii 'n cer se năpusteau, zănateci,
pitindu-se în raiul cu agate.
Şi peşterile 'nfricoşate
fugeau pe stânci, cu păru 'n vânt,
să se ascundă 'n piatră şi 'n pământ...

Hei, Ţară-a Loviştei,
unde-amurgiră criptele de cneji?
Unde-a murit pădurea de viteji?
Viforniţa şi ghioagele de smeu
în care somn le-ai adormit atât de greu?
In care veac zac pulbere, uitare,
parângurile ce luptau călare?
Cum? Nimini nu mai cheamă
inima — aceia de aramă
cât soarele, cât roata argintie
de la caleasca Sfântului Ilie?
A putrezit şi pajura, sub zale,
lângă ciolanele voevodale.
Rumânii: sub zăvoare şi belciuge...
Vipera suge.
Sug viermii groşi cât bârnele, cât parii,
sug veneticii şi tâlharii,
rup hălci de munţi şi 'nfulecă din soare.
Guşile lor flămânde şi puhave
beau sângele domneştilor ceasloave.

Moşnenii, roşi de vânturi, supţi şi goi,
doar noaptea umblă — umbre de strigoi.
In coaste jerpelite de rumâni
răni se aprind cu vâlvătae mare
şi ard ca nişte felinare.
Se svârcolesc, umplute de urzici,
mormintele cu voevozi şi cu vlădici.

Sfinţii părinţi au îngheţat prin strane,
moloz, cad mucenicii din icoane.
Clopotniţe se darmă ca 'n blestem, —

Şi zidurile gem.
Şi numai pravăţele gem.
Şi numai râurile gem.
Şi doar topoarele mai gem
în Ţara Loviştei...

RADU GYR

COLIND

Sculaţi, sculaţi legionari,
muncitori şi cărturari,
c'au venit colindători
noaptea pe la cântători,
Mihăiţa Moţa şi
Gabriela, sfinţi copii
şi v'aduc de sus din rai
pe Arhanghelul Mihai,
zâmbitor, cu braţul său
să vă apere de rău.

Şi v'aduc din cer senin
pe Ion Moţa şi Marin,
cu surâs de albă rouă
să vă spună: «pace vouă»!

Sculaţi, sculaţi legionari
din bordeiu şi case mari,
că vă vin colindători
două mândre albe flori
noaptea pe la cântători.

Sculaţi, sculaţi legionari,
creşteţi viforoşi şi tari,
fiţi ai ţării făurari,
Căpitanului stejari,
că s'a născut Domnul Sfânt
scutul nostru pe pământ,
Domn pre fiinţă şi nefiinţă
purtător de biruinţă.

Miron Sândor

COLIND CERESC

de RADU GYR

Cerul şi-a deschis soborul
— Lerui, Doamne, Ler —
au pornit cu pluguşorul
îngerii prin cer.

Merg cu pluguri de oglindă
şi de giuvaer,
toţi luceferii colindă,
— Lerui, Doamne, Ler —

Vântul suflă cu lumină
— Lerui, Doamne, Ler —
în buhai de lună plină
legănat în ger.

Patru heruvimi cu glugă
albă de oier,
sub fereşti colinde ndrugă,
— Lerui, Doamne, Ler —

N'au venit cu grâu la poartă,
ci au rupt din ger
stele mări ca să le 'mpartă,
— Lerui, Doamne, Ler —

Şi 'n Gustar cu roade grele
— Lerui, Doamne, Ler —
va fi câmpul cer de stele
tolănit sub cer...

Numai tu aştepţi în tindă
— Lerui, Doamne, Ler —
suflete fără colindă
şi fără Prier.

Nici un cântec alb nu vine
fâlfâind mister
cu o stea şi pentru tine
— Lerui, Doamne, Ler —

Stîrşit

Lui Iisus

Doamne,
Mi-au putrezit miinile, iar degetele de luminări
S'au topit ca rugina tăcerii din ceruri de toamne,
Ca sborul serafilor verzi, oglindiţi în fonduri de mări.

Doamne,
M'am rugat în linişti de brazi şi depărtări;
Degetele de luminări ţi-au sărutat rana aprinsă,
Iar vremea şi lumea iobagă, ţărană, rumină, învinsă,
Te-a rugat prin lacrimile mele de tămâie şi mir
Să-i ştergi sufletul cu peşchire verzi, de zefir,
S'o lipseşti de griji cind soarta tună minii şi dureri, cind plouă,
Văpaie şi lavă:
Străinii să nu-i scuipe bucuriile crescute otravă,
Să plinească viaţă rodită, viaţă de paltini cu glugi de cer, viaţă nouă.

Doamne,
M'am rugat în nopţi de lut, cu trupul ros şi frînt în două;
M'am rugat: pentru juncanii tatii, pentru pătulagul lui de suflet,
Pentru — al mumii nestamnic umblet;
Pentru vatra noastră, pentru vatra satului, pentru vatra neamului,
M'am rugat în pridvorul casei vechi, în cerdacul cu miros de cimbru şi fum
Şi sub streaşina cu obrajii de var plecaţi peste drum.

Doamne, Doamne,
Rugăciunile mele şi-au frînt sborul în serum;
Mor ca rîndunicile îndrăgostite de toamne.
Nu! Nu-mi lăsa Doamne neamul să piară!

Vreau să toarne vremi de fier în verde ţară!

Vreau să-l văd iureş năpraznic, munte — aprins, vulcan de pară!!!...

CONSTANTIN GOGA

INVALIDUL

si de zi îl zăreşti
istovit cerşind din poartă 'n poartă...
un picior ciunt, un ochiu stins, o mînă moartă
adus-a şi el dela Mărăşeşti...

n'are o fişie de pământ
din cel făgăduit, pe front, de rege...
pentru el nu-i blîndă nici o lege
şi nici un jurămînt nu mai e sfînt...

Vodă-Ferdinand, sub ploile de oţel,
dreptate şi pămînt făgădui la toţi,
dar sfetnici nesătui, netoţi şi hoţi,
joc bătutu-şi-au de ţară şi de El...

cei ce i-au primit pe duşmani cu alai,
il isbesc şi-i scuipă vorba: «ţoapă!»,
Lui, ce n'are nici doar loc de groapă,
în ţara asta care pentru hoţi e rai...

cu piciorul ciunt, cu ochiul stins cu mîna moartă
orbecăe şi se tîreşte trudnic prin noi,
ferindu-se de limuzine de ciocoi
ce se opresc mereu la cîte-o poartă...

Nătâng, cu bîta prinde drumul, zidul
şi bate, cu scârbă, pela porţi ciocoeşti,
în acest desfătarnic şi crud Bucureşti, —
el, cel uitat de toţi: invalidul...

ARON COTRUŞ

Colind pentru sufletul Banatului

Lerui, Doamne, Ler!
Din inima satului,
In graiul Banatului,
Pornim colindători,
Să ne'ntâlnim în zori,
La Dunărea cea albă.
Deliană, fată dalbă...

Am adus, mări, adus,
Dar frumos şi-o iconiţă
La hotarul
De apus.
Să-i alin amarul.
Cântă, măi, Gheorghiţă,
De isvoare şi de Lër
Şi de feciorii cei de fier.

Deliană, fată dalbă,
Nu mai plânge la hotar.
Azi, în noaptea sfântă,
Scoate mândră salbă,
Din mărgele
Şi din stele.

La ceasul din zori,
Când vin colindători
Ler!
Când trec pe drum de ger,
Iconiţe cu Arhangheli
Şi vin cetele de îngeri,
Scoală-te din plângeri,
Să asculţi cum cântă
Inima ta frântă:
Lerui, Doamne, Ler
Pentru feciorii Tăi de fier.

Până la graniţă,
Cu suflet în raniţă,
Cu dorul Moldovei,
Din cartea lui Ştefan,
Vin şi se grăbesc
La semn de Căpitan.

Şi aşa grăiesc:
Cum venim,
Oprim
Jalea şi amarul
Schimbăm voia leatului
Şi dăm Banatului
Hotar românesc.
Lerui, Doamne, Ler,
Pentru feciorii Tăi de fier!

VALERIU CARDU

Colindă

Se apropie Sărbătorile Crăciunului şi, odată cu ele, începe să se audă zumzet de colindă; de sub ferestre se desprinde glas lin şi uşurel de copil, creşte ca o mireasmă şi se înalţă pe crestele cerului până la porţile raiului:

Intr'o zi de sărbătoare,
Dă, Doamne, Doamne.
Trece-un îngerel călare,
Dă, Doamne, Doamne.

Şi-aşa iute ce trecea
Dă, Doamne, Doamne.
Pământul cutremura...

Se întâlni cu Dumnezeu şi Dumnezeu mi-l întrebă: und'te duci tu, îngerel?

Şi, aşa, vorbeşte Dumnezeu cu îngerul şi îngerul din colindă se duce la rai, să adune zece copilaşi, toţi cu bicele de teiu; troznind şi pocnind se întorc pe pământ, să vestească oamenilor marea zi, în care, în ieslea Vitleemului, un prunc mic se naşte, «mititel şi 'nfăşeţel şi la faţă frumuşel».

Colindă naivă şi sinceră, izvorîtă din inima poporului bun şi iubitor, purtată de gură fragedă de copil, se înalţă în ajunul Crăciunului pentru preamărirea şi lauda celui ce a suferit pentru izbăvirea noastră; colindă dulce ca lumina lină a cerului în amurg de iarnă, ca un ciripit sgribulit de pasăre.

Şi ciripitul de pasăre se transformă în glas de bucium şi trâmbiţă, răsunând pe plaiurile româneşti înoite în credinţa nouă.

Paul Constantinescu

Colind pentru lumina serii sfinte

Trece pasul Domnului
şi ne-aduce 'n noaptea mare
peste brazda cerului
mari hotare, verzi hotare,
luminate şi domneşti
plaiurilor româneşti.

Ingeri aspri de pământ
ară 'n inimi primăvară,
face neamul legământ
pentr'o Ţară legionară. —
Ţară bună, de dreptate,
slobozită din păcate,
închinată lui Hristos,
să ne fie de folos.

De pe plaiu bucovinean,
dintre grâie, Suceviţe,
mândru chip de Căpitan,
dintr'un leat cu Mioriţe,
ne-a crescut pe 'ntreaga zare
oaste mândră ca o floare
sânziană de noroc,
ca să piară azi în foc
din pragul Românului
chipul păgânului.

Mircea Streinul

Nani, Nani...

Nani, nani, fata creşte ca brînduşele de albă
Numai tata nu desmiardă mînuşiţa fetei, albă.

Ochi-ţi sînt ca şi ai tatii, — ochii ca doi junghi —
Oare când o să mai joace, tata, fata pe genunchi?

Uite; ai o iie verde; timpla scrisă ca'n icoane.
Oare îşi visează tata fata'n vremuri de prigoane?

Nu mai plînge, o să vină, hai dă mîinile-amîndouă:
Tata cară cu voinicii cără mizi de aur verde pentru-o Ţară Nouă!

Fiindcă mîinile mele...

Fiindcă mîinile mele de fată
Nu sunt ca braţele voastre: cremene şi piatră,
Adun în cofiţă, în inimă, în ulcioare,
Cântecele verzi cari răstoarnă cerul pe ogoare.
Copii cari mîine îmi vor spune mamă,
Ingenunchiată, îi voiu învăţa să vă poarte
Legenda de aur, pretutindeni, ca pe-o dulamă...

DANA MIHAI VIRGIL

SPORTUL ROMÂNESC

De foarte puţini ani se poate vorbi despre un sport românesc în înţelesul modern al cuvântului. Iniţiată acum un sfert de veac, preocuparea sportivă românească a trăit când vremuri grele, când vremuri uşoare, până când în zilele noastre a reuşit să se impună ca o realitate.

Tot timpul când românii au fost înlocuiţi sistematic din reprezentativele ţării prin minoritari, ni s'a spus că tinerii noştri n'au ajuns la gradul de perfecţiune a adversarului din motive care păreau în bună parte adevărate: că românii n'au încă tradiţia sportivă; că românii sunt inferiori din punct de vedere technic minoritarilor; că românii sunt mai puţin dotaţi pentru sporturi decât străinii conlocuitori.

Câte afirmaţii, atâtea neadevăruri.

Este peste putinţă să crezi că un popor care a creat atâtea jocuri individuale şi colective întemeiate pe posibilităţile fizice şi sufleteşti ale jucătorului, este lipsit de tradiţie sportivă. I-a fost foarte uşor românului să treacă dela bobic, gliuţă, oină, praştie sau arc, poarcă, trântă sau înnot, călărie, căpriţă, sau simplă fugă, minge sau simple arşici, la jocul cu mingea în manieră britanică;

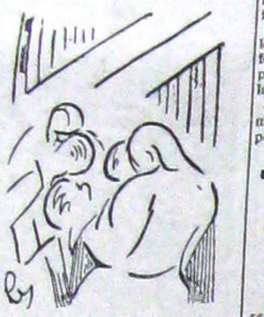

este o erezie să crezi că românul vestit întotdeauna pentru măestria cu care a mânuit arcul şi praştia sau a îmblânzit sirepii de Moldova sau Basarabia, n'ar putea sălta pe picior mingea englezească, sau n'ar putea mânui crossu tot atât de bine ca şi ciomagul dela poarcă;

şi apoi este nepatriotic să crezi şi să spui că neamul românesc nu are calităţile fizice necesare unor eforturi cu mult mai mici decât trebuirile pe care este obişnuit să le facă de mii de ani.

Două decenii românii au fost calomniaţi; două decenii românii au fost ţinuţi în minciuna pornită din prostie, sau din rea credinţă, sau din laşitate.

Simpla rezonanţă turanică a numelor impunea pe jucători în echipele naţionale;

era de ajuns să se spună că jucătorul x sau y a jucat cândva dela o mie de ani, într'o echipă de mâna şaptea dela Budapesta, pentrucă individul să fie bun pentru echipa naţională a României;

Iar dacă erau doi jucători tot atât de buni pentru acelaş post, dintre care unul era român, în mod sistematic era preferat minoritarul.

In urma campaniei de trezire dusă de presa românească, precum şi datorită câtorva cluburi româneşti ca Venus, Unirea Tricolor, Universitatea, Victoria, Colţea, etc., a pătruns chiar până la capacitatea unora dintre oficialii noştri sportivi ideea că românul este capabil să-şi apere singur onoarea în întâlnirile internaţionale, precum şi în întâlnirile de campionat naţional, care, din nenorocire, tot internaţionale sunt.

Şi cu toate acestea, românii sunt acum tot atât de buni ca şi acum douăzeci de ani; sau, dacă au progresat, ceeace era dealtfel normal, şi-au păstrat, în cel mai rău caz, distanţa care-i aşează deasupra minoritarilor.

In realitate, în afară de piedeca pusă de prostia, reaua credinţă sau laşitatea conducătorilor oficiali, românul a mai avut o piedecă la dorinţa lui de a face sport: sărăcia. In vreme ce cluburile minoritare erau stipendiate de oficinele propagandistice antiromâneşti dela Budapesta sau din altă parte, şi'n felul acesta, îşi puteau plăti şi întreţine jucătorii, cluburile româneşti, sărace

dar pline de suflet, cereau tot jucătorilor lor sacrificii băneşti.

Acum lucrurile s'au schimbat. Sportul a pătruns în gustul publicului românesc care ştie să-şi încurajeze reprezentanţii. Şi cum echipele româneşti au prezentat totdeauna un spectacol mai viu şi mai bun decât celelalte, în mod normal sportul românesc — recte cluburile — are o situaţie general prosperă. In felul acesta jucătorii români sunt încurajaţi şi ajutaţi.

De abia acum, după douăzeci de ani, românii sunt puşi în condiţii normale, deci avantajoase, de lucru. In primul rând adversitatea oficială, apoi sărăcia au fost înlăturate în bună parte.

Rămâne ca de-acum înainte neamul românesc să dea tot ce poate da în domeniul sportiv. Aşa cum ne-a arătat în atâtea rânduri, suntem siguri că sportul românesc va trăi de-acum înainte numai zile de sărbătoare, iar duşmăniile de care au suferit se vor întuneca încetul cu încetul până vor dispărea în negura amintirilor. Este ceeace îl dorim în ziua aceasta de renaştere a lumii.

VIRGIL POPESCU

Ultima oră!!

Darurile lui Moş Crăciun

— Ministru la Departamentul Iernii —

De data aceasta şi zăpada, altădată cît Himalaia de mare, a fost arestată în vederea campaniei electorale. Moş Crăciun s'a arătat foarte intrigat de insuficienţele regiei albe a omătului. I s'a explicat că zăpezile nu s'au întors din alegeri, unde au fost concentrate spre a mai răcori atmosfera prea înfierbîntată a votului. Dealtfel i s'a dat completă satisfacţie bătrînului mag anual al sărbătorilor: a aflat că în trecutele alegeri a obţinut o mulţime de voturi albe pe care i le dăruise sportul romînesc.

Fericit că a obţinut 2% pe ţară încît i s'a sorocit un loc în parlamentul ţării, Moş Crăciun a avut însă o nouă decepţie, care l-a îmbătrînit cu cîteva veacuri: a fost invalidat pentrucă... nu-şi introdusese în timpul util candidatura. De unde era să sconteze un atare val de simpatie bietul Moş Crăciun? Tocmai că uitase pe la periferia preferinţelor lui pe mezinul cu degetul în nas, sportul romînesc. Tot «Inteligence Service-ul» lui îi făcuse referate din ce în ce mai dezavuabile; aflase astfel de năpasta sportului românesc.

Ştia că footballul, bunăoară, alunecase rău în prăpastia unei formule divizionare, şi-şi scrintise un picior.

Că rugbyul, tot îmbrîncindu-se pe maidanul dela Şosea, se schilodise tot şi guturăiat de viscolul care bîntue prin bărăganurile cu răduci şi raoulucii dela federaţie, a făcut o vizită de curtoazie rugbyului francez la un «Jour fixe» unde gazdele şi nişte alţi oaspeţi teutoni în loc să-i dea dulceaţă şi să-l întrebe de sănătate, l-a snopit în bătae.

Ba, footballul plecînd să-şi caute reumatismele în Marea Baltică, s'a întins pe un chef cu ţuicărei şi costeli, încît s'au trezit abia la întoarcere, bătuţi şi cu banii luaţi.

Cînd i-a fost mai mare dragul să facă o vizită Faraonilor, s'a încontrat Tutankamon, refuzîndu-l cum că egiptenii sînt în post şi rugăciuni. Ce să ştie footballul romînesc care e'n stare să se sbengue şi'n Vinerea Mare...

Chestia-i că ping-pongul, acest Sam urache al sporturilor, a încercat să facă mare tămbălău — să-şi creeze divizii şi regimente şi alte alea. Dar Moş Crăciun a svîrlit raportul, zicînd că nu are aface cu jidanii.

Cînd să'nceapă Sporturile de iarnă să se răsbune pe necazul alorlalte, ce s'au vorbit anotimpurile că iarna în suspendată pe un an şi primăvara începu să topiască ghiaţa artificială dela Oteteleşanu. A umblat el Fredy cu d-ra Timcik pe la D-zeu, pe la Sf. Petru, s'au văicărit că le ruginesc patinele. Geaba. In cele din urmă, s'a pomenit chiar Moş Crăciun, care are departamentul sporturilor de iarnă, cu o solie formată din: Roşianu şi Berariu zis Boeru. Aceştia au băgat contestaţia şi au chemat la interogator Societatea «Zăpada S. A.» pentrucă le periclitează contractele cu canadienii din Budapesta, Viena şi Praga.

Cum Moş Crăciun l-a văzut pe Jack Berariul cu cămaşa ieşind moţ din pantaloni, şi-a declinat competinţa pentru motivele:

1. Reclamanţii şi-au însuşit acte false de identitate şi religia controversată — neadmiţîndu-se pseudonimele în faţa înaltului for, în drept.

2. In fapt: Sportul Capitalei să-şi scoată pe unde o şti cămaşa, deoarece Jack Berariul a dovedit-o în instanţă.

Aşa fiind lucrurile, Moş Crăciun, faţă cu falimentul sportului romînesc, uitase de el. L-au înduioşat însă voturile şi nădejdile pe care sportul şi le-a pus în barba lui albă. Deaceia a chemat telefonic Bazarul de Jucării pentru răsplătirea sportivilor din ţara noastră.

Spiriduş cum e, unul din reporterii noştri, Anif, i-a descoperit cîteva din darurile pe care Moş Crăciun le purta în desagă:

— Lui Toma Aurel, contractul cu Sanghilli.

— Duizului — o lanternă.

— Lui Vogel (Dimineaţa), portar la Telefon Club, regulamentul jocului de cărţi «Popa prostu» şi saciz pentru patine.

— Lui Fredy Fieraru — o carte de cîntece: sîrba'n vals sau «Tactica halfcentrului».

— Pentru Costel Rădulescu, o damigeană cu ţuică.

— T. C. R.-ului, ca să nu mai plângă, 15 ceasornice «Roskoff Patent».

— Pentru Venus: 11 Humişi, 11 Bodola, 11 Petea Vîlcov, 11 Sfera şi 11 gazetari ca Anastasie Iftimie (reproducem cîteva titluri din formidabilele lui articole: «SMEII dela Venus»; «Venus SPAIMA IADULUI» etc.).

După care, Moş Crăciun pe patine, dus de subţiori să n'alunece, ca Vogel (Telefon Club) la repriză cînd schimba poarta, s'a dus la cinematograf s'o vadă pe nepoţica lui Shirley Temple. La 9 seara avea rendez-vous la «Răţoi» (tramvai 9 şi 5) cu Viforul Dacia.

Ion Băleanu

Din arhivele hockeyului

La început a fost Cişmigiul...

HOCKEY PE GHIAŢA

Hockeyul pe ghiaţă este un sport relativ tânăr, sau mai bine zis ca o adolescenţă cam lungă.

S'a luptat dela început cu inexperienţa noastră şi cu refuzul publicului, care s'a lăsat destul de greu convins abia după ce i-a pregătit terenul footballul; iarna, cu zăpadă, cu frig, publicul dela matchurile de football intrate în vacanţă şi-a mutat ochii la hockey.

BOTEZ. La Davos Româ nia — Letonia 3 — 2

LA INCEPUT A FOST CIŞMIGIUL

Ere prin 1921—22 când plimbăreţii şi îndrăgostiţii din Cişmigiu au văzut nişte patinatori cu „lemne" în mână, alergând după o „minge". Pe atunci nu exista **pukul**, ci **mingea** pe care o mai practică azi hockeyul suedez. Se distrau astfel cîţiva diplomaţi austriaci sau unguri de pe la legaţiile respective.

Anul următor s'a înfiinţat Hockey Club Român de către Dan Brătianu, Nicu Polizu, Ţicu, Harck şi alţii.

Ca o curiozitate amintim că se juca cu tuşă ca la football, când, fiindcă lipsiau benzile laterale, se convenia de unde să se arunce tuşa.

PROMOTORII

Hockeyul capătă suflet occidental, odată cu venirea dela studii din Elveţia a fraţilor Grant şi a lui Adrian Nanu.

Intre timp, cei mai însufleţiţi „veterani" al hockeyului de azi, Sandi Botez şi Bizu Cantacuzino, studiind în străinătate, jucau un hockey avansat, unul la Klagenfurt A. C. *celălalt la* Roseg *din Elveţia. Botez este chiar unul din fondatorii faimosului club austriac. In 1927 vin în ţară şi la 1928 avem PRIMUL CAMPIONAT NAŢIONAL LA CLUJ unde se'ntâlnesc Hockey Club Român cu Universitatea (3-0).*

Clujenii au dat o notă foarte umoristică jocului prin echipamentul lor cu pantaloni bufanţi şi prin regulamentele lor ingenioase:

— „N'o că nu-l lăsa, arbitru, că puşcă pe sus"!?

Sau alte apostrofe:

— „Dă-l afară c'a jucat c'o singură mână"

PRIMUL TURNEU — CU PIATRA 'N GURA

In 1929 s'a înfiinţat TENNIS CLUB ROMAN cu Botez şi Bâzu şi pornesc peste graniţi, convinşi şi siliţi de lipsa adversarilor în ţară, că numai din contactul cu străinătatea se poate învăţa ceva.

VILLAH îi bate cu 5-1, KLAGENFURT (Botez juacă prima oară contra fostului său club cu 4-2) Eislaufverein cu 10-0, dar reuşesc şi ei să învingă pe HACKOAH cu 4-1 şi pe REICHSBUND cu 8-0.

Primul turneu a fost un succes, hocheyul românesc reuşind, e drept, primele grele înfrângeri, dar şi primele victorii. Abia întorşi, t. c.-riştii înving pe Cernăuţi categoric cu 11-0 şi 6-0. In provincie, hockeyul mijeşte.

INTAIUL CAMPIONAT MONDIAL — PRIMA DRAGOSTE, PRIMA DURERE

La Krynica are loc în 1930 Campionatul mondial. Desigur că România venise cu sacul gol de vreme ce pleca cu el plin de 48 goaluri 15-0 (St Un.); 7-0 (Austria); 7-1 (Fr.); 8-1 (Ung); 11-0 (Angl.).

La 1931 se înfiinţează patinoarul Oteteleşanu şi la Berlin ne prezentăm cu altă experienţă.

Dealtfel şi scorurile sînt sever diminuate. Anglia abia ne învinge cu 1-0, un mare, cel mai mare succes al nostru, iar Campioana Europei, Suedia, cu 4-0, Franţa (3-0). Letonia (3-0) o surpriză grea pe spinarea hockeyştilor noştri care s'au lăsat pe tînjală socotindu-i pe letonezi în buzunar.

In 1932 la Praga. Alt mare succes. După ce ne înving Cehii (8-0), Austria (7-1) isbutim să cîştigăm CUPA DE CONSOLAŢIE, învingînd Belgia cu 3-2 şi Letonia (1-0). La matchul cu belgienii, conduceau ei cu 2-0, pînă când Bâzu avu inspiraţia — sau simplu accident — de a-l scoate pe portar din joc şi împreună cu Paulică şi Botez a marcat cele 3 puncte.

«HEROISCHES TROST FINALE»

Aşa au calificat gazetele germane matchul cu Letonia, care a fost cel mai entuziasmant, dovedind voinţă şi ambiţie supremă de victorie, tranşate în favoarea noastră. Raţiu a fost eroul matchului.

Milano 1933. Invingem pe belgieni (2-1). Anglia iarăşi luptă disperat pentru victorie (2-1). Elveţia, camp. Europei, ne bate cu 7-3.

3 VICTORII! SOARTA BELGIEI...

Davos 1934. Cehii ne bat (4-2). Austriacii la fel (2-1). Aci realizăm cel mai mare scor contra Olandei pe care o înfrângem cu 6-0, răsbunându-ne pe acelaş scor cu care olandezii ne-au bătut cândva la football. Tot aci mai câştigăm contra Letoniei 3-2 şi a Belgiei (2-1) care este regulat învinsă de noi. Soarta. Belgiei. Soarta Letonei.

RELACHE — LA OLIMPYADA

In 1935, din lipsă de fonduri sau cine ştie ce înaltă modestie, nu am luat parte la Olimpiadă. S'a profitat însă de ocazie şi, dela Berlin, au fost invitaţi arhanghelii pukului CANADIENII.

Abia atunci publicul nostru a fost pus în faţa realităţii sdrobitoare a ceiace înseamnă suprem în hockey. Canada ne înfrânge cu homericul scor 13-1 şi 21-1. Totuş a fost un succes — de regie şi de mare dispoziţie publică, publicul nostru şi-ar fi dat sufletul să-i roage pe Canadieni să opteze pentru cetăţenia noastră.

CANADIENII NOSTRI

Dar am avut şi noi canadienii noştri, odată cu prezenţa acelui minunat Bil Watters, care a provocat pe cel mai autentic talent al hockeyului românesc: pe PAUL ANASTASIU care a fost o revelaţie chiar pentru faimoşii canadieni veritabili, încât i-au propus un contract în Canada. Trecem peste Quen care n'a fost la înălţimea reputaţiei lui şi sfârşim cu BUD HUGARU, care este un român prişă şi în Canada. L-am văzut actele şi ne-au convins. Jocul lui este ales cu toate cronicile defavorabile şi stupide ale celor care n'au putut pune mâna pe organizarea turneelor de anul acesta.

TRADAREA LUI RABINOVICI

Şi hockeyul şi-a avut Schwartz-ul lui, pe Jules Rabinovici, zis pentru camuflare Radian şi care actualmente suspendat pe viaţă de noi, ratificată de curând fără vreun alt drept de apel de U. F. S. R., face curte echipei franceze „Francais Volants".

Trădarea lui s'a produs la Londra în 1936 unde echipa a plecat cu scandal şi în scandal s'a întors. In ţară Radian fusese foarte bun deci selecţionabil, dar până la frontieră; de aci înainte jidanul şi-a trădat firea, LAŞITATEA. In drum spre Londra, Cehii ne-au învins cu 1-0, cu Franţa 0-0, Belgienii (7-6). Radian, fricos cum îi e neamul când ajungea în faţa bakilor, shoota şi fugea ca să se ferească de ciocniri.

Acest sistem al lui şi l'a brevetat cu obrăsnicie mai ales la Londra unde Ungurii ne înfrâng de aceia cu 4-1 pentru ca în matchul cu Germania (4-2 pentru aceştia) Rabinovici să declare că el nu joacă.

Dece?

— „Nemţii sânt hitlerişti şi ştiu că sânt jidan".

După match Nemţii aflându-i... originea au regretat că n'au ştiut dinainte...

Anglia (100/100 canadieni) ne bate 11-0. La repriza II schimbându-se linia lui Rabinovici fără el, cu Botez, jidanul şi-a luat geamantanul şi a plecat DESCOMPLECTAND echipa NAŢIONALA.

Aceasta-i trădarea. Intr'o naţionată, jucătorul e mobilizat pe front. Nimic altceva decât accidentul care-l face invalid, nu-l poate îndreptăţi să plece de pe teren. Radian a dezertat, iar Federaţia l-a suspendat pe viaţă.

Guşterii însă îi fac reclamă şi ceruclemenţă. Aceasta-i trădarea guşterilor din presa sportivă.

VIITOR INCERT

In Februarie, se ţine la Praga, Campionatul mondial. România va participa. La lucru au fost văzute Telefoanele şi Venus (abia născut). Nu mai avem din vechea gardă decât pe Buia, Botez, veteranul naţionalei în plină formă, Raţiu, Ţicu, Anastasiu şi Bob Petrovici. Vor fi introduse elemente tinere. Cum se vor comporta?

Desigur că Hartel (V), Bărbulescu (V) o aripă excepţională şi Florin Popescu, un foarte mare talent sunt elemente ce vor fi selecţionate.

Rămâne să vedem cum se vor aclimatiza în marile bătălii.

BALIN

Eroii zăpezii

In simfonia albă şi-au câştigat laurii, în sport, Papană cu bobul la Lake Placid, Frim şi regretatul Vasile Dumitrescu la Chamonix. Eroii zăpezii...

Aspecte din foot-ball-ul românesc

Sport care a antrenat massele prin varietatea aspectelor lui şi implicit evadarea spectatorului din cercul strâmt al vieţii particulare şi transpunerea lui într'un mediu nou recreativ — foot-ball-ul şi-a adâncit rădăcini definitive în favoarea mulţimii, legându-şi însă existenţa de interesul pecuniar. La noi faţa aceasta financiară a foot-ball-ului a fost un semnal de atenţie pentru cei ce se gândesc a reuşi astfel în viaţa intereselor personale, dacă nu izbutiseră pe alte căi. Afacerismul în foot-ball e punctul tuturor relelor care au îndepărtat sportul nostru de menirea lui adevărată. Aşa ne explicăm existenţa cluburilor minoritare din ţară. Aşa grupările corporative iudaice îşi fac reclama purtată de 11 oameni streini de sport şi neam. Şi tot deaceia privim nepăsători trimiterea peste graniţă a reprezentativelor aparţinând oricărei naţionalităţi numai celei româneşti — cum se intitulează — nu. Sau deosebim în ziarele de specialitate, oficioase ale Kahal-ului fotografii luate atunci tocmai când un şef de stat întinde mâna unui internaţional român, pe nume Goldemberg, Rabinovici sau Schwartz.

In asemenea condiţiuni de trai sportiv, grupările football-istice care ridică cu hotărâre flamura naţionalizării sportului românesc o fac din două motive: fie că experienţa le-a valorificat elementul autohton deasupra celui minoritar, fie că desprind din sbuciumul ideii naţionale în lupta politică fir conducător pentru cea sportivă. Oricum ar fi alternativa, obiectivul e acelaş: foot-ball românesc cu Români. Rezultatele practice nu ne desmint.

O singură privire asupra clasamentului; un moment de atenţie aruncat luptei campionatului divizionar e deajuns. Pe primele trepte ale football-ului nostru se află grupările mari româneşti: Unirea Tricolor, Venus, Gloria, Victoria sunt teamuri redutabile pentru marile grupări din Europa Centrală. In întâlnirile cu cele streine din ţară, rezultatele se pot totdeauna anticipa.

In campionatele categoriilor inferioare situaţia e oarecum aceiaşi. Cu singura deosebire că adversarii foot-ball-ului nostru sunt grupările corporative şi minoritare în acelaş timp. In Capitală sboneşe adesea succesele unei echipe româneşti, de o intransigenţă, am putea spune, unionistă: Colţea.

In restul ierarhiei acestui sport lupta e acerbă. Cluburi româneşti cu elemente mai puţin dotate cu situaţii financiare deficitare şi cu mai puţini sfinţi la Ierusalim stau pe poziţie contra eternului adversar. Şi totuşi un aspect nou în tot foot-ball-ul românesc.

Au fost echipe multe simbriate de jidovo—maghiari. Şi-au început să scadă la număr. Incetul cu încetul — cauza e departe de-a fi în politica străinistă a celor ce dictează din forurile diriguitoare. Sunt acolo oameni vechi şi atât de cunoscuţi în procedee şi sentimente încât ar fi o copilărie a-i mai onora încrederea sportivilor noştri.

Adevărul e altul.

In mijlocul grupărilor puternice româneşti care ridică sus, cât mai sus, culorile naţionalismului, cât şi în acel al cluburilor româneşti al căror merit e cu atât mai mare cu cât şi dificultăţile de orice ordin ce li se opun sunt mai puternice — elementul minoritar — a început să scadă. Grâul se alege din neghină. Valoarea se ridică, se înalţă se impune. Şi aşa cu timpul, pe nesimţite, grupări înstreinate altădată şovăe, cedează apoi: e cazul Juventusului.

E drept că cei mai înverşunaţi rezistă pe poziţie: Chinezul, C. A. O.-ul, Duig-ul şi toate celelalte grupări iredentiste, nu s'au convins încă. Işi păstrează sentimentele şi atitudinea. N'au decât.

Vremuri noi bat la poartă. Furtuna creşte. Ziua judecăţii se apropie şi asemeni gladiatorului cu piciorul pe pieptul adversarului care cere sentinţa de viaţă sau de moarte amfiteatrului în delir, va veni ziua să hotărâm: Pollice verso.

MIRCEA POP

Campionatul mondial la Davos. România (x) prezintă drapelul.

SPRE STEAUA DIN VEACURI

BETLEEM: Neamul dela picioarele lui Iisus

Trei călători pe un singur drum: HORIA CLOȘCA și CRIȘAN

de Valeriu Cârdu

«Lerui, Doamne, Ler
Colindăm pe drumuri sfinte.
Am pornit toți trei prin ger,
Cu nesomnul din morminte.
Ruga noastră din Albac
Și din Zlatna și din Brad
Să ne-o împlinești, Părinte,
Fă-ne Țara ca un brad,
Verde și frumos.
Să ne fie cu folos,
Pentru slava lui Hristos»

— Sunt Melchior!

— Eu sunt Baltazar!

— Mă cheamă Gaspar!

Toți trei căutau steaua de peste veacuri. Drumul a fost unul. Numai călătorii au fost trei. Gânduri înmănunchiate spre zarea aceluiaș ideal.

Nimeni din cei trei n'a cârtit pe drumul de flacără.

Când s'au ivit spinii, Melchior a împletit cunună din ei și și-a împodobit fruntea arsă de visuri. Baltazar a legat rănile lui Gaspar. Și Gaspar a crezut fără să bage degetul în rană.

Steaua a binevestit pe drumul magilor.

. . . .

Mulți au hulit Minunea. Și nu toți au întins covorul sufletului pe drumul Bunei Vestiri. Steaua a rămas însă, ridicată peste hulă, mai tare decât clevetirea.

Oamenii mici și răi își plimbau pasul mârșav și vederile obtuze sub cupola de măreție a Stelei.

Irozii și trădătorii n'au lipsit. Irod a cerut sânge de prunci. Iisus a fost trădat. Iuda a primit arginți sunători. A venit Golgotha. Și răstignirea.

Dar nimeni și nimic n'a putut împiedica Invierea.

— Sunt Nicola Vasilie Ursu. Imi zic și Horia!

— Sunt Ion Oargă!

— Și eu Marcu Giurgiu Crișanul!

Și din urgia roatei, Nicola Ursu Vasilie vedea licărul stelei sfinte.

Steaua străfulgera „ca o lacrimă de sânge" în zariștea morții. Pentrucă Horia nu muria. Se cununa cu moartea pe piatra bisericii din veșnicie. Invierea de peste veac lumina dania Albacului.

Cartea dintru început

Un cronicar a însemnat căile pe cari a drumăit Nicola Ursu Vasilie căpitan de oaste moțească, împreună cu ceilalți doi frați de roată bălgrădeană sau de năpraznică moarte.

Și iată ce slovenim în cartea slovului de după marea jertfă:

„Cine pleacă din Baia de Criș înspre Tebea, merge cale scurtă pe drumul de țară. In Baia de Criș, la margine de hotar, lasă în urmă mormintele de tribuni.

In față se ridică turnul bisericii din Tebea, care străjuește cimitirul eroilor. Lângă biserică, în pădurea de cruci umile, de lemn, un mormânt năruginit. Dacă dai la o parte bălăriile citești un nume de prefect: Ion Buteanu. La dreapta, în fața bisericii, un alt mormânt, între două turnuri. Pe crucea înclinată este scris un nume izdovit din fulger și furtună: Avram Iancu.

Dincoace de mormânt, un stejar falnic: gorunul lui Iancu.

In fund, la dreapta bisericii, un gorun din vremi străvechi — deabia îl pot cuprinde cinci oameni cu brațele întinse — e legat în cercuri de fier. O parte din coroană e putrezită. S'a uscat.

E gorunul lui Horia, țăranul din Arada.

Trecătorul care poposește sub poala stejarului, în înserare, îi poate asculta povestea, în freamătul de frunze. Când bate vântul, gorunul se zbuciumă. In gemetele lui se aude vaietul oaselor frânte pe roata dela Bălgrad.

In zarea vremilor, departe, departe, stăruie o icoană în mintea călătorului care și-a oprit pașii la Tebea.

Cu un veac și jumătate în urmă, tot acolo, sub poala gorunului, a poposit un moț, dârz și încruntat. Munții l-au cunoscut și l-au strigat din trâmbițele furtunii: Horia!

Avea mai mulți ortaci cu el.

In tăcerea nopții, stelele priveau, luminos, deasupra Țebei.

Moții și-au strâns vârtos, de câte trei ori, mânile.

Au legat frăție de cruce între ei. Sfatul lor a ținut până la cel de-al treilea cântat al cocoșilor. Atunci a mușcat și gândul trădării din carnea lui Onu și a lui Nuțu, — Mătieșii, — din aceea a lui Ștefan Trifu lui Neagu, Andrei cu feciorii lui și Simeon, așișderea.

Trei din ceata Moților erau mai aprinși.

La plecare, Moții și-au strâns voinicește mâna, tot de trei ori.

Numai mâna Mătieșilor și a Trifeștilor s'a oprit, tremurând, la cea de-a doua strângere.

Zorile surâdeau în sulițe de foc. De peste munți se ivea soarele.

Au mai rămas trei Moți la locul sfatului de sub gorun. Nici ei nu știau de ce rămăseseră.

— Pe tine cum te cheamă — l-a întrebat Nicola Ursu pe moțul din față.

— Sunt Ion Oargă din Cărpiniș. Imi zic Cloșca.

— Să trăești, frate Cloșca!

— Dar tu?

— Eu? Sunt Marcu Giurgiu Crișanul.

Cei trei bărbați și-au strâns mâinile, jurând sub patrafirul cerului.

Oamenii nu le-au știut niciodată legământul.

L'a păstrat stejarul și-l spune tuturor drumeților.

După ce s'au legat între ei prin crâncen jurământ, cei trei frați întru căpitănie au plecat.

Pe drumul de țară treceau care de moți.

O doină de jale spinteca liniștea dimineții:

„Munții noștri aur poartă
Noi cerșim din poartă'n poartă".

Horia de Romulus Ladea

Ochii celor trei Căpitani s'au sguduit în jar de lacrămi.

ȚARA DE UNDE S'A VĂZUT STEAUA NEAMULUI

Un singur drum prin Țara Moților strecoară icoane sfâșietoare în sufletul călătorului. Fie că pleci spre satele din inima Vlădesii, fie că o pornești spre Turda sau spre Câmpeni, spre Baia de Criș, ori Abrud ori Zlatna, străbătând apoi ținutul Zarandului, Țara Moților este aceiași. Aceleași neajunsuri, aceleași necazuri, aceleași blesteme.

Spre Câmpeni, jalea s'a adunat potop.

Prin acele părți satele cotropite de sărăcie și boală se întâlnesc cu satele în cari flacăra puterii moțești și a dârzeniei nu s'a stins.

Când pornești din Turda și te afunzi în inima munților cu miros de pământ și codru rumânesc, stai și asculți vorba aspră a moților cari aduc la chip cu Horia.

DESPRE NEAMUL MOȚESC

Peste neamul Moților vâltoarea vremilor a trecut în mers năpraznic. Vremile au robit mereu floarea neamului din creerul munților cărunți. Vânjoși, drepți, înalți ca bradul, Moții au îndurat tot greul vremilor, până au ajuns la hotarul desnădejdii.

In satele umile ale Moților s'au plămădit paginile de lumină ale istoriei ardelenești.

In țara străină s'au ridicat totdeauna ca sabia peste ceasuri. Când satul de munte îi [illegible] laolaltă, asupririle strigau în pieptul lor voinic. Moții își încleștau pumnii și porniau să sfarme alcătuirile nedrepte. Ura care se grămădise în sufletul lor împovărat de nedreptăți strigătoare la cer ar fi fost în stare să mute munții din loc și să-i prăvălească peste străinul împilator.

Nici o palmă din pământul ardelenesc nu știa limba străină. Dar străinul lua dreptul de viață și stăpânirea pământului smulgea din mâna Rumânului.

Rumânii s'au pomenit robi în țara lor. Peste bogățiile toate tronau nemeșii aduși de vânturi. Pumnii rumânești se încleștau mereu până ce s'a auzit zăngănit de lanțuri sfărmate.

Zarea se lumina. Un chip de moț amenința puhoiul. Țăranul cu inimă de împărat, Horia, se ivea în furtună.

Spovada lui Nicola Ursu Vasilie

M'am născut în Albac, când s'a scris în cartea lumii anul 1730. Maica m'a încălzit în dragoste de pământ. Munții mi-au suit privirile spre vânătăi iar cleanțul de piatră m'a făcut precum oțelul. Carte n'am prea învățat, așa că în meșteșug cărturăresc nu voiu și nici pot ca să mă laud. Am citit numai în pravila pământului.

Iar abecedar mi-a fost ogorul sărac.

Vara ascultam cum bate inima țării rumânești în pieptul muntelui pentrucă muntele, pe aici, fraților, prin țara noastră moțească, ne este frate de cruce.

Mi-a fost totdeauna dragă doina, dar prea mult amar ardea în viersul ei. Cât am fost copil n'am prea priceput bine scriptura jelaniilor.

Când crescui însă, inima din măruntaiele muntelui s'a mutat parcă în pieptul meu.

Și bătea a răzmeriță.

Și deaceea fraților am pornit la drum.

Și cântam, măi, cântecul de jale al neamului meu.

Intre anii 1779 și 1784, plecai la Viena să cer dreptate pentru Moți.

In trei rânduri izbutii să intru în casa împăratului nemțesc și să-i grăiesc.

Asta a fost prin anii 1780, 1782, 1784.

Mai mulți ortaci au umblat pe drumurile astea odată cu mine, și anume: fratele Ioan Oargă din Cărpiniș, popa Dumitru din Certeje, Dumitru Todea, primarul Albacului și vărul lui, Simion.

In postul Crăciunului din anul 1783 am vrut din nou să-l cercetez pe împăratul, dar nu-l găsii, fiind el plecat în țara italienească.

Trebui dară să-l aștept până'n primăvara anului celuilalt și tare anevoie trecu iarna grea, gândul meu fiind la frații din vatra moțească.

Impăratul era un om mai de treabă, după socoteala mea, și avea gânduri bune. Dar i-au legat ochii nobilii cei ungurești, cei dela curtea crăiască, oprindu-l în loc.

Și-i tot șopțiau împăratului, — după câte am auzit eu, — ca eu, Vasilie Nicola din Albac, aș avea de gând să mă fac regele Dachiei.

Dar eu, fraților, stau mărturie cu viața mea, că n'am avut de gând să-mi arunc cojocul moțesc depe umeri.

O lege am vrut să slujesc: legea pământului rumânesc. Că ce m'am socotit eu: dacă toți munții, atâta amar de vreme, au auzit numai grai rumânesc, cum mai puteau răbda săracii călcătură de picior nemețesc?

Și-apoi văile noastre, fraților, de ce să nu-și fi trimis ruga izvoarelor, rumânești, Cerului?

Și bălșugurile toate de ce să nu fi fost ale noastre, că doară Dumnezeu așa a vrut, de vreme ce ne-a deschis ochii lângă ele...

N'am pornit răscoala pentru mine și nici pentru legea cuibului meu din Albac.

Voi știți bine, fraților, că mi-am sfărâmat cuibul când am aprins răscoala pe creste.

Am dat drumul focului pentru țară și pentru pământ. Vedem, departe, în steaua anilor, cum se înalță mândră țara rumânească pentru a ferici pe Dumnezeu cel din Ceruri.

Așa văd eu Crucea Neamului meu: pornită din pământ spre Cer și apoi brațul alălalt dela apa Nistrului până la Tisa asta pe care o țin Ungurii în mână.

Dar mă trădară cânii: Mătieșii și Trifeștii. Apoi, împăratul, slab din fire, nu și-a mai ținut vorba.

Și așa mă pomenii întins și zdrobit cu roata.

N'am gemut și nu m'am văicărit, ca să nu să întoarcă din drum Moții. Și-apoi eu, horind toată vremea, nici nu știam văicăreala.

Dela roata Bălgradului încolo, să vorbească alții despre mine și despre frații mei, Oargă și Crișanul.

O vorbă vă spun: voi răsări peste vreo 200 ani și voi slobozi cuvânt de piatră să-l audă toată lumea.

Ce spune hronicul despre Horia și despre răscoală

Anul când deschidem cartea este cel de-al 1937-lea dela pornirea magilor spre Betleem.

Acum o sută cincizeci de ani, și mai bine în târgul Bradului, acolo unde aurul se încrustează în inima pământului românesc, porni vijelia răscoalei. Acolo în inima lui Noembrie 1784, poporul a cerut lui Gheorghe Crișan, al treilea căpitan al răscoalei, priceput în treburile ostășești, să pornească năvala Moților spre cetatea Bălgradului. Gheorghe Crișan a dat vești în toate satele pentru întrunirea din țara Zarandului. Poporul s'a adunat în Mesteacăn, unde venise să asculte porunci dela împăratul și vești dela Horia.

Gheorghe Crișan a vorbit poporului. In târziul acela de toamnă, adunarea zărăndenilor la Mesteacăn a prevestit o iarnă cu zăpadă înroșită de sânge. Ardealul se cutremura din temelii. Se clătina istoria vitregă. Acolo, la Mesteacăn, s'a deschis un drum nou pentru istoria ardelenească. In fața poporului vorbia Gheorghe Crișan.

In mână îi lucea o cruce aurită. Crucea pe care o primise Horia dela împăratul.

Era în anul 1784, 3 Noembrie în pragul iernii.

Răscoala începuse. La Arada, Horia bolnav, avea un coșmar. Dar celele viforoase care-i treceau prin minte l-au alungat repede. Țăranul a sărit ca o stâncă și s'a dat, întreg, trup și suflet, poporului valah.

In sfârșit, răscoala avea un Căpitan.

FRAMANTARILE RASCOALEI

Răscoala începută în ținutul Zarandului s'a întins ca pârjolul. Mai întâi au fost cuprinse de vântul răscoalei comunele vecine: Curechiu, Crișcior, Ribița și orășelul Brad. Vijelia răzbunătoare înainta spre comitatul Hunedoarei. Răsculații erau la porțile Devei. Sașii dela Orăștie au întins năframa albă, a păcii, înspăimântați de uraganul pustiitor.

Românii au primit solia păcii. Ei aveau o răfuială cu nemeșii unguri, cu poporul care i-a ținut atâta vreme în întunerec și cazne. Când erau prinși răsculații erau măcelăriți în mod înfiorător. Dar trupele înaintau totuși. Martirii rămâneau în urmă. Cei vii erau la postul datoriei. După intervenția generalului Preiss din Sibiu, răsvrătiții au devastat Abrudul și Roșia. După adunarea dela Bucium, Horia a fost prins pentru întâia dată. A fost eliberat repede. Trupele imperiale aveau o atitudine de expectativă. Nu interveniau în favorul nobilimii maghiare și nu le-au ascultat strigătele disperate. Mai mult cum e cazul generalului Preiss — se părea uneori că intervenția lor este favorabilă țărănimii răsculate.

Răscoala se înteția. Toleranța trupelor imperiale, cuvântul împăratului pe care spunea Horia că-l primise, înflăcărau tabăra moților revoluționari.

Răscoala în marș, s'a întins peste comitatele Cluj, Alba, Sibiu și Arad.

Guvernul transilvan intervine.

Numele împăratului este tot mai mult amestecat în secretele răscoalei. De aceia, într'un târziu, împăratul dela Viena se gândește la înăbușirea răscoalei. Trimite cuvânt împărătesc în care făgăduește amnistie pentru căpetenii și răsculați.

Dar toate propunerile sunt respinse. Viforul răscoalei măcina tot ce-i ieșea în cale. Slab pregătiți din punct de vedere tehnic și al armamentului, oștenii lui Horia recoltează biruințe totuș: Brad, Râmeț și Lupșa.

Insfârșit, ceiace trebuia să se întâmple s'a întâmplat. Horia și Cloșca sunt prinși, undeva, pe muntele Drăguiasa. Horia a fost trădat chiar de neamurile sale. Ambii căpitani au fost aruncați în întunericul închisorilor dela Alba-Iulia.

Mătieșii — Nuțu și Onu — Gheorghe, fratele lui Onu, Ștefan Trifa al lui Neagu, Andrei cu feciorii lui și Simeon, iată banda trădătorilor care l-au prins pe Horia și l-au dat în mâna autorităților.

Intre ai săi a fost minunatul Horia pentru ei a luptat, și ai săi nu l-au cunoscut. Da, trădarea aceasta îi dă țăranului acesta iluminat aureolă biblică.

Gheorghe Crișan a fost prins și el.

Horia și Cloșca, peste toate chinurile îndurate, n'au spus nici un cuvânt. Gheorghe Crișan s'a sinucis în închisoare.

Roata Bălgradului

Pedeapsa căpitanului suprem Horia și a fratelui său de cruce, Ion Oargă, și Cloșca, a fost înfiorătoare. S'au sfârșit pe roțile nemiloase dela Bălgrad.

Popa Nicolae Rațiu le-a dat ultimul îndemn de liniște duhovnicească și i-a împărtășit. Tot el le-a însemnat cuvântul lor din urmă. Și aci, sufletul și gândul lui Horia, crește, tot mai mare și mai mare, la înălțimea momentelor istorice. A condus răscoala. Trebuia să ispășească. Impăratul dela Viena a intervenit, cu puțin timp în urmă și s'a interesat de soarta răsculaților. Il frământa ceva pe Impăratul dela Viena.

Misterul istoriei e mare. Dar între habsburgul imperial și moțul dela Arada a fost ceva. Horia n'a spus nici când nimic.

In „testamentul" pe care l-a rostit în fața popii Nicolae Rațiu, Horia a vorbit numai de sărăcia lui. De niște „moșii zălogite" și de datorii în toate părțile.

Cloșca era puțin mai înstărit. El mai avea o părticică de moșie.

Acolo lângă roata dela Bălgrad, Horia a lăsat cuvânt că „iartă din toată inima", pe acei care l-au trădat și l-au dat pradă închisorilor dela Bălgrad.

I-a mai pus o întrebare popa Rațiu cu privire la zapisul și vorba împăratului.

Atât. Căpitanii au fost îndreptați spre roata blăstămată. Cel dintâi răstignit a fost Cloșca. 20 lovituri au mușcat din carnea lui chinuită. Și când s'a săvârșit Ion Oargă, primul căpitan, Vasile Nicola Ursu, a fost întins pe roată. Ochii călăilor râdeau diabolic. Autoritățile surâdeau satisfăcute. Oasele trozniau. Bucăți de carne sfâșiată se desprindeau din trupul aceluia care a fost Horia. Niciun cuvânt, niciun strigăt de durere, nu s'a auzit din gura minunatului căpitan care urcase, senin, spre locul chinului. Când a fost sfâșiată cea din urmă fărâmă de viață, zeci de mii de moți, aduși cu forța din toate părțile, plângeau. Popa Nicolae Rațiu leșinase.

Horia nu mai era.

In anul 1785, dela Nașterea Dumnezeului crucificat, 28 Februar.

HORIA

Un adevăr rămâne trainic și mare: Horia. Și când zicem Horia, cuprindem în acest nume și pe ceilalți doi: pe Ioan Oargă și pe Gheorghe Crișanul.

Pentrucă Horia este drumul celor trei.

Acestui drum, care ducea spre steaua din veacuri a Neamului românesc, Vasilie Nicola s'a dat pe sine însuși.

Omul care n'a trădat răscoala, omul care n'a spus nimănui nimic din vorba ce-a avut-o cu Impăratul, țăranul care n'a gemut sub roată bălgrădeană, s'a ridicat și a văzut peste vreme.

Cărturar n'a fost. Ci sfânt.

Cum spune poetul:

„N'ai fost nici barem cneaz,
bătut-ai tăcut al șesului glod
și-ai sângerat pe piatra muntelui cu gând viteaz,
din norod te-ai ridicat, pentru norod..

De aceea, veac după veac,
îți va ridica statornice statui
doar pe piatra gândurilor lui
poporul sărac.."

(Aron Cotruș)

Și trece Horia — drumul și steaua — astăzi pe deasupra capetelor noastre.

Cu rănile toate. Cu oasele frânte.

Semnele vremii plinesc proiețiile sfinte. Undeva — un dulgher cioplește destin nou neamului. Trec de avalma călători. Priviri întrebătoare se abat spre truda sufletului său. Câți sunt însetați, se adapă cu apă vie din cana dulgherului. Celor înfometați li se dă hrană. Și celor obosiți, li se dă pat de odihnă.

Și mulți nu știu cine este dulgherul.

Demult, demult, au pornit trei magi.

Peste destinele noastre crește uriașă, mai tare decât Irod, Steaua din veac. Betleemul a [illegible] îngenunchiat, dar n'a îngenunchiat în fața răului.

Podlipni

ARO PREZINTĂ de CRĂCIUN

Filmul care tulbură și captivează

FORFAITURE

(STIGMATIZATA) capod'operă lui MARCEL L'HERBIER cu

Sessue HAYAKAWA
Victor FRANCEN,
Lise DELAMARE

Pe meleagurile Chinei misterioase, albe duc o luptă crâncenă de fiecare zi.
Femeile europenilor apriq dintre una adesea în mâinile mongolilor.
O soție spre a-și salva bărbatul are dreptul să-și murdărească onoarea?

ÎN CURAND
ALASKA
UN FILM DE AMPLOARE EPICĂ
la PALLAS-Bd.

TRIANON și ELYSEE

Continuă de Crăciun
MARELE SUCCES CINEMATOGRAFIC

FARMECUL BOEMEI

JEAN KIEPURA — MARTA EGGERTH

PAUL KEMP — RICHARD ROMANOWSKI
LIZZI HOLZSCHUN — OSCAR SIMA
FRITZ IMHOFF

Regia: GEZA von BOLVABY — Musica: PUCCINI și I STOLZ

Reprezentațiile încep dela ora 9 dimineața

Teatrele de sub direcțiunea d-lui SICĂ ALEXANDRESCU
prezintă de Crăciun

	Ora	REGINA MARIA Tel. 3.88.49
Sâmbătă 25 Dec. (Prima zi de Crăciun)	2.30	Stăpâna din La Paz
	6	Gândul
	9	Stăpâna din La Paz
Duminecă 26 Dec. (A doua zi de Crăciun)	10	Nunta de Argint
	2.30	Stăpâna din La Paz
	6	Gândul
	9	Frații Karamazov
Luni 27 Dec. (A treia zi de Crăciun)	2,30	Frații Karamazov
	6	Gândul
	9	Stăpâna din La Paz
	Ora	COMOEDIA Tel. 4.71.71
Sâmbătă 25 Dec. (Prima zi de Crăciun)	2.30	Problemă de rezolvat
	6	Om de incredere
	9	Problemă de rezolvat
Duminecă 26 Dec. (A doua zi de Crăciun)	10	Om de incredere
	2,30	Problemă de rezolvat
	6	Kontușovca Palace
	6	Problemă de rezolvat
Luni 27 Dec. (A treia zi de Crăciun)	2.30	Problemă de rezolvat
	6	Om de incredere
	9	Problemă de rezolvat
		VESEL Tel. 4.37.20
In toate zilele de Crăciun	Matineu la ora 3	Teoria Cocoșului
	și seara la ora 9	Teoria Cocoșului
		LIBER Tel. 5.46.80
In toate zilele de Crăciun	Matineu la ora 3	Coloniale
	și seara la ora 9	Coloniale

CINEMA **CARLTON** DE CRĂCIUN
Cel mai original spectacol de comedie

WILLIAM POWELL
MYRNA LOY

„Nuntă cu repetiție"
Spectacolele încep la ora 9 dimineața

DE CRACIUN ● LA SELECT
Cel mai pasionat episod din istoria lumii
LUCREȚIA BORGIA
cu Edwige Feuillere ș Gabriel Gabrio
Reprezentațiile încep la ora 9 dim.

● DE CRACIUN ●
LA
PALAS-BULEVARD

Boris **Karloff**
în rolul generalului
WU YEN FANG
din marele film
Groază în Shanghai
cu Richardo Cortez
și Beverly Roberts
Spectacole încep la ora 9 dim.

ODEON — Splendid — Gloria — MARCONI

prezintă de Sărbători marele eveniment al stagiunei cinematografice pe irezistabil comedianul

VASILIU-BIRLIC

și Mary Don - Jeana Costa - Aura și Mișu Fotino și Mihai Popescu
în marele film românesc

DOAMNA DELA ETAJUL II

realizat cu concursul tarafului de lăutari Petrică Moțoi

De Crăciun
LA CORSO
Un film închinat legionarilor străini
JACK HOLT

CHARGE WITH THE LEGIONNAIRES!

Furtună în Maroc
cu
Mae Clarke—Henry Gordon

Cinema MODEL
Piața Dr. Botescu No. 2
Prezintă două filme senzaționale
VASUL ROBILOR
cu Wallace Berry
și Warner Baxter
și
Răsboinic și Fulger

La ARPA ■ De CRACIUN

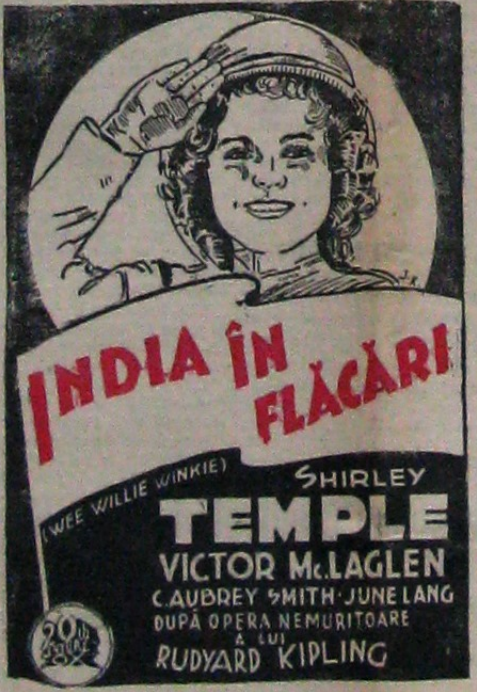

Reprezentațiile încep dela ora 9 dimineața

In curând
Ecranul bucureștean va prezenta marile filme poloneze:
HALKA
cu J. KIEPURA și EWA-TUNKA
Intrigă și Orgoliu
(Trędowata)
Un etaj mai sus
cu
Eugen Bodo și Iosif Orevid
Marea lui pasiune
cu
St. Jaracz și Zelicowska
EROII SIBERIEI
în regia lui
Waszynski
și
Femeea Procuror
Toate aceste filme sunt distribuite de Edison-Film
Str. Dragoș-Vodă, 4—6
— Telefon 20.5.08 —
BUCUREȘTI

IN CURÂND
PRIMA IUBIRE
(SERENADA UMBRELOR)
ultima capod'operă
a genialului regisor
WILLY FORST
LA
ARO

MIȘU IORGULESCU
prezintă de Sărbători în matineu și seara
la
• SAVOY •
(CALEA VICTORIEI — PALATUL FRASCATTI)
KING-KONG
CAY-BOO-GUI — DUO BRONNLEYS duo acrobatic
într'un formidabil program de
MUSIC HALL
alături de
Călușarii Români dela Londra
● Reprezentațiile de seară au loc la ora 9, iar matineurile la ora 4 ●

TEATRUL MODERN
(fost Alhambra)
Strada Sărindar, 14

DE CRĂCIUN
în toate zilele
Matineu și Seara

CRIMA din EXPRESUL VERDE

Cel mai vesel și cel mai palpitant spectacol cu
Donna Carozzi, Renée—Annie, I. Anastasiad, I. Cernea,
M. Balaban, I. Brună, A. Rogalsky,
Ionel Țăranu

SUCCESUL ZILEI
Tănase
DE CRACIUN

SUCCESUL ZILEI
Tănase
DE CRACIUN

Prezintă în Matineu și Seara
LA
VOX-EFORIE
MIA APOSTOLESCU
Liana Mihăilescu — Nuți Pantazi — Joujou Pavelescu
IN
POFTĂ BUNĂ LA TĂNASE
cu
N. ROMAN — Puiu Maixmilian — I. DINESCU
ș
GIUGARIU - SANDU - HUȘI

Baletul S. Simion

Reprezentațiile de seară încep la ora 9
iar matineul la ora 4.
BILETELE
în permanență la Cassa Teatrului.
80 Goerls—20 boy

Muzica Dendrino

COLINDA LEGIONARILOR CĂZUŢI

Colinda legionarilor căzuţi, la poarta Raiului

de HORIA STAMATU

«Iată-ne fără trup
Desleg̃aţi de păcate şi lut
Peste vămi fără număr trecând
Stihii şi satane doborînd

Venit-am să cântăm
Pre tine să te bucurăm
Sfinte Pătrule
Pasnice Sânt

Naşterea Pruncului să lăudăm
Pruncul pentru care am dat
Trupul nostru sărac
Trupul nostru mai uşor ca pământul
Dar mai greu şi tare ca vântul
Ce din poruncile tale
Ni l-a risipit vântul
Naşterea Pruncului să lăudăm
Tatăl Sfânt să binecuvântăm
Să ne fie aminte
Şi El să ne binecuvinte

Biruinţa Ta să mărturisim
Pruncule din Ierusalim
Biruinţa Ta ce ne-a luat
Din pământescul aluat,
Biruinţa ta ce ne-a rupt
Din grija măicuţelor noastre
Din braţele pruncilor noştri
Din dragostea fraţilor noştri

Poarta Raiului
Am venit să cântăm
Poarta cea de peceţi coperită
Poarta fără zăvoare zăvorită
Poarta Craiului Soare Răsare
Poarta grădinii de dulce răcoare,

Şi dacă noi jinduim
După noul Ierusalim
După odihna cea lină

Uşurelul vântului
Noi vîii am fost
Tot greul pământului

Moartea ne-a desbrăcat
Sufletul curat
De ură neîntinat
De patimi neturburat

Pe tine mult te-am iubit
Prunc Mări slăvit
La poarta Raiului am râvnit

Spre poarta Raiului am pornit
Poarta Raiului s'o vedem luminând
Ca o stea de pară arzând
Cu peceţi de foc cetluită
Cu rouă veşnică împodobită
De Sâmpietru păzită.

La naşterea Pruncului să colindăm
După apa Raiului
Să nu mai însetăm
Bucuria fără soroc să cântăm:

Când în acea dimineaţă
Cerul s'a spălat pe faţă
O dalbă stea în cozi împăunată
Pe obrazul tău Doamne
Pe ceruri s'arată

Au venit să se 'nchine la tine
Călători şi Jiuvine
Smirnă aur şi tămâe
Ţi-am pus la cap, la piept, la călcâe,
Şi convoiul magilor
Celor trei mari seminţii
In ieslea Naşterii poposii.

Tăietu-s'au capete de prunci fără păcat
De teama împărăţiei
Ce steaua magilor au arătat
Aşa căzut-au Pruncule
Timpurile noastre fără vină
Când isvorul stelei tale de lumină
Şi nouă ni s'au arătat

Iartă Pruncule nebunia lor
Că drumul spre Tine ne-a uşurat
Văzut-am cum se clatină
Impărăţia lui Irod Impărat
Ajută pruncule fraţilor noştri
Să spele întregul lumii păcat
Luminează-le visul
Şi năpraznica faptă
Fereşte-i de mânia lui Irod Impărat.

Pruncule iertător
Prunc luminat şi botezat
In apele veşniciei scăldat
Primeşte colinde
Alungă osânda

Sfinţeşte-ne osânda,
Maică Prea curată
La cer înălţată
Fiului colinda
Fă-ne primită
Colinda plecaţilor
Din păcat şi ispită».

Cel ce vămile trecând
Haină de înger îmbrăcând
Cu zale de Arhanghel s'a înzăuat
Cu sabie de foc s'a armat
Cel cu privire de heruvim,
Tânjind după noul Ierusalim
Glasul din ceruri şi-a aduna
Şi singur aşa a cântat:

«Munţi grei de pământ
'Apele 'ntinselor mări
Norii vânturatelor zări,
Peste mine cădeau
In ele mă închideau
Sub fruntea mea se sbăteau

Lumea pălea în amurg
Pruncul neauzit lăcrăma
Florile se ofileau
De trecerea omului
Păsările fugeau din calea omului
Făcut-am spadă din trupul meu
Zmeul înserării să-l răpun

Făcut-am vifor din trupul meu
Cerul să-l curăţ de sânge
Făcut-am zid de piatră
Din trupul meu
Morţii zăgazuri să-i pun

Dar vai trupul mi s'a frânt
Zmeul înserării mănâncă Jar
Şi bântue firavele făpturi
Cerul sângerează în nesfârşită
Amurgire
O păclă de nebunie cade peste fire
'Apele morţii mai crunte năvălit-au.

Nu mai am trup
Spadă să-l fac
Nici vifor nici zăgazuri
Prunc dătător de viaţă

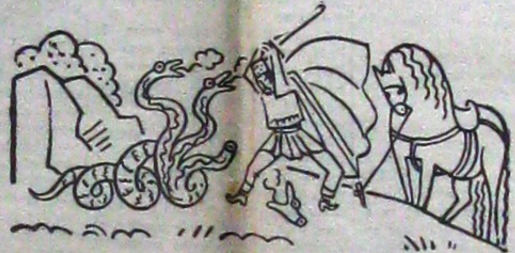

Tu fiul cel mai scump
Al Tatălui Stăpânitorul,
Dă-mi trupul pierdut odată
Spadă mai aprigă să-ţi fac

Vifor mai crunt să doboare
Zăgaz peste moarte să fie mai mare
Să lupt să nu cad nicicodată
Până când cerul o fi fără pată
Zmeul s'adoarmă fără-suflare
Moartea s'o culc la picioare.

Atunci singur voi lepăda
Haina ce nu-mi [illegible] încingea,
De dorul Tău Prunc luminat
De dorul cerului Tău înstelat
Peste recile vămi
Ca un gând aşi trece
Florile Raiului să mă înnece
Prin pădurea stihiilor nopţii
Zâmbetul tău
Prunc minunat
Mai uşor ca un abur
Pe nesimţit m'ar petrece.

Un glas de urs
Atunci a răspuns:
Fătul meu
Toate le face Dumnezeu
Trupul tău
Curând are să învie
Azimă şi sare de temelie
Intr'o mândră împărăţie
Trupul tău fermecat
Va omorî pe Irod împărat
Oasele tale goluşe
Vor fi neamului scut şi platoşe!
Colindă Raiul lui Soare Răsare
Fără durere nici suspinare!

Răspunde sufletul:
«Ridicatu-ne-ai Doamne
La loc de verdeaţă
Fără durere şi fără suspine
Când mâinile haine
Mâinile străine
Din carnea noastră au smuls
Pentru foamea de veacuri
A hulitilor Tăi.

Şi acum venit-am
Cu mare alai
La poartă de Rai
La naşterea Domnului să cântăm
Intruparea Dumnezeului să lăudăm
Smerită rugă să-ţi înălţăm!
Pentru noi nu mai avem
Ce-Ţi cere.
Fără decât veşnica Ta
Priveghere
Intr'a Raiului tainică mângâere.

Şi iacă-tă om slab am fost
Şi mă tem să nu fi rămas
Ale mamei îngrijate cuvinte
Tot mai mi-aduc aminte
Şi multe stele sunt aici în Rai
Dar niciuna ca ochii lui Mihai
Multe flori în această poiană
Dar niciuna albă şi codană
Din mine ruptă
Din mine făcută
Cum era Gabriela
Pierduta mea ciută.
Şi când doar în somn
Mă arăt uneori
Cum cobor şi mă închег din nori
Mica lor viaţă tresare în mine,
Şi ei se deşteaptă
Scuturaţi de suspine».

Un glas de trăsnet
Bolta străbate:

Din ce-ai fost odată
Nimic nu mai eşti
Chipurile amintite
Sunt umbre pământeşti

Ridică-te stană
Din norii amintirii
Ţi-am dat înţeleaptă pază
Deasupra firii.
Mihai, Gabriela,
Toate s'au dus
Copilul meu e al tău
Pruncul Iisus!

Toţi cântau:
«Noi nu mai avem nimic
Totul e de acum al Tău
Oasele noastre aşteaptă în pământ
Marele desnodământ
Şi noi mereu rătăcim
Pregătindu-ne de noul Ierusalim,
Dar te rugăm Doamne
Pentru cei ce au rămas
Şi'n chinuri mari se prăpădesc
Sub biciu tâlhăresc
Sub satanică învrăjbire:

Trimite doamne pentru câinii turbaţi
Pentru nesăţiul fără fund
Şi veşnic însetaţi
O ploae de trăznete
In creştet să-i spargă,
De tot să-i ardă
Numele să li-se piardă

Oasele să li-se piardă
Aurul lor pământ să se facă
Vorbele lor urlet de lupi să fie
Carnea lor îndestulată
Şi otrăvită
Să crape ca azima prea dospită

Doamne Dragostea Ta
Niciodată nu seacă
Dar ei au uitat să se teamă
Răii şi furii şi slugoii Satanei
Se scaldă rânjind
In sângele Pruncului!

Doamne,
Avut-am o ţară
Din care ne-ai luat
De ea vom da socoteală
Când la sfârşituri de veac
Neamurile vei judeca;

Duhuri rele
Duhuri de moarte
Adulmecă ţara de miere şi lapte
Şi de multă vreme îi dau târcoale.
Norodul începe să se răscoale
Somnul odihnei luat-a sfârşit
Când ochii deschis-am
Atunci ne-ai răpit.

Ajută doamne
Neamului Tău
Trece-l peste marele hău
Şi fă-l să păşească lin ca în vis
Cu dreptatea spre Raiul făgăduit.

*

Cetele îngereşti
Poarta Raiului înconjurau
Şi de ce cântau
Morţii nu se mai auzeau.
Atunci cel cu chip de heruvim
Cel ce n'a fost niciodată încăput
De omenească trădare
Şi de părelnicul lut
Pe deasupra glasul şi-adună
Şi tună:
«Popasul nostru acum s'a sfârşit
Pruncul am prea mărit
Jalea ne-am jelit
Neobosiţi în veşnicul sbor pornim
Să ne pregătim
Gata să fim
Pentru nunta cu noul Ierusalim.

*

Leroi doamne, Leroi Ler
Au sburat viteji
Peste vămai înalte de cer
Stele-i luminează
Când se înoptează
Raiu-i odihneşte
Când de sbor
Plăpândul duh îi oboseşte.

Horia Stamatu

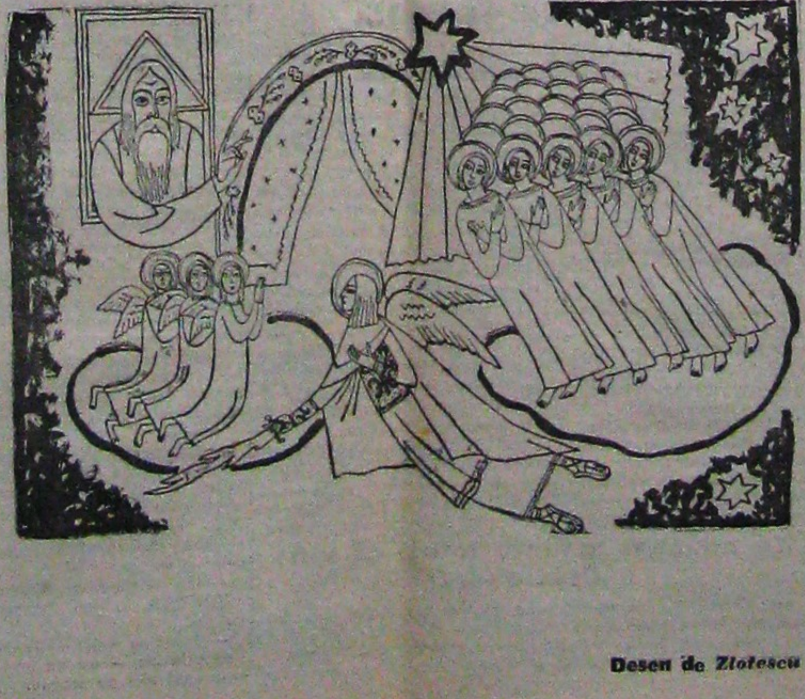

Desen de Zlotescu

Crăciunul în 1916

Toți acei ce și-au trăit copilăria în mediul patriarhal de la țară, știu că sărbătorile Crăciunului nu ocupă numai o simplă dată în calendar; ci că aceste sărbători reprezentau și reprezintă încă pentru orice suflet curat o simfonie trăită, o poemă rustică în elementele componente ale căreia intră pruncul Isus, Maica Precista, streșinile încărcate cu zăpadă, arborii cu promoroacă, zurgălăii de la sănii, Irod, hornurile fumegânde, ferestile încadrate în țurțuri de ghiață, nopțile geroase și înstelate și — în fine — colindătorii. Toate acestea împodobite de magica putere poetică a duhului copilăresc, cu o aureolă de prospețime, de puritate, de strălucire neasemănată.

Poema aceasta începe încă de la lăsatul secului, cu tăcuta uvertură a așteptării înfrigurate. Primele fulguiri de nea, apar ca o solie a sfintelor sărbători ale Nașterii Mântuitorului, ca o făgăduință a lui Moș Crăciun. Treptat — treptat se ajunge la celelalte capitole: confecționarea stelelor și-a sorcovelor, repetarea în cor a cântecelor de stea, tăierea porcului, constituirea depozitului de nuci și de covrigi, o perioadă înfrigurată de așteptare, apoi...

Bună dimineața

La Moș — la moș Crăciun!...

Repețindu-se în fie care an cu aceleași emoții, cu acelaș ritual, în acelaș amestec de legendă și duioșie, Sărbătorile Crăciunului ajung pentru copil și pentru adolescent una din etapele periodice principale ale existenții, una din posibilitățile sale de orientare în timp.

Lesne se poate înțelege ce se petrece în sufletul unui copil mai răsărit, când din viața lui imaginativă și sentimentală un eveniment neprevăzut — războiul de pildă — smulge întreg acest ciclu de sărbători, aceste rare prilejuri de împletire a vieții cu poezia profundă a miturilor și-a legendelor. Ei bine, pentru toți aceia cari în primăvara vieții lor au fremătat de nerăbdare și de bucurie așteptând comemorarea Nașterii Mântuitorului, dau la lumină aceste amintiri din viața chinuită a unei generații de copii — a generației noastre — care vreme de doui ani nu și-a avut Crăciunul.

PREGATIRI DE BEJENIE

In vremuri normale, după cum toată lumea o știe, preparativele de Crăciun încep cu o dulce înfrigurare, prin repetirea și învățarea pe de rost a cântecelor de stea.

In toamna anului 1916, aceste preparative au început cu presentimentul morții în suflet și sub obsesia sinistră a loviturilor de tun cari nu mai încetau.

Aveam atunci — în Noembrie 1916 — treisprezece ani încheiați. Insă deși nu mă puteam mândri cu o vârstă care să impună dacă nu respect, măcar o binevoitoare considerație, conștiința mă obligă să vă mărturisesc din capul locului că participam din toată inima la războiul întregirii noastre naționale.

Lucrul era de altmintreli firesc; m'am născut — copil precoce — pe malul stâng al Prutului însă din părinți ardeleni. Maică-mea, întotdeauna când pronunța cuvântul «acasă» se gândea totdeauna la gospodăria ei părăsită de pe Târnave la bisericuța modestă din coasta satului, bisericuță care pare că veghează și astăzi la somnul cel vecinic al strămoșilor.

*

Dac'ați ști cum îmi bătea inima când, în luna August și pe la începutul lui Septembrie urmăream cu degetul pe hartă marșul victorios al armatelor noastre prin Ardeal, bătălia de la Cohalm, ocuparea Sighișoarei, înaintarea către Mediaș... Incă puțin, mă gândeam, și satul părinților mei va fi în mâinile alor noștri..

Soarta a făcut ca să nu am atunci și această mângâere. Căci începu retragerea, luptele convulsive pe ambele versante ale Carpaților, pentru ca în cele din urmă, prin Noembrie, glasul tunurilor amice și dușmane, să se audă distinct, până în inima Bucureștilor.

*

Lucram pe atunci la o fabrică de muniții din Dealul Filaretului. Seara, mă întorceam acasă pe jos — pe 11 Iunie, Bulevardul Maria, Calea Călărași până'n Șoseaua Mihai Bravu. Căderea Capitalei în mâinile inamicului apărea ca foarte probabilă. Și-mi aduc aminte că, cu acest gând dureros, înfipt în inimă ca o săgeată, mă opream în drum pe la câte un colț de stradă — pe întunerie — și trăgeam cu urechea către Apus; între două adânci respirații de vânt, se auzeau hurulturi și bubuituri puternice și din ce în ce mai apropiate. Inchideam încetișor ochii și-i vedeam aevea pe ostașii noștri abătându-se pe lângă tunuri, cramponându-se de fiecare creastă de teren, întorcându-se în contra atacuri disperate sub plesnet de obuze și răpăit sinistru de mitralieră. Apoi, revenindu-mi din visare o porneam din nou la drum, ca năuc, cu creerul biciuit de acelaș continuu svon de obuze și nu mă puteam împăca de loc cu gândul că noi Românii vom putea fi izgoniți din acest oraș, că pe aceeaș stradă pe care mă întorceam acasă, vor trece mândri și țanțoși învingătorii ostașilor noștri.

Iar ajuns acasă mă gândeam la ai mei de pe front — unul din ei a murit ceva mai târziu fără să știm măcar unde-a fost înmormântat — și adormeam abea după ce-mi udam perna cu lacrimi.

ULTIMA ZI...

Evacuarea Capitalei începuse de mult... Bubuiturile de tun se auzeau tot mai aproape. Adesea par'că se sguduia pământul. S'ar fi zis că undeva, pe la marginile orașului, giganți neastâmpărați se bat mereu cu ciocanele peste armuri mari și grele de fier.

Curiozitatea m'a împins să ies afară din oraș, împreună cu doi cercetași de seama mea, în speranța naivă că vom putea vedea războiul mai de aproape. Am trecut astfel pe la Cimitirul Bellu, și-am luat-o peste câmpuri, înspre Jilava.

In partea aceasta, marginea de Apus a Bucureștiului era împânzită cu refugiați de prin toate părțile. Oameni nevoiași, bătrâni, femei, prunci, cu zdrențe încărcate pe un car sărac, ajungeau aci ca la un liman, mânați din urmă de teribilul zeu al războiului care-și clama mânia prin gurile turbate ale tunurilor, prin țevile frenetice ale mitralierelor. Intr'un grup, o țărancă cu pruncul la sân, povestea plângând șarja dela Prunaru; alt grup înainta încet, ducând de subsuori trei răniți cu ochii licărind de un puternic foc lăuntric și cu obrazii afumați de praful de pușcă.

Pe șosea automobile încărcate cu ofițeri treceau în goană, cu maximă viteză, spre front. Avioane bâzâiau în văzduh, la câteva sute de metri numai, sub cerul plumburiu și [illegible].

Am mers așa o bucată bună peste câmpuri, până când am băgat de seamă că nu ne putem ajunge scopul: războiul era încă departe. Ne-am reîntors deci. Și — înainte de a ne despărți — ne-am hotărît să plecăm toți trei în Moldova, alăturându-ne de un convoi aranjat de mai înainte. Loc de întâlnire: Bariera Vergului, ora patru și jumătate după amiază.

SPRE RASARIT

Acasă n'am găsit'o de cât pe mama și pe o surioară micuță, abea de patru ani. Frigurile dorului de ducă mă munceau. Și cum tată-meu lipsea, mi-am dat seama că pot pleca dacă procedez cu hotărîre și cu rapiditate.

— Mamă — zic — fă-mi repede un pachet că plec.

— Unde să pleci tu copil nebun, acum pe vremea asta?

— Unde? — răspund cu nervos, unde? — în Moldova..

Par'că o am și acum pe biata bătrână în fața ochilor. Buzele începură să-i tremure și două lacrimi mari îi brăzdară fața chinuită:

— Rămâi cu noi, dragul mamei; destul au plecat dintre ai noștri. Ce-ai să faci tu printre străini pe vreme de război, pe vreme de iarnă?

— Ce-o vrea Dumnezeu, mamă! Voi fi pretutindeni între ai noștri. Aci nu pot să rămân, să mă prindă bulgarii și să-mi taie mâinile. (Circula în adevăr pe atunci acest svon)

Argumentul era decisiv. Stergându-și necontenit lacrimile, biata mea măicuță desfăcu o față de pernă, puse acolo niște rufărie, ceva de ale mâncării, două pâini. Cam vre-o douăsprezece chilograme în totul. Legată măiestrit cu niște șnur rezistent, fața de pernă luă aspectul unui fel de ruk-sac...

Mă echipai și-mi luai rămas bun de la surioară, în așa fel ca să nu mi se vadă și mie lacrimile și să mă simt diminuat în prestigiul meu de bărbat care pleacă la război...

Mama mă petrecu, plângând, până aproape de barieră. Acolo, lângă o veche pompă de apă, zării pe unul dintre camarazi, pe IONEL CONSTANTINESCU (Dumnezeu să-l odihnească: a rămas îngropat pe Călmățui la vreo patru săptămâni mai târziu.) Voiam să mă despart cât mai repede: chipul martirizat al mamei, suspinele ei abea înăbușite, sfaturile ei comunicate în șoaptă îmi sfâșiau inima.

...Și ne-am despărțit

*

Un sfert de ceas iată-l și pe al treilea camarad, CONSTANTIN PUȘCA. El trăește și astăzi. Și dacă va ceti aceste rânduri își va aduce aminte cu câtă rapiditate am trecut noi atunci de la tristețea despărțirii la bucuria — care trebuia fatal, să fie de scurtă durată — de a ne vedea în sfârșit liberi, desligați de obligația de a ne supune disciplinei părintești și în poziția de a lua și noi parte activă la marile evenimente ce se desfășurau atunci sub privirile halucinate sau iluminate de flăcările luptei transfiguratoare, ale întregului neam Românesc.

La ceasurile opt seara eram la Pantelimon și ne așteptam convoiul. Pe la orele unu noaptea, eram în drum cu toții, direcția Moldova, cu obiective imediate Brănești și Piteasca Pasărea.

Noi cei trei mărșăluiam alături prin întunerec și ne vorbeam în șoaptă. Și pentru prima oară în viața noastră de copii, în noaptea aceea nu ne-am mai gândit la Crăciun și la legendele sale poetice, ci la război și la viitorul posomorit către care ne îndreptam.

Retragerea spre Moldova

Pe toate drumurile și șoselele Munteniei, paralele cu Dunărea și cu Carpații se scurgeau zi și noapte coloanele de refugiați spre Moldova. Mărșăluiam aproape fără încetare, câte cincizeci-șaizeci de chilometri, necontenit. Un vânt aspru ne bătea dimpotrivă, din când în când picuri de ploae înghețată ne bătea de deasupra, în timp ce, noaptea mai ales, flăcările rezervoarelor de petrol și ale șirelor de pae incendiate, iluminau orizontul și-i dedeau o înfățișare sinistră, de anticameră a iadului.

După primele marșuri, cum nu eram antrenați, începură a ne durea mușchii picioarelor. Cantonam prin sate fie pe la casele oamenilor, fie prin așezămintele de interes obștesc; școli, primării, grajduri comunale, bordee militare și așa mai departe. Dormeam fiecare cum puteam, dar numai comod nu. (Afară numai de cazul când nemeream la câte-o căsuță de gospodar creștin de ai noștri. Fiindcă atunci eram tratați cu toată dragostea și omenia)

Insă și într'un caz și în altul, adică și când dormeam bine și când nu, ne sculam ca vai de lume: mahmuri, năuci de par'că trăiam într'un vis urât — mai ales noi copilandri cari plecasem la război ca la joacă — cu gura amară și cu membrele înțepenite și îndurerate. Cu toate acestea, la drum! Și plecam fiecare cu sacul în spate și cu vântul în față și o întindeam necontenit. Pe drum dacă ploua — și ploua într'una — nici nu te puteai opri măcar o clipă ca să te odihnești, deoarece nu te puteai așeza în noroi. Așa că trebuia să mergi într'una, câte cincizeci-șaizeci de chilometri, precum am spus, până când ne simțeam picioarele ca de lemn. Și ne opream inerți și stupizi abea după ce ne găseam un cantonament unde să ne putem odihni la adăpost de ploaie și de lapoviță.

PRIMA INTALNIRE CU RUȘII

Uitai să vă spun că într'o noapte, într'un sat dinspre Buzău, — Mihăilești mi se pare — la lumina făcliilor, un ofițer făcând apelul convoiului nostru și văzându-ne atât de mici pe noi trei — CONSTANTINESCU, PUȘCA și scriitorul acestor rânduri — a fost cuprins de milă și ne-a povățuit cu binișorul să ne întoarcem acasă.

Impotriva oricăror așteptări — dat fiind că experiența marșurilor prin noroi nu fusese prea plăcută pentru noi, — nu ne-am lăsat de loc convinși.

Intre noi ne ziceam: Cum vreți mă, să ne întoarcem? Mai întâi va râde toată mahalaua de noi. Lulu — zice cu siguranță: Halal viteji! Au plecat la război și fiindcă a plouat, s'au întors acasă. Apoi cum o să mai nemerim noi drumul? Ce o să mâncăm: Ce ne facem dacă — ferească Dumnezeu! — ne întâlnim cu nemții sau cu bulgarii?

Orgoliul pe deoparte, frica pe de alta, înăbușiră în noi orice povață a bunului simț, astfel că am refuzat să ne întoarcem.

Investit cu aprobarea celorlalți, m'am prezentat ofițerului și i-am spus:

— Domnule locotenent, noi mergem mai departe. Știm că nu ne așteaptă baba cu colacii, însă mai știm că oricât de rău va fi acolo în Moldova, tot are să fie mai bine decât aici sub călcâiul dușmanului. Iar de-o fi să murim, ei bine! Împlinească-se voia Domnului! Căci mai bine să murim de cât să ne taie bulgarii mâinile sau să ne folosească împotriva fraților noștri!

Militarul — rezervist după cum am putut să ghicesc — s'a uitat lung la mine și la lumina pâlpâitoare a făcliilor, am văzut cum își strivește o lacrimă. (O fi avut și el poate copii sau frați de vârsta mea). *Cu vocea puțintel cam schimbată mi-a răspuns:*

— Bine mă piciule! Mergeți înainte cu Dumnezeu! Numai să rămâneți până la urmă tari în credința și'n hotărîrea voastră.

Apoi, — mai târziu am aflat — a dat instrucțiuni în particular șefului convoiului, ca să ne aibă cu osebire în pază până la Galați.

*

Am mai făcut o etapă sau două și iată-ne la Buzău. Aci, în oraș era o încurcătură, o învălmășeală și o aglomerație nemai pomenită. Așa că neputând să cantonăm acolo, a trebuit să mergem să poposim cam la vre-o doisprezece kilometri mai departe, la Cernătești, un sat cu renumite vinaturi negre și cu căsuțele înșiruite pe sub râpi, cale de vreo patru alți kilometri.

A doua zi ne-am întâlnit cu primele detașamente rusești, ultima noastră speranță — a celor trei — că ne vor readuce la București, în urma cavaleriei lor invincibile și triumfătoare.

Cum i-am zărit, am început să-i mănânc cu ochii. Oamenii erau în adevăr zdraveni, bine echipați, bine înarmați și admirabil hrăniți. Ofițerii căutau mereu vițel, purcei de lapte și tot felul de alte delicatese autohtone, iar buzunarele le erau doldora de bancnote stacojii și albastre. Soldații, mai puțin pretențioși, [illegible] după orepcă. Dar, după atitudinea lor șovăitoare, după zgomotoasa lor bună dispoziție, am priceput repede că nu prea disprețuiesc ei nici vinul.

— Ia te uită mă, SULĂ, — căci așa-l poreclisem eu pe răposatul CONSTANTINESCU — ce iatagan mare are cavaleristul de colo. Să știi că cu o astfel de armă poate tăia trei capete de nemți.

— Zece capete! — făcu bietul Sulă, — zece deodată.

(In închipuirea mea de copil îl și vedeam pe rus răcnind și învârtindu-se cu miraculosul lui iatagan printre dușmani, zbierând la ei, tăindu-i în bucăți și punându-i pe fugă).

Ne apropiarăm așa dar de un grup compact de rusnaci de aceștia, pentru ca nici o distanță să nu mai existe între noi și obiectul atât de mult așteptat al admirației noastre. Curând băgai de seamă însă că acești uriași cu ochi de copil și cu limba gelatinoasă, pe lângă că erau cu toții beți, dar nici gând nu aveau să se bată. Dimpotrivă, înfățișarea lor era foarte pacifică.

Cum încă dela acea vârstă fragedă eram stăpânit de demonul prozelitismului și al propogandisticei, mă apropiai de cel mai fioros dintre acești vlăjgani, al cărui cap dispărea cu totul sub o gigantică cușmă mițoasă și-l luai cam de sus.

Filosofia anului care vine...

— Ei ce zici Gospodin? O să trageți nemților bătaie? O să-i dați peste cap în Dunăre?

Gâliganul mă privi mirat, ca o oaie în fața căreia s'ar aprinde brusc un bec electric. Apoi se sfătui alene cu cei de lângă dânsul, în fraze scurte, în cari se repetară cuvintele «Kak», «gavarity» «cumalcicu»... Se vede că nu prea pricepeau ce voiam eu.

Repetai întrebarea, însoțind'o și de oarecari gesturi explicative. Rusul păru c'a înțeles, deoarece zâmbi, desfăcu o gură cât palma lui Novac, aruncă o privire semnificativă «tavarișilor» săi, pentru a-mi răspunde în cele din urmă:

— Batem, batem! (și făcu un gest semnificativ cu palma).

— Bateți pe dracu — adăugă cineva de lângă mine cu voce acră; — dacă era să bateți, îi băteați până acuma, nu așteptați să-i vedeți venind și peste noi; nu mâncați nici voi până acum bătae după bătae!...

— Ha? — făcu rusul plictisit și părând din nou că nu înțelege.

— Ei da, Gospodin, adăugă ăstalalt, făcând să coopereze gestul cu vorba. Ați mâncat bătae, trânteală. Da, trânteală. V'au bătut nemții de v'au frânt. Și vă vor mai bate.

— Nie moje!, — făcu iar rusul, râzând potolit, ca și când accidentele de acestea neînsemnate cari sunt războaiele pierdute, nu-l neliniștean câtuși de puțin. Apoi adăugă aceste semnificative cuvinte cari îmi înghețară tot entuziasmul și toată admirația:

«Nie moje, Est an, BATEM ei la noi. An ce vine — și făcu cu mâna ca și cum ar fi sărit peste un deal, — batem noi la ei.

Câteva zile mai târziu, rușii filosofi de la Buzău, erau svântați în bătaie la Mizil.

Imi veni la ureche ca un ecou: «EST AN, BATEM ei la noi!...» Și mă cuprinse o mare descurajare.

Ne aducem aminte totuși că vine Crăciunul

Dela Cernătești ne-am reîntors la Buzău, pentru ca de aci să fim duși cu trenul către Brăila și Galați. Am mers noi cu trenul ăsta ca cu grapa, cale de-o noapte, iar a doua zi ne-am oprit într'o stație de pe marginea bărăganului brăilean.

Călătoria am făcut-o într'un vagon de vite în care, între noi fie vorba, am dormit împărătește. Când s'a făcut ziuă, ploua cu zăpadă iar trenul par'că s'ar fi înțepenit în stație (după câte-mi aduc aminte, FAUREI). Un vânt aspru fluera printre sârmele de telegraf, risipea fumul locomotivelor și făcea ca boabele de ploaie să bată ca niște gloanțe în pereții vagoanelor.

Târziu de tot, întrebai:

— De ce s'o fi oprind atâta trenul aici?

— S'a întâmplat o deraiere la podul de peste Siret — răspunse Constantinescu. Așteptăm acum să se repare linia.

— Bine să așteptăm, — făcui eu cu jumătate glas. Apoi am încercat să adorm din nou. Și asta nu din lene, ci din duioasa dorință de-ai revedea pe ai mei măcar în vis. Căci dorul de casă începusă să ne tortureze.

— Știți ce fraților — făcu Pușcă aproape pe șoptite.

— Ei ce?

— Mă gândeam cam ce făceam noi acum un an pe vremea asta. Eu unul — și zicând acestea se opri și oftă din adânc — îmi făceam steaua cu Petrică Stănescu. Țiu minte că Licuța, soru-mea a mică, mă 'ntreba pe ce stradă stă Moș Crăciun. Săraca Licuța... (și oftă din nou).

— La noi, adăugă Constantinescu, mama punea lampa'n fereastră în noaptea de moș Ajun, ca să nu ne ocolească colindătorii. Iar de se'ntâmpla de venea câte unul mai mititel, îl chema în casă ca să se'ncălzească. La plecare, îl petrecea ca să nu-l muște câinii. Iarna asta, cât o mai plânge biata bătrână când or veni băieți de seama mea cu colindul...

Tăcurăm cu toții și fiecare căuta să-și ascundă fața ca să nu i se vază lacrimile.

— Cine știe — spusei și eu într'un târziu, — pe unde ne vom face Crăciunul în iarna asta. Dar bun e Dumnezeu!

. . . .

Ni se făcu foame în cele din urmă. Nu mai aveam în trăistuțele noastre decât pâine cazonă, veche, dar gustoasă. Ne ospătarăm.

Venea seara și trenul nu se mișca din loc. Noaptea o petrecurăm tot acolo, ascultând hueetul plângător al vântului și pleseniturile monotone ale ploii.

A doua zi dimineața eram tot acolo. Ne era frig și ne era foame.

Părăsim vagonul, întru căutare de merinde: Pușcă într'o parte, eu în alta. Constantinescu rămase consemnat în vagon, ca să păzească bagajele.

M'am învârtit o bucată de vreme pe lângă gară, nimic; chibzuiam s'o iau spre sat și am pornit-o în adevăr în acea direcție. Dar pe drum m'am abătut printr'un fel de hambar uriaș, unde în vremurile bune se depozitau cerealele pentru export. Pe jos, pământul era și la vremea aceea îmbâcsit cu grăunțe lucru ce atrăgea mulțime mare de orășeni. M'am oprit ca să le admir, când apăru drept lângă mine un boboc mare de gâscă, carele, deși după aparențe era în pragul maturității, totuși se arăta foarte naiv. Căci în loc să mă ocolească, se apropie tare de mine, sucindu-și mereu capul ca să mă contemple cu o privire curios de nătâfleață.

Lesne vă închipuiți că indiscreția lui era de natură să mă înfurie. Cum aveam la îndemână un cocean lung de porumb, m'am folosit de el ca de o ghioagă strămoșească și atinsei atât de grav la cap pe boboc, încât biata lighioană nu-și mai regăsia echilibrul și se învârtea pe loc, măcăind groaznic.

Ca să-i cruț suferințele — căci după cum știți sunt un om eminamente milos — i-am sucit repede gâtul și m'am întors triumfător la vagon: veneam cu primul meu trofeu cucerit prin luptă. Puțin mai târziu, veni și Pușcă, c'o bucată mare de slănină și cu vre-o șase cepe.

Am pus gânsacul deoparte pentru de cu seara și-am dejunat împărătește cu pâine cazonă, cu slănină, ceapă și apă de ploaie.

Unde începe să se simtă lipsa ingeniozității menajere a mamei

— Ei fraților — făcui eu într'un târziu — diseară mâncăm friptură de gâscă. Nu vă bucurați?

— Ba ne-am bucura răspunse Pușcă, dac'am avea un bucătar. Da așa...

— Cum «dar așa»? N'avem gânsacul?

— Ba'l avem. Dar înainte de a-l mânca trebue să-l opărim, să-l jumulim, să-l curățăm pe dinăuntru, apoi să-l gătim. Unde-avem noi aci cală pentru opărit, sobă și toate celelalte de trebuință?

Mă scărpinai în cap încurcat: Așa era... Atunci interveni Constantinescu, împăciuitor și practic:

— Ar fi prea de tot să murim de foame cu gâsca lângă noi.

— Atunci ce propui tu să facem?

— Un lucru foarte simplu: să jumulim gâsca, să facem un foc și s'o frigem la frigare. Cu ocazia asta încălzim și bucătăria. Fiindcă de aci înainte, noi va trebui să ne spălăm rufele, să ne gătim mâncarea, să ne îngrijim... Așa-i la război...

Zis și făcut.

Am sărit jos din vagon la un loc unde eram mai la adăpost și ne-am apucat de jumulit fulgii pe uscat...

Cum era și de așteptat, lucrul mergea greu. Un ceas mai târziu, eram cu toții plini de fulgi pe haine, iar bobocul era tot nejumulit.

Intărâtați de acest prim insucces, ne-am hotărât să-l jupuim. Ne-am scos bricegele și în curând pasărea era desbrăcată de piele și văduvită de măruntae.

Opera hingherului fiind terminată, urmă aceea nu mai puțin dificilă a bucătarului. Insă o făcurăm și pe aceasta:

Cu precauții și greutăți infinite, am aprins un foc de scânduri și de cioate sub un vagon. Dintr'un gard am desprins o șipcă și-am făcut din trânsa niște frigărui. Apoi, fie care cu o bucată de pâine într'o mână și cu frigarea în cealaltă, ne-am așezat pe vine în jurul focului.

Deși incomodă, masa noastră avu în seara aceia toate caracteristicile originalității războinice: Cioatele erau ude și fumegau grozav; vântul suflând cu putere, ne împingea tot acest fum în ochi și în gât, plus cenușa care se depunea și pe bucățile de carne, nu numai pe haine și pe obrazele noastre.

Apoi carnea se frigea în chip foarte inegal: pe deasupra se făcea scrum, iar la doui, trei centimetri dedesubt rămânea crudă. Dar nici noi nu ne dedeam bătuți, mâncam stratul de carne friptă apoi puneam iar halca deasupra jeratecului...

La un ceas jumătate după aceia, din coșcogeamite gâscanul nu mai rămăsese de cât un pumn de oscioare.

IGNATUL PE FRONT

Voiu povesti cu altă ocazie, poate într'un volum, cum am ajuns pe front în Decembrie 1916 noi cei trei copilandri plecați din București la întâmplare și ce rosturi am îndeplinit pe acolo. Fapt este că, cu aproximativ zece zile înaintea Crăciunului din 1916, ne aflam în retragere cu grosul unei Divizii rusești, dispre Valea Cânepii înspre Brăila.

Deși au trecut aproape douăzeci și unu de ani de atunci, îmi aduc în minte o scenă de par'că ași avea-o în fața ochilor: grupul nostru de copilandri români, sporise dela trei la opt. Și ne aflam cu toții într'un careu de salcâmi, cam prin dreptul comunii Ciocile. Era pe'n serat și vremea minunată. Cerul senin, cu o sprinceană de nori roșcați către apus; un pâlc de călăreți cazaci își legaseră caii de arbori și, întinși pe jos, fierbeau ceai și pălăvreau în limba lor moale și neînțeleasă. Cu toții aveau obraze de copii și ne tratau cu bucățele de zahăr și cu stacane interminabile de ceai.

Când s'au ivit primele stele și când bubuiturile de tun dispre Valea Cânepii încetară, unul dintre cazaci scoase din sân o muzicuță de gură, lângă el se orândui un mic cor și, vreme de un ceas cât a durat cântecul și jocul lor de nomazi exaltați, ne-am uitat durerile, ne-a revenit curajul și ni s'a mai potolit dorul de casă

Pe la ceasurile nouă seara, am venit să ne cuibărim în cantonamentul nostru, adică într'o căsuță țărănească părăsită de stăpâni, sub teribila amenințare a războiului. Rămași singuri, simțirăm cu toții cum cădem din nou pradă grijilor și melancoliei.

— Uite acuma s'apropie Ignatu — constată într'un târziu Pușcă. Și s'ajung Calif dacă vă mint: niște momițe de porc bine fripte mi-ar potoli orice durere și mi-ar da curaj să privesc chiar și moartea'n față.

— Hm — spuse un altul; momițele or fi ele bune dar unde-i porcul?

— Prost ce iești — se răsti Pușcă la el; — nu un porc ci șase sunt aici pe aproape. Am văzut eu cu ochii cum îi aduceau niște rusnaci din urmă, pentru aprovizionarea soldaților de Sfintele Sărbători. Și — atunci nu e oare drept ca și noi, aliați și amici, să ne înfruptăm din slănina și costițele acestor simpatice râmătoare?

(Toți în cor, trecând subit, de la tristețe la veselie):

— Ba da, ba da!

— Ia tăceți din gură, mă nebunilor! — îi admonestai eu. Ce, vreți să mai intrăm și într'un bocluc? Pentru asta am fost trimiși — noi aici, ca să... furăm porcii rușilor?

Veselia se potoli ca prin farmec. PUȘCA tot nu-și găsea astâmpăr. Și după ce se frământă el așa o bucată de vreme, numai ce-l văd că mi se adresează esclusiv mie de astă dată:

— Uite ce e frate Bogdane: Dacă fac eu ca un porc oarecare să iasă din turmă și să vie încoace, înseamnă că l'am furat?

— Nu, desigur — răspunsei după ce m'am gândit puțintel.

— Atunci... vom putea să-l și tăem? făcu el cu o ușoară nuanță de șiretenie în glas.

— Mm... Da.., făcui eu, cu gura pe jumătate.

— Și să-i mâncăm momițele?...

— La naiba! Da! Dar dacă te-or prinde rușii, dăm de ocară cu toții.

Și zicând acestea pe un ton acru m'am răsturnat pe pat lângă ceilalți prieteni, cari între timp adormise somnul adânc și năpraznic al adolescenței. M'am prefăcut c'am adormit și eu tot atât de repede, însă m'am silit să rămân treaz și să văd ce face camaradul nostru

*

El s'a învârtit câtva timp prin tindă, apoi se întoarse cu un ac gros și cu un ghem de sfoară și începu să trebăluiască ceva pe jos. Il fixai cu atenție: camaradul nostru puse acul într'o bucățică de lemn și-l ținu cu jumătatea în flacăra lumânării. Apoi când jumătatea acului se înroși fu apucat de vârf, încovoiat, transformat într'o undiță, care fu cufundată într'un ciob cu apă, ca să se recălească. După aceia îi trecu sfoara prin urechi, acoperi undița cu un boț de mămăligă și așezând lumânarea la o parte, plecă frumușel pe ușe, silindu-se să nu facă sgomot

— S'a dus unde-va să prindă pește — mă gândii în sinea mea; — se vede că, în fața riscurilor pe cari le-am expus, i-a pierit pofta de momițe.

Incetul cu încetul mă cuprinseră alte gânduri și 'n cele din urmă mă fură somnul. Dar tocmai când să adorm deabinelea, am auzit pași înăbușiți pe la poartă și grohăituri încete de porc. In câteva clipe eram cu toții afară și acolo ce credeți ce ne văzură ochii? Costache al nostru, ținând cu o mână de capăt sforii, stetea aplecat lângă un râmător de toată frumusețea și-l scărpina cu duioșie pe spinare. Alt capăt al sforii, — cel cu undița — era în stomacul porcului.

— Ce-ai făcut drace?

— Lasă asta. Hai repede să-l tăiem...

— Cum o să-l tăiem? Porcul va zbiera și numai de cât vor fi rușii aici.

— Nu fi copil. Adu securea încoace și ai să vezi că n'are să mai țipe.

. . . .

In timp ce se aducea o toporișcă mică din casă. Costache începu a scărpina godacul pe burtă. Animalul grohăi satisfăcut, își îndoi ușurel picioarele și se așeză jos. Dar satisfacția îi fu de scurtă durată, căci tăișul luciu al toporului repezit din scurt dar energic, îi pătrunse adânc în țeastă, drept între urechi.

...La miezul nopții mâncam momițe cu mămăliguță și ne gândeam cu tristeță că poate celor rămași acasă soarta nu le hărăzea o asemenea plăcere.

Crăciunul propriu zis l'am petrecut într'o baracă de scânduri, printre prizonieri. Unde în timp ce mi-am rupt din suflet tot ce era nevinovăție copilărească, față în față cu Moartea, am înțeles că războiul e însuși fundamentul etern al vieții.

Și-am rămas cu credința asta până azi.

NICOLAE BOGDAN

INDUSTRIA METALURGICĂ
este oglinda in care se reflectează forța industrială...
PROSPERITATEA UNEI ȚĂRI

Fabrica de Mașini Agricole din BOCȘA ROMANA a Soc. REȘIȚA poate produce anual 30.000 pluguri.

In toate încercările făcute în țară, plugul REȘIȚA s'a dovedit tot așa de bun, solid și spornic la lucru ca și cele mai bune pluguri străine, deși este cu mult mai eftin ca preț.

Fabrica din BOCȘA-ROMANA, mai construește:

Grape și boroane de câmp și de livezi — rarițe — prășitoare — cultivatoare — tăvălugi — batoze de porumb — tocătoare de nutreț — semănătoare de porumb — vânturătoare — sape — lopeți — hârlețe — târnăcoape — Selectoare, etc.

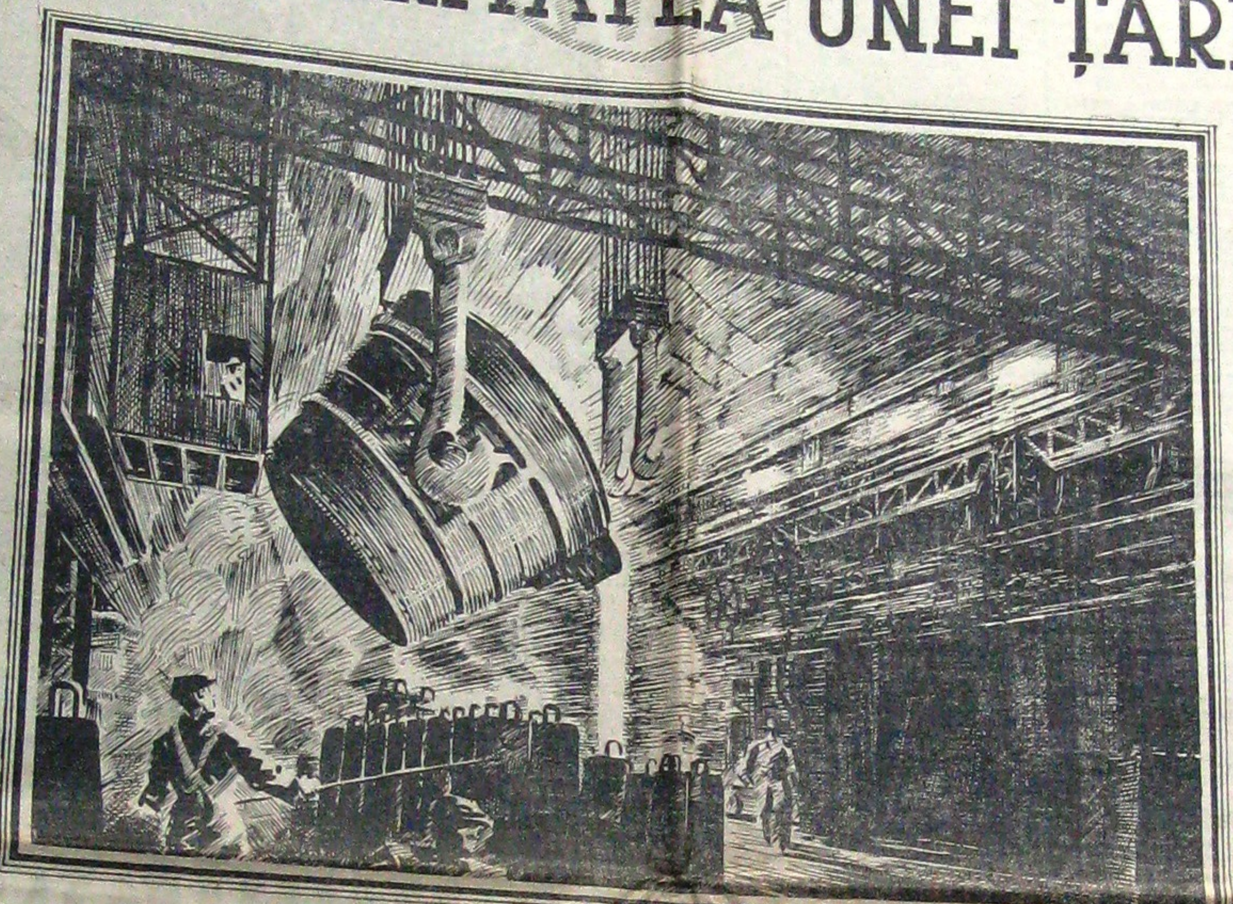

„UZINELE REȘIȚA“ intrând în colaborare tehnică cu firma de renume mondial „THE NATIONAL SUPPLY CORPORATION“, poate oferi întreaga gamă de materiale necesare industriei petrolifere, după procedeele de fabricație și brevetele acestei cunoscute Societăți Americane, specializată în această direcție.

„UZINELE REȘIȚA“ pot furniza: prăjini de pompaj, prăjini grele, prăjini de atac, mufe speciale, sape în coadă de pește, geamblacuri, macarale mobile, turle metalice, balansiere de pompaj, mese, piese de schimb pentru pompe, etc. și tot felul de oțeluri speciale turnate sau forjate.

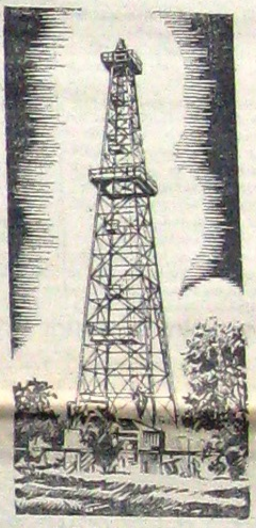

Marile uzine de oțel în care se fabrică mașinile pentru fabrici, instalațiunile pentru rafinăriile de petrol, fierăria necesară marilor clădiri, șine, vagoane și locomotive care transportă mărfurile și călătorii dela un capăt la altul al țării, motoarele care pun în mișcare roțile intregii industrii, sunt baza desvoltării industriale și resortul puternic al organismului economic al unei națiuni.

Constatarea aceasta s'a făcut în toate țările industriale. In ultimul timp, Statele Unite ale Americii de Nord și-au redresat economia națională, în bună parte, prin imensa contribuție a METALURGIEI.

PRODUSELE „UZINELOR REȘIȚA“

METALURGIE:

Minereuri de Fier.
Fonte de turnătorie și oțelărie.
Oțeluri Martin și electrice.
Oțeluri speciale pentru construcții mecanice.
Oțeluri inoxidabile.
Oțeluri de scule.
Cărămizi și mortar refractar.

ARMAMENT:

Tunuri ușoare,
Tunuri lungi,
Tunuri antiaeriene,
Obuziere de câmp,
Obuziere grele,
Blindaje,
Tancuri,
Munițiuni,

AVIAȚIE:

Piese forjate,
estampate,
și tratate termic
pentru motoare.

PRODUSELE „UZINELOR REȘIȚA“

CONSTRUCȚII MECANICE

Locomotive cu aburi pentru cale normală și îngustă.

Locomotive Diesel. Piese de locomotive și vagoane.

Material de cale — macazuri — poduri și construcții de fier, — plăci turnate, etc.

Compresoare cu aburi și cu motoare Diesel.

Concasoare — mori de măcinat — instalațiuni de transportat.

Electromotoare — dinamuri — generatoare — transformatoare — instalațiuni complecte pentru centrale electrice, industriale și comunale. Echipament electric pentru industria petroliferă și minieră.

Piese forjate pentru motoare de aviație.

CONSTRUCȚII METALICE

Poduri fixe și mobile — pontoane — șarpante metalice — schelete metalice pentru clădiri sistem american — rezervoare — hangare — turnuri de extracție pentru mine, etc.

COMPARAȚIA PREȚURILOR EN GROS DINTRE ANII 1931 ȘI 1937 LA UNELTE ȘI ACCESORII AGRICOLE, LA FIER IN BARE, TABLĂ GROASĂ, TABLĂ GALVANIZATĂ, TABLĂ NEAGRĂ ȘI FIER CERC, FAȚĂ DE GRÂU ȘI PORUMB

Din punct de vedere economic cât și din punct de vedere al apărării naționale, importanța INTREPRINDERILOR REȘIȚA este considerabilă. Reșița se compară cu cele mai mari uzine din Europa, atât în ce privește capacitatea de producție, cât și organizația, instalațiile și metodele de fabricare.

REȘIȚA colaborează din punct de vedere technic cu numeroase firme străine de specialitate, ceeace îi asigură adaptarea permanentă la ultimele perfecțiuni obținute în metalurgie și construcții mecanice. Examinând tablourile comparative alăturate, cu prețurile dela noi și din străinătate, ne putem da seama de avantajiile pe cari consumatorul român le are de pe urma industriei INDIGENE.

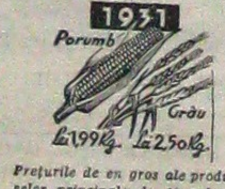

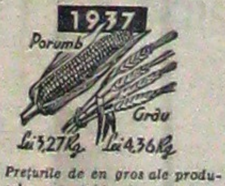

1931		1937	
Prețurile de en gros ale produselor principale de fier loco Uzina producătoare, fără taxe.		*Prețurile de en gros ale produselor principale de fier loco Uzina producătoare, fără taxe.*	
Plug E. S. B. 5 à 70 kg. bucata	Lei 1.650,—	Plug E. S. B. 5. à 70 kg. buc.	Lei 1.335,—
Sape per 1 kg.	Lei 32,—	Sape per 1 kg.	Lei 20,13
Fier în bare per 1 kg.	Lei 6,83	Fier în bare per 1 kg.	Lei 8,75
Tablă groasă per 1 kg.	Lei 8,33	Tablă groasă per 1 kg.	Lei 10,25
Tablă galvanizată o legătură *(1000 x 650 mm. 22 foi, 32 kg.)*	Lei 680,—	Tablă galvanizată o legătură *(1000x650 mm. 22 foi, 32 kg.)*	Lei 838,—
Tablă neagră, per 1 kg. *(1000x2000x0,5 mm.)*	Lei 12,55	Tablă neagră per 1 kg. *(1000x2000x0,5 mm.)*	Lei 15,50
Fier cerc per 1 kg. *(baza)*	Lei 8,35	Fier cerc per 1 kg. *(baza)*	Lei 9,10

MEDIA VARIAȚIUNII PREȚURILOR DIN 1937 FAȚĂ DE PREȚURILE DIN 1931

UNELTE AGRICOLE	*SCĂDERE*	29,5%
FIER ȘI TABLE	urcare	21.7%
CEREALE	urcare	70%

UZINELE DE FIER ȘI DOMENIILE
REȘIȚA S·A·

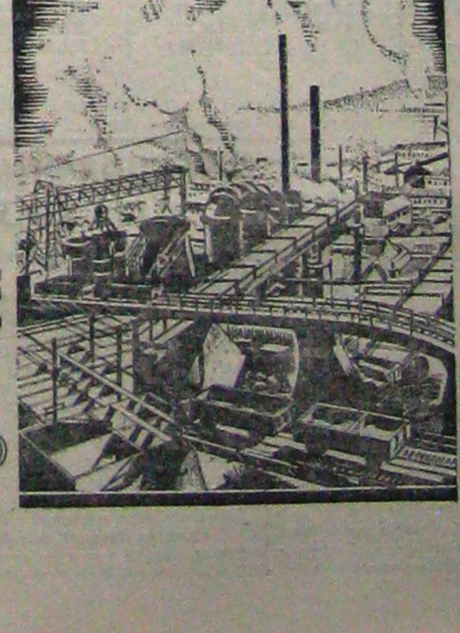

Problema șomajului

Ministerul Muncii și activitatea pentru stăvilirea șomajului în țară

Un bilanț care spune ceva

Regimul actual desigur că n'a fericit pe nimeni, afară doar decât pe sine și pe oamenii săi. Oricum însă, s'au făcut și câteva sforțări pentru deslegarea unor probleme de interes social. Și dacă străduințele acestea n'au reușit totdeauna să ducă la rezultatul dorit, asta e, fiindcă așa sunt toate regimurile democratice: sufăr de o carență congenitală, organică și treburile statului merg de obiceiu la întâmplare. Totuși, socotim că, într'o oarecare măsură nu e lipsit de interes să arătăm sforțările depuse de ministerul muncii pentru combaterea șomajului în țară, mai ales dacă ne gândim că problema socială a șomajului, e problema cea mai grea de deslegat în vremurile de azi.

Așa dar, dăm mai jos câteva date și cifre cari arată intențiile bune ale conducătorilor dela departamentul muncii.

Numărul șomeurilor înscriși la comitetele locale de șomaj, începând dela 1 Septembrie 1936 a evoluat după cum urmează.

Anul 1936: Septembrie 8852; Octombrie 9549; Noembrie 11.526; Decembrie 16.224.

Anul 1937: Ianuarie 18.778; Februarie 19.653; Martie 17.392; Aprilie 17.609; Mai 10.784; Iunie 6396; Iulie 5822; August 5878.

Se constată un maximum de 19.653 în luna Februarie 1937 față de 22.948 în Februarie 1936; un minimum de 5822 în luna Iulie 1937, față de 3827 în Iulie 1936.

Numărul șomeurilor ajutorați din totalul de mai sus a fost:

Anul 1936: Septembrie 523; Octombrie 433; Noembrie 505; Decembrie 6309.

Anul 1937: Ianuarie 9442; Februarie 10.305; Martie 7854; Aprilie 5831; Mai 1387; Iunie 242; Iulie 11; August 58.

Numărul maxm al șomeurilor ajutorați a fost de 10.305 în Februarie 1937 față de 13.078 în Februarie 1936 și numărul minim 11 în luna Iulie 1937, față de 782 în luna Iulie 1936.

Ajutoarele acordate la un număr restrâns de șomeuri în lunile Septembrie, Octombrie și Noembrie 1936 și Iunie, Iulie August 1937, au fost primite numai de șomeurii din Steierdorf, Cernăuți, Alba-Iulia și Sighet precum și muncitorilor din portul Brăila.

Împărțirea ajutoarelor s'a făcut prin comitetele locale de șomaj.

Comitetele locale de șomaj nu s'au mărginit numai în a acorda ajutoare și în conformitate cu prevederile regulamentului, au luat măsuri pentru prevenirea șomajului, și combaterea lui.

MASURI LOCALE PENTRU COMBATEREA ȘOMAJULUI

După regiuni se deosebesc două părți distincte și anume: 1) regiuni agricole și 2) regiuni industriale.

In regiunile agricole numărul șomeurilor a fost cu mult redus față de acel din regiunile industriale, unde măsurile de prevenire și combaterea șomajului au preocupat, în mod deosebit, comitetele locale și inspectoratele muncii. Astfel, în aceste regiuni, au dus la angajarea unora din ei, pentru lucrările publice, prin reducerea orelor de lucru, durata muncii, în urma intervenției inspectoratelor de muncă, prin aplicarea legilor ocrotirei muncii femeilor și minorilor, proteguirea muncii indigene, etc.

Deasemenea s'a căutat descongestionarea pieței, trimițându-se la locul de origină, acei veniți în căutare de lucru. Astfel inspectoratul muncii Brașov a trimis un număr de 2682 locuitori.

Rezultatul a fost că s'a observat o scădere a șomajului.

In aceste regiuni ajutorarea s'a făcut pe o scară mai întinsă, comitetele locale având la îndemână fonduri însemnate strânse din contribuția patronilor și salariaților, precum și din contribuția primăriilor.

Forma în care s'au acordat ajutoarele a fost în general, în natură: alimente, lemne de foc, masa la cantine. Căci s'au înființat în acest scop, cantine și cămine de zi pentru copii, unde în afară de adăpost și hrană, un personal bine pregătit s'a ocupat de educația lor.

Cămine pentru funcționarii particulari, șomeuri

Pentru șomeurii din alte localități s'au înființat cămine la Timișoara, Brașov, Oradea, Ploești. La București funcționează un cămin cu 60 de paturi pentru funcționarii particulari șomeuri cari vin în căutare de lucru și pe lângă care a început să funcționeze și un oficiu de plasare.

In afară de ajutoarele acordate de comitetele locale de șomaj, pentru cei lipsiți de lucru, din ramura bancară și funcționari particulari, funcționează un comitet special constituit, care distribue ajutoare în bani din fondul pus la dispoziție de comitetul central al șomajului.

Șomeurii au mai fost ajutați și de organizațiile profesionale din care fac parte, cum de exemplu acele din Brașov și în special organizațiile din Valea Jiului Cluj.

Pentru ajutorarea șomeurilor, comitetele locale de șomaj și organele oficiale au încasat pe timpul dela 1 Septembrie 1936—1 Septembrie 1937, lei 25.848.568.

Față de 19.823.125 lei în anul 1935—1936.

Din totalul de mai sus s'a cheltuit 22.036.025 lei, față de 17.000.002 în anul 1935—1936.

Disponibil la 1 Septembrie 1937: 3.448.473 lei, față de 785.459 lei în anul 1935—1936.

Sumele cheltuite pentru ajutorarea șomeurilor, cu mici excepții, reprezintă ajutoarele acordate în lunile Decembrie, Ianuarie, Februarie și Martie, conform prevederilor regulamentului pentru prevenirea șomajului, combaterea lui și ajutorarea șomeurilor, ajutorare ce încetează la 1 Aprilie a fiecărui an, deoarece listele de șomeuri se descarcă în primăvară prin plasarea acestora la diferite munci, după regiuni, o parte la muncile agricole și altă parte la lucrările edilitare.

In cursul acestui an, nu s'au luat inițiative pentru mărirea fondului de șomaj, în afară de cele din anii precedenți, decât la Iași unde s'a intervenit la Inspectoratul muncii să se instituie o taxă de spectacole și la expoziția Moldovei.

Cu această ocaziune s'au constatat două situații și anume: 1. In unele regiuni, cum de ex. Iași, lucrările cari s'ar deschide nu ar putea folosi șomeurii deoarece, în majoritate sunt cismari, croitori, tâmplari și alte ramuri, refuzând astfel să lucreze la lucrări edilitare; 2. In regiunile industriale ca: Timișoara, Arad, Brașov, în timpul sezonului de vară, brațele de muncă au fost absorbite de industrii și lucrările edilitare.

In general pentru ameliorarea șomajului au conlucrat autoritățile și organizațiile profesionale. Intreprinderile au avut și ele o atitudine binevoitoare contribuind cu 1 la sută asupra salariului. Aceasta însă nu a fost o situație generală, unele din ele refuzând achitarea contribuției mai ales industriile stăpânite de jidani.

Activitatea, în scopul ajutorării șomeurilor a fost desfășurată pretutindeni numai de comitetele locale cu excepția regiunei Ploești, Arad, Timișoara, unde pe lângă comitete au activat și organizațiile profesionale. Tot în aceste localități primăriile au găsit posibilitatea să strângă fonduri însemnate pentru ajutorarea șomeurilor.

NOUI MASURI PENTRU COMBATEREA ȘOMAJULUI

Inspectoratele muncii propun cu această ocazie următoarele pentru prevenirea și combaterea șomajului: 1. Restricțiuni asupra termenului de ședere în țară a supușilor străini. 2. Interzicerea efectuării orelor suplimentare. 3. Prevederea de fonduri cât mai însemnate în bugetele comunelor și județelor pentru lucrări. 4. Intervenția la C. F. R. pentru a acorda o reducere cât mai însemnată lucrătorilor șomeuri în căutare de angajament, aplicabilă la transporturile individuale. 5. Infiintarea unui oficiu de plasare la Petroșani având ca rază de activitate Valea Jiului. 6. Extinederea comitetelor locale și la prefecturi, pentru a se putea activa și în județ. 7. Șomeurii cari au fost ajutați timp de 5 ani să fie trecuți în grija asistenții sociale. 8. Comitetele să activeze dela 15 Noembrie. 9. Comitetele de șomaj să nu mai funcționeze pe lângă primării, iar conducerea să fie încredințată organelor Ministerului Muncii ajutați de oficiile de plasare, care cunosc situația reală a celor ce se prezintă pentru ajutorare.

M. Cosma

Câteva date asupra activității Casei de Asigurări Sociale București cu începere dela 1933

Dela 1933 și până în prezent numărul asiguraților a crescut progresiv ajungând dela 158.509 asigurați în 1933 la 233.416 asigurați în 1937.

Din punct de vedere al modului de cotizare, acești 233.416 asigurați se împart în două categorii: 1) categoria acelora care cotizează prin liste de plată și 2) acei care cotizează prin aplicare de timbre. Din acest punct de vedere situația dela 1933 și până în prezent se prezintă după cum arată tabloul următor:

Anul	Numărul asiguraților		
	Care cotizează prin listă de plată	Care cotizează prin aplicare de timbru	Total
1934—35	63,902	94,607	158.509
1935—36	75.127	116:057	191,184
1936—37	82.409	120.874	203.283
1937—38	101.923	131.483	233.416

Din comparația care se poate face între numărul de asigurați care erau în 1936—37 și acela care este pe anul în curs 937—38, s'ar trage concluzia că atât la o categorie cât și la cealaltă proporțional cu numărul asiguraților au crescut în aceiași măsură și veniturile. Dacă acest lucru este adevărat pentru categoria celor care cotizează prin liste de plată, nu acelaș lucru însă, se poate spune și despre cei care cotizează prin aplicare de timbre. Deși față de anul 1936—1937, numărul cotizanților prin aplicare de timbre pe anul în curs (937—938) au crescut cu aproximativ 10.000 totuși plusul realizat la venituri pe primele 6 luni ale anului financiar în curs nu se evaluiază decât la aproximativ 2.264.000 lei. Cauză stă pe deoparte, în fluctuația foarte mare a asiguraților care fac parte din această categorie, iar pe dealtă parte deoarece la această categorie, media de cotizare pe cap de asigurat este conform statisticilor noastre aproximativ jumătate cât acela a cotizanților prin liste de plată.

In ceiace privește cealaltă categorie, a asig. care cotizează prin liste de plată, aci situația este normală, plusul de venituri fiind proporțional cu creșterea numărului asiguraților.

In ce privește situația consultațiilor medicale date asiguraților în acest interval ele au depășit cifra impresionantă de 1.000.000 după cum se poate vedea din alăturata situație:

1933-934 s'au dat 630.961 consultații
1934-935 s'au dat 1.044.545 consultații
1935-936 s'au dat 1.246.541 consultații
1936-937 sau dat 1.300.505 consultații
1937-938 s'au dat 751.144 consultații (pe 7 luni).

Răspândiți:
„Buna Vestire"

Achitarea primelor de export din 1931 și 1932

Dispozițiile ministerului de finanțe

Cu privire la creditul extraordinar deschis pe seama ministerului agriculturii și domeniilor, credit special în sumă de lei 19.421.870, pentru plata — în numerar — a primelor de export făcut în anii 1931 și 1932, ministerul finanțelor a dat dispoziții să se acopere cu o sumă de egală valoare, din disponibilul aflat la B. N. R. la contul T 100 tezaur stat cont prime de valorificarea la grâu și făină.

Pentru achitarea ordonanțelor ce vor fi emise, se vor primi dela direcțiunea mișcării fondurilor acreditive speciale.

Primind ordonanțele de plată împreună cu acreditivele speciale respective, vor fi înștiințați de urgență titularii iar la prezentarea acestora se vor face venit, acreditivele speciale, la trezorerie, la I. D. R. nr. 4048/937, ministerul domeniilor, unde se vor trece la plăți și ordonanțele respective.

S'a dispus să nu se ridice și să nu se facă venit acreditivelor speciale înainte de prezentarea titularilor ordonanțelor, aceasta spre a se evita păstrarea sumelor în soldul Casei Statului.

11
12
2
3
+180
−20°
In câteva minute

Chiar pe gerul cel mai aspru, temperatura normală de lucru a motorului este de aproximativ 180° C după câteva minute dela pornire.

Deaceea uleiul ideal de iarnă nu trebue să permită numai o pornire ușoară pe gerul cel mai aspru, ci și o protecție desăvârșită a mașinei supraîncălzite, prin ungerea perfectă.

Unele uleiuri de iarnă îndeplinesc numai una din aceste două proprietăți. „Gargoyle Mobiloil" însă, întrunește ambele.

Prin această dublă însușire — insensibil contra frigului, stabil la solicitări grele — el este superior altor uleiuri de iarnă, în ceeace privește randament, durată și economie.

MobiloilArctic
VACUUM OIL COMPANY S. A. d. R.

Intreprinderile EFTIMIE PREDOLEANU
S. A. R.
FIERARIE, COLONIALE, VOPSELARIE
ATELIERE DE: FRANGHII, SITE, CIURELE, LACATUȘERIE, TINICHIGERIE, OPINCI ȘI LUMÂNARI
MATERIALE ȘI ARTICOLE ELECTRO-TECHNICE
EN GROS — EN DETAIL
Mare Depozit cu Desfacerea Produselor Uzinelor «Reșița», — «Titan Nadrag Calan», — D. Goldenberg Fii-Brăila - Industria Sârmei, Cluj - și «Ciclop» Galați
București, Șos Mihai Bravu 24.
Tel. 238/65 și 256/60

Vizitați **Vizitați**
Ceasornicăria Românească
Anton Petrașincu
Bulevardul Elisabeta, 41
(vis-à-vis de Liceul Lazăr)

„PRIMAXIM"
FIRMĂ ROMÂNEASCĂ — Str. Smârdan, 41 București
Lămpi felinare «Maxim», «Petromax» și «Aladdin», Sobe de încălzit cu Petrol. Lustre și Materiale Electrice
Aparate de radio în rate lunare.

MARELE MAGAZIN
Gheorghe Ionescu
Str. Patriei No. 3 (colț cu Str. Sf. Ioan Nou No. 1)
BUCUREȘTI I
EN-GROS — Telefon 3-81-66 — EN DETAIL
Mare asortiment în:
Manufactură, Pânzărie, Lenajuri, Imprimate, Șifoane, Țesături de Olandă, Articole de Botez și Nunți, Tricotage, Fețe de Mese, Prosoape, Etc., Etc.
Toate articolele se vând cu prețuri de En-Gros.

Cea mai agreabilă surpriză

Un soț atent se va gândi ce cadou poate fi mai nimerit de sărbători pentru soția sa. Ea se va bucura cu atât mai mult cu cât va primi ceva nou, neașteptat.

Surpriza cea mai agreabilă ce poate fi făcută, este o sticlă cu Apă de Colonia „NOEL-NOEL", cel mai „en vogue" și mai distins parfum, discret și totuși atrăgător.

Legrain
noël noël
UN PRODUS ORIGINAL ÎNTR'UN AMBALAJ ORIGINAL

MAGAZINUL
C. N. DUMITRESCU
București — Strada Lipscani No. 68 — Telefon 3.10.11
Anunță Onor. Clientela
că
pentru sezonul de toamnă este bine asortat cu stofe pentru mantouri și rochii
ULTIMELE NOUTAȚI

FAINA DE LUX din NOUA MOARA **GAGEL** CEA MAI BUNA CEA MAI TARE

In 1888

Un român, Grigore Alexandrescu, intemeind prima fabrică modernă de pielărie și incălțăminte deschide drumul unei insemnate industrii naționale.

In 1938

Industria pielăriei și incălțămintei, al cărui pionier in Romania a fost Grigore Alexandrescu, este una din cele mai puternice ramuri ale industriei românești.

INTREPRINDERILE
GRIGORE ALEXANDRESCU

50 ani dela intemeierea fabricelor de pielărie și incălțăminte civilă și militară

Fabricile, cu instalațiile și mașinile cele mai moderne, prelucrează anual o cantitate de cca. 250 vagoane piei crude de cea mai bună calitate, producând: talpă, crupoane, toval, blanc, boxuri, harnașamente de artilerie, șei de cavalerie, samare de mitraliere, echipamente, cisme și bocanci militari, etc., precum și renumita incălțăminte,

Gralex
Intreprinderile
Grigore Alexandrescu

in valoare anuală de peste 220.000.000 lei.

Intreprinderile
GRIGORE ALEXANDRESCU S.A

Magazine in București: Str. Oituz 19, Șepcari 18, Cal. Moșilor 323 și Bulevardul Regele Ferdinand, 21.

SPLAIUL UNIREI, 96
BUCUREȘTI

Sucursale și depozite in provincie: Constanța Str. Ștefan cel Mare 27, Arad. Cluj. Cernăuț., Chișinău și Topoloveni.

Jidanii dela fabrica de zahăr din Ițcani-Suceava

Unde am ajuns. — Cum înțeleg politicienii proteguirea elementului național în industrii

S'a făcut nu de mult o lege pentru proteguirea elementului național în industrii. Lege care nu servește la nimic și care constitue pur și simplu o rușine pentru cei cari au făcut-o și nu sunt în stare s'o execute.

O pildă: **Dăm mai jos numele personalului fabricei de zahăr din Ițcani-Suceava,**

KATZ, *director;* **ROSCHDOFF,** *director tehnic;* **RUBIN,** *contabil;* **ROSENHAUER,** *casier;* **In continuare: MANIN (după nume pare român după cât se vede) cumnat cu KATZ; GERARIU, subinspector.**

Am transcris câteva nume pentru a se vedea care este conducerea. Și cum s'a înțeles proteguirea elementului național.

Situația dela fabrica de zahăr din Ițcani nu este caz separat. Toate întreprinderile noastre se bucură de aceiași mizerie.

Românii sunt înlăturați, fără nici un scrupul. Cazul muncitorului Se[illegible] este elocvent.

N'ar fi momentul să ne gândim serios la lucrurile cari formează baza economică a neamului? Legi nu ne trebuesc atâtea. Slavă Domnului sunt. Dar altceva: conștiință și corectitudine. Virtuți cari lipsesc total tuturor politicianilor zilelor ce trec.

Pentru inimile caritabile

Fiind o femee săracă cu 7 copii — neavând nici un mijloc de traiu — soțul meu fiind internat la Sanatoriul de Tuberculoși Greci - Olt, fac un disperat apel la sufletele caritabile a mă ajuta.

SULTANA CRISTEA
Fund. Bumbăcari No. 4 prin str.
Dumitru Voicu en mașina 42

„Antologia poeților tineri din Bucovina"

de Mircea Streinul, va apare curând la «F. R.», cu portrete de Rudolf Rybiczka. Sunt trecuți în antologie: Ghedeon Coca, George Drumur, Iulian Vesper, Vasile I. Posteucă, Teofil Lianu, Gh. Antonovici, E. Ar. Zaharia, Aspazia Munte, Neculai Roșca, etc. Volumul va avea circa 200 de pagini.

Actualități cernăuțene

Isprava unui șovinist ucrainean.-„Insemnări sociologice"

CERNAUTI, 22. — După trecerea alegerilor, viața și-a reluat aspectul obișnuit în Bucovina. Prefecți de calibrul unor Cojocariu, Vântu, Apatej Arpad, continuă să-și facă de cap, iar jidanii, în frunte cu siniștrii fabricanți de textile, se dedau celor mai mari escrocherii.

JIDANII LA SERVICIUL SANITAR

Jidanii dețin destule posturi oficiale la Cernăuți. Astfel, o oarecare Bertha Goldschmidt, pe lângă că e în serviciul Municipiului și deține manipularea fondului sanitar, primește salariu și dela laboratorul de igienă. E cazul să ne întrebăm dacă Bertha Goldschmidt nu se poate mulțumi cu un singur salariu, și dacă unul din posturile ei n'ar putea fi ocupat de-o româncă.

ȘOVINIȘTII UCRAINENI PROVOACA

Ni se aduce la cunoștință cazul unui dascăl dela «Institutul de educație corecțională» din Cernăuți, Ion Cosurba. Acest învățător și administrator, în acelaș timp, al institutului cernăuțean, este ucrainean de origine și prin felul său de comportare cu mediul în care trăiește, aduce grave insulte autorităților românești.

Intr'o adunare generală recentă a comitetului școlar, președintele acestui comitet, C. Scolot, a citit copiile unor acte din cari reese că Ion Cosurba, în timpul când funcționa la o școală primară, a ponegrit în toate chipurile autoritățile românești. Și, ceeace este și mai grav, la o adunare politică, acelaș descreerat a călcat în picioare tricolorul românesc.

Intrebăm autoritățile în drept dacă n'au nimic de zis împotriva unor astfel de agresive și criminale atitudini ale acestui Coșurba, care totuși, mănâncă pâine românească. Evident că o mutare grabnică a acestuia se impune.

O VICTORIE CULTURALA

D. prof. Traian Brăileanu a reușit să ajungă în anul III cu apariția revistei «Insemnări Sociologice», care e o mândrie a științei românești. Materialul select al revistei d-lui prof. Traian Brăileanu a atras în repețite rânduri atenția lumii științifice din străinătate.

Notăm și publicațiile: «Revista de pedagogie», «Făt-Frumos» și «Iconar».

GEORGE DRUMUR

Calendar

Vineri 24 Decembrie

ORT: Cuv. Martiră Eugenia Fecioară.

CAT: Sf. Delfinu (Dauphin).

SOARELE: răsare 7.52; apare 16.37.

Ajunul Crăciunului; Lupta dela Tarnita (Măgura Odobeștilor) 1916)

Sâmbătă 25 Decembrie

ORT: Naşterea Domnului nostru Iisus Cristos.

CAT.1 Nașterea Domnului (Noel).

SOARELE: răsare 7.52; apune 16.36

Crăciunul: Luptele de pe Șușita (1916).

Duminică 26 Decembrie

ORT: Soborul Prea Curatei Fec. Maria și Cuv. Nicodinm dela Tismana.

CAT: Sf. Arbideacon Ștefan (R lene).

SOARELE: răsare 7.52; apune 16.39

Luni 27 Decembrie

ORT.: Sf. Arhidiacon Ștefan cel dintâi Martir.

CAT: Sf. Ion Evanghelistul

SOARELE: răsare 7.53 apune 16.40.

Horia, Cloșca și Crișan sunt prinși de unguri și aruncați în închisoare (1784).

Astăzi
la RADIO

ascultați la ora 19
Corul lucrătorilor fabricei
FORD ROMÂNA S.A.R.
care va cânta cântece românești.
Programul vă este oferit cu prilejul Sfintelor sărbători de către FORD ROMÂNA S.A.R.

Dacă vă interesează ca FORD ROMÂNA S.A.R. să vă mai ofere programe muzicale la radio, scrieți o carte poștală la adresa:

FORD ROMÂNA S. A. R. Căsuța Poștală 3005
BUCUREȘTI

Ford

COOPERATIVA LEGIONARĂ

de fructe, aduce la cunoștință că au sosit noi tranporturi de mere, pere și struguri în Gutenberg 3- Deasemenea a sosit și un mare transport de brazi pentru pomul de Crăciun. — Aprovizionați-vă dela Cooperativa legionară de fructe.

LA SEDIUL LEGIONAR din str. Gutemberg, 3
SE GĂSESC
ARTICOLE SCULPTATE IN LEMN ca:
TROIȚE, CANDELE, CRUCI, RAME, etc.
CU PREȚURI CONVENABILE
Lucrările sunt executate de un camarad legionar.

„Scrieți în Buna Vestire"...

Ce-a fost la Suceava în timpul alegerilor

Un cetitor din Suceava ne trimete o scrisoare plină de revoltă în care ne spune: «Scrieți în «Buna Vestire» să știe toată lumea cu ce mijloace luptă liberalii în alegeri».

Și ne povestește satrapia și matrapazlâcurile cu cari au «luptat».

«Nimeni nu are voe să lipească un afiș, pentrucă guvernul prin agenții săi le rupe, ba ce este și mai trist, sunt puși soldații să le rupă. In județ nu poate pătrunde nimeni din opoziție în afară de guvern.

Rog publicați în ziar cu literă de-o schioapă să vadă toată lumea că aici la Suceava liberalii au comandat 16.000 bucăți de cârnați înveliți cu hârtie pe care stă scris: «Votați partidul liberal». La fel se vor da fișicuri cu zahăr dela Fabrica Ițcani.

Este o adevărată rușine».

Iată la ce se rezumă politica democrată: la cârnați.

Cu cârnați vor liberalii să conducă țara? Se putea oare reduce la cele 16.000 bucăți de cârnați conștiința românilor?

Nu! Precum s'a arătat.

Despre activitatea conservatorului din Târgu-Mureș

Din partea Conservatorului Municipal din Tg. Mureș, primim următoarea scrisoare cu rugămintea de a publica:

Domnule director,

In ziua de 6.XII a. c. a apărut în ziarul dv. o informațiune cu titlul „Scandalul dela teatrul municipal din Târgu-Mureș".

Cum această informațiune este lipsită de obiectivitate, comitetul școlar al Conservatorului municipal din Târgu-Mureș, vă roagă să binevoiți a da loc în prețiosul dv. ziar lămuririle ce urmează:

In orașul Târgu-Mureș nu există „Teatru Municipal", precum nu există nici o trupă de actori români profesioniști. Există însă un palat cultural care adăpostește printre altele și un conservator municipal.

Pentru cultivarea graiului românesc, în acest oraș și județ, înstrăinat în parte în decursul veacului trecut, conducerea municipiului Târgu-Mureș a înființat în anul 1935 în cadrul acestui conservator și o catedră de dicțiune și artă dramatică.

Această clasă cu elevii săi, dă în fiecare an câteva reprezentații teatrale în oraș și în satele fruntașe din județ, unde trupe organizate de actori români, nu pătrund de fel sau prea rar, fără pretenție de a prezenta publicului ceva perfect, căci doar este vorba de elevi de conservator și nu de actori desăvârșiți.

Aceste lucruri sunt dealtfel bine cunoscute de lumea din orașul nostru.

Tocmai de aceia informațiunea corespondentului dv. apărută într'unul dintre cele mai naționaliste gazete, a impresionat foarte dureros atât comitetul Conservatorului cât și pe elevii actori, cari primesc cu gratitudine orice critică obiectivă din care ar putea trage foloase prețioase, dar resping cu indignare acuzațiunile răutăcioase.

In privința fondului de 120.000 lei pus la dispoziția comitetului școlar de către municipiul Târgu-Mureș, cu toate că comitetul este obligat de a da socoteală despre întrebuințarea acestuia decât forului competent, vă facem cunoscut că din acest fond nu s'a cheltuit până 'n prezent decât 40.000 lei pentru construirea a trei [illegible] garderobă, costume, decoruri, etc., iar restul sumei este încă nefolosită.

Târgu-Mureș, 16 Decembrie 1937.

Mare succes de librărie!
Toate expedițiile epuizate din prima zi
Cereri noi în toată țara

◆

TIGRII
ROMAN
DE
Dragoș Protopopescu

◆

Editura „CUGETAREA"

Sensul anti-burghez al revoluției naționale *)

de PETRE ȘT. CREȘTINU

Naționalismul care de atâta vreme a fost în faza primară, — *sentimentală*, — în țara noastră, când era apanajul aproape exclusiv al acelor eterne antene senzitive pe cari le constituie tineretul, a intrat de-acum în faza a doua, *de luptă*.

Faza aceasta a implicat fatal răspândirea aceleiași stări de spirit și adâncirea ei în masse, polarizate în cercuri din ce în ce mai dense în jurul acelorași obiective ideale. Astăzi, în adevăr, *naționalismul este militant*, și soldații ai lui nu sunt numai tinerii, ci legiuni întregi de suflete curate, românești doritoare de bine unei națiuni care are drept la altă soartă.

Dar lupta aceasta naționalistă care s'a deslănțuit din plin la noi și care nu peste multă vreme va putea lua și «marca *ofensivă*», nu are suficiente puncte de reper pentru ziua când va trebui să treacă *dincolo* de ceiace, riguros, înseamnează naționalism și să alcătuiască o *nouă* stare de lucruri chiar pentru români.

Acel care a gândit și mult și de*parte* în această privință acel care s'a avântat într'un domeniu în care mai niciodată nu ești înțeles la timp, iar adesea ori ești hulit și combătut, este sufletul veșnic tânăr, cu mintea peste mediocritatea (ași spune: primitivitatea) turmei noastre politice — e profesorul Manoilescu.

Necontestat: este un mare merit că domnia-sa a abordat, — și încă într'o vreme când democrația era în mare stimă, și aparența binelui general destul de convingătoare, — probleme adânci de valoare socială, *depășind cu mult* faza obiectivelor strict naționaliste, ele înșile considerate dela început ca premize indiscutabile. D. M. Manoilescu *a fost și a rămas* permanentul gânditor la acel mare «*mâine*» al revoluției naționale.

D. A. C. Cuza, venerabilul luptător naționalist a gândit, îndelung, problematica luptei sale, dar mai mult cuzalist și a mărginit-o, ca soluții, la antisemitism. Deasemeni d. Al. Vaida Voevod rezumă concepția sa reformatoare la cunoscutul «*numerus valachicus*». D. Octavian Goga? Deși pare mai îndrăzneț, reformismul său se minimalizează în cadrul sistemului actual.

Luptând *singur*, voit degajat de robia oricărui «program de partid», nu*mai* d. Manoilescu a putut medita serios la problemele naționalismului, vizionând clar ce trebuie făcut *după* premiza naționalistă, pentru a da conținut și sens revoluției noastre românești. Căci numai a înlătura pe evrei nu vrea să zică mare lucru pentru învierea și afirmarea în bine a unui popor. Dacă păstrezi actuala mentalitate și ordine socială, nu va lua oameni locul evreilor? Nu vor ajunge «evrei» chiar ai noștri? Căci dispunem, doar, de un stoc foarte asortat de canalii!

Iată marea importanță a operei prof. Manoilescu: în ce a scris și a publicat, *și mai ales în ce are pregătit, dar nepublicat*, s'a gândit a da răspuns precis *la marele semn de întrebare pe care îl pune cea de a doua și a oricărei revoluții*.

La atât de cunoscuta caravană de lucrări, studii, articole, conferințe, broșuri, etc. ale d-lui Manoilescu, toate înscrise metodic pe liniile unui sis*tem* organic de reforme naționaliste, vine să se adauge ultimul său studiu, publicat în acea minunată revistă a grupului de gânditori și luptători pe cari îi conduce, «*Lumea nouă*»: e vorba de tema «SENSULUI ANTIBURGHEZ AL REVOLUȚIEI NAȚIONALE».

Ca deobiceiu, d. Manoilescu atacă în plin o problemă pe cât de nouă, pe atât de obscură. De altfel ceiace face distincția ca gânditor a prof. Manoilescu este marea sa îndrăzneală de concepție și fecunditate de gândire. Curajul gândului avântat cu entuziasm și cu *luciditate* înainte, este marea sa pasiune. E un fanatic al gândirii: al *gândului ca luminare a acțiunii*, al ideii care face *conștientă* fapta și îi asigură izbânda.

Tema «sensului antiburghez al revoluției naționale» este în adevăr *nouă*: neabordată, virgină. Reformele practice antiburgheze făcute de cele două regimuri naționaliste, — fascist și național-socialist, — nu s'au încadrat încă într'o concepție clară de atitudine, într'o linie hotărâtă de idei directoare, *nici în Italia, nici în Germania. Firește*, privilegiul acesta al noutății ispitește neastâmpărul creator al prof. Manoilescu, dar îi și așează în față greutăți.

Totuși, faptul că gândirea naționalistă a d-sale nu este unilaterală, fragmentată, ci în structură de *concepție*, bine închegată în sistem, sistem pătruns de o logică clară, îi face posibilă *reperarea imediată* și înfruntarea *precisă și limpede a oricărei* teme noui ce se poate pune în legătură cu problema naționalistă.

Grija cea mare a profesorului este ca revoluția noastră națională să însemne cu adevărat o «revoluție *pentru calitate*», — cea dintâiu pe care o va face neamul românesc, după atâtea «revoluții *pentru drepturi*». Și cu orientarea sa în hățișul ideilor fixează toate punctele de reper în cadrul problematicei naționaliste, ale temei alese.

Ne mărginim astăzi să le enumerăm. Ele constituiesc tot odată puncte de vedere și obiective de atins. Sunt atât de condensate și de relevante prin ele înșile, încât expun miezul întregei concepții, totuși, în numărul viitor, nu vom renunța să înfățișem frânturi din acea logică a gândirii manoilesciene în domeniul acțiunilor sociale.

Iată cele opt aspecte de conținut și structură ale revoluției noastre naționale, *așa cum va trebui să fie*, puse față în față cu actualul spirit burghez:

Revoluția națională este:

1. *antimaterialistă*,
2. *anticapitalistă* și, — într'un anumit sens, — *socializantă*,
3. *totalitară* și deasupra claselor
4. *distrugătoare a prejudecății intelectualiste*;
5. profund *morală*,
6. disprețuitoare de confort și *iubitoare de pericol*,
7. de *spirit militar*,
8. de *ideologie creștină*.

Opt aspecte, opt laturi ale problemei studiate ascuțit, cu acel dar al paralelei, care este unul din farmecele gândirei profesorului Manoilescu.

*

Prof. M. Manoilescu pune în studiul său din „Lumea Nouă" de care am amintit, una din cele mai mari mai profunde și mai frumoase probleme a veacului nostru: *orientările colectiviste, socialiste* (nu în sensul „științific", catedratic al cuvântului, ci în înțelesul de preocupare de masse, de validare a drepturilor celor mulți, ca o problemă de justiție și de pace socială) *ale* mișcărilor de dreapta.

Este o temă nouă și de epocă, pentrucă prea mulți sunt neștiutorii cari împart pe luptătorii pentru o altă rostuire în lume, în două tabere, despărțite între ele, ca două țarcuri: mișcarea de *dreapta* și mișcarea de *stânga*: *naționaliștii* și *socialiștii*.

Neștiutorii și mai ales răuvoitorii au împuiat urechile masselor cu afirmația că socialiștii reprezintă revendicările cu adevărat colective, ale celor mulți, pe când naționaliștii sunt deobiceiu formațiuni politice ale anumitor interese capitaliste, cari își caută astfel ocrotirea. Nimic mai fals decât această îndrăzneală, această minciună în care nu pot crede decât infirmii, cari nu văd, nu aud, nu pricep.

Căci *marea minune* în țările cu regimuri totalitare de dreapta este că acestea *au înfăptuit* revendicările massei până aci nedreptățite prin asuprire, pe când regimurile de stânga numai le-au *postulat*. In adevăr, *mișcările de dreapta nu se caracterizează numai prin naționalismul lor* (antisemitism, etc.), *ci mai ales prin reforme sociale adânci realizate prin dreptate, ordine și disciplină*. Cel mai indicativ fenomen în această privință este covârșitoarea mișcare de înviere a Germaniei: *național - socialismul*, — care prin însăși denumirea sa arată marile obiective pe cari le servește: *naționalism și socialism*. Este o mare *sinteză* de principii pe care a înfăptuit-o *istoria însăși*, o sinteză epocală. Tocmai cuprinsul ei, ca nouă direcție socială, îl analizează, *pentru prima oară în cadrul doctrinar al oricărei mișcări de dreapta*, prof. Manoilescu în studiul citat.

D-sa arată că revoluția națională de astăzi nu este o revoluție formală, ci o revoluție *de calitate*, o răsturnare de credințe și de prejudecăți în suflete, pentru a pune în locul lor *alte valori*, — umane și etice, — în baza cărora se transformă radical viața socială însăși. Firește, pentru această radicalizare, primul pas este împotriva burgheziei, ca spirit, ca mentalitate: individualistă, materialistă și comodă. *La drept vorbind, spiritul burghez este prefața spiritului capitalist*, o formă larvară a lui, care evoluiază implacabil de îndată ce apar condițiile economice și politice necesare. Împotriva lui, revoluția națională face front. D. prof. Manoilescu precizează cari sunt fundamentele noui stări de lucruri, *în sens social*, pe cari le va realiza revoluția națională. Iată-le:

1. *Antimaterialismul* revoluției naționale: mișcările de dreapta, și la noi: *legionarismul* —, nu se confundă cu partidele politice. Ele nu tind la câștigarea puterii pentru a-i domina viața economică, și a-i stoarce veniturile. Legionarii luptă pentru o anumită atmosferă spirituală, pentru un ideal de viață națională. Ei au jurat să ucidă în ei ispita banului, și deaceia „elita politică nouă, concentrată în partidul unic.. va rămâne *un ordin de cavaleri perfect desinteresat, dar nu va cumula funcțiunile sale politice cu cele economice*" (pag. 323). In chiar viața socială, „*nu banul va da dreptul de comandă, ci meritele* personale. Ce poate fi mai anti-burghez?"

2. — *Anti-capitalismul și tendințele socializante* ale naționalismului trebuiesc deosebite de calapoadele curente: „Socializarea la care ne-am putea aștepta în cazul triumfului dreptei *nu este socializarea marxistă*, concepută de spiritul iudaic, ci o *socializare creștină*, — scrie prof. Manoilescu, — care constă în *mobilizarea organizată a întregei priceperi și a întregei capacități de înfăptuire și de jertfă a elitei naționale*, pentru a îmbunătăți soarta *masselor*" (pag. 325).

Este aci un concept personal al d-lui Manoilescu, asupra importanței căruia nu putem stărui de ajuns: *Socializarea prin organizarea rațională a inițiativelor și forțelor individuale*. O adevărată *răsturnare* de principii. Nu împărțire mecanică de bunuri, ci o angrenare *rațională* a activităților pentru a obține rezultatele *optime*, prin organizare pe funcțiuni naționale, în favoarea masselor. Aceasta cu atât mai mult, cucât aspectul *technic* va veni să secundeze pe cel spiritual: noua prefacere sufletească, morală din viața economică, în care transformarea totală a mentalității va face ca „*nici să nu se mai simtă necesar*, vreme de generații, să se meargă mai departe spre forme de producție direct socializante". Cum am arătat și noi tot în „Lumea Nouă", cu alt prilej, burghezia va fi încadrată *funcțional* în ordinea de mâine și „declarată clasă socială distinctă" cum spune prof. Manoilescu (pag. 327).

3. — Reformele dreptei vor fi *totalitare*, pe deasupra oricărei clase și oricărui interes, în afară de cel al *colectivității naționale*. Cu atât mai mult cu cât în țara noastră, „pe toată verticala socială *nu se întâlnește nicăieri o conștiință puternică de clasă și nicăieri nu se poate constitui mai ușor ca la noi o comunitate națională în afara oricăror prejudecăți*". (pag. 329). Muncitorimea noastră, destul de puțin îmbâcsită de socialism, va putea fi ușor readusă sufletește la principiul ordinei și solidarității *naționale*.

4. — Revoluția națională distruge *prejudecata intelectualistă*, ștergând deosebirea între muncitorii cu capul și muncitorii cu brațele, prejudecată caracteristic burgheză, care împiedică formarea acelei mari „*comunități sufletești naționale*".

5. — *Etica naționalismului* este clar expusă de prof. Manoilescu, care combate morala burgheză formată totdeauna din *tranzacții* (și ol cât de grele nu sunt tranzacțiile acestea cu cari se vinde *orice* la adăpostul sentimentului că dai nimic, ori prea puțin; tranzacțiile sunt uneori mai periculoase decât trădările!), morală burgheză care nu cunoaște sacrificiul, jertfa.

6. — *Eroismul și disprețul confortului*, ca concepție generală a unei vieți militante, dau sensul cu adevărat superior al stilului de viață legionară, pentrucă pun cu voioșie *jertfa* ca treaptă absolut *firească* a biruinței totale.

7. — *Spiritul militar*, pe care prof. Manoilescu îl așează organic în structura revoluției naționale pentru calitate, reprezintă un aspect al efortului colectiv *organizat* către un ideal comun. Partidele unice sunt constituite ca adevărate *armate politice* luptătoare zi de zi pentru un nou fel de viață națională. Și, cum remarcă profesorul, — „pentru mișcarea legionară spiritul militar nu este o *simplă formă*.. Dimensiunea militară este o dimensiune capitală a *sufletului legionar*, iar cine nu înțelege aceasta, înțelege prea puțin din ce înseamnă legionarismul (pag 332).

8. — Revoluția națională este *profund creștină*. In adevăr, spre deosebire de fascism și național-socialism cari au raporturi foarte reci (împinse deseori până la dușmănie) cu Biserica și cu spiritualitatea ei, legionarismul „are și ca punct de plecare și ca punct de sosire, *creștinismul*". Aceasta se explică, de sigur, prin *coincidența substanțială a idealului legionar cu idealul creștin*, ceiace nu se întâmplă în fascism unde idol este Statul, nici în național-socialism unde idol este poporul german.

D. prof. Manoilescu atribue pe bună dreptate ideii creștine o importanță covârșitoare în legionarism, în spiritualitatea căruia, „*cu o technică socială perfecționată, creștinismul ar putea realiza minuni fără precedent.. Cel dintâi Stat cu adevărat creștin*, în lumea modernă" (pag. 333).

Fără îndoială, toate punctele de reper fixate de d. prof. Manoilescu sunt date *esențiale* ale lumii de *mâine*. Ele demonstrează sensul anti-burghez al revoluției naționale atât de complet, încât *epuizează tema*: nu se mai poate adăuga *nimic*. Cel mult ar fi nevoie de unele *desvoltări* asupra aspectelor laterale ale problematicii analizate, de unele stăruințe, de profesorul a vestit dela început că ține numai să pună jaloanele.

Gândul său, așa de limpede aruncat înainte, scoate din negura confuziilor și a necunoscutului, elemente *fundamentale* ale ordinei legionare de mâine, — toate radical antipodice elementelor de astăzi, — înmănunchindu-le într'un sistem de gândire, *original, clar și coherent*, atunci, mai ales, când abordează, cu predilecție, probleme încă nepuse și teme încă nerezolvite.

Ideologia naționalistă pe care, o radiază împrejurul său prof. Manoilescu și școala sa de gânditori și organizatori, este în adevăr prețioasă pentru mișcarea noastră revoluționară *pentru calitate*.

„*Ideia este arhitectonică*" — spunea odinioară Kant. Și câtă dreptate avea! Ea creiază *viața*, ea creiază *lumea. Ea va creia și România* nouă.

Petre St. Creștinu

---

*) *Studiul d-lui prof. Mihail Manoilescu va apare în broșură editată de gruparea legionară a revistei «Rânduiala».*

Comitetul de neintervenție în Spania „activează" intens...

LONDRA, 22 (Rador). — Se pare că în ședința de azi dimineață a subcomitetului de neintervenție s'au realizat progrese foarte importante în discuția principalelor chestiuni la ordinea zilei: definirea drepturilor de beligeranță care urmează să fie recunoscute celor două părți în cazul unei retrageri substanțiale a voluntarilor, atribuțiile comisiei de anchetă în Spania, precum și chestiunea reparării vaselor spaniole în porturile străine, care va fi probabil interzisă.

Chestiunea definirii noțiunei de «retragere substanțială», care va justifica acordarea anumitor drepturi de beligeranță, tot nu a putut fi soluționată.

O nouă ședință a subcomitetului de neintervenție se va ține după sărbători.

Sfântă tinerețe legionară

Remington Portabil

De Sărbători cel mai original frumos și util cadou

FURNIZORII CURȚII REGALE

DEPOZ. GENERAL NICOLAE IVANOVICI Ș-SORI BUCUREȘTI I · CAL. VICTORIEI 25 CASA PROPRIE

PRETUTINDENI lumină bună numai cu

Becul ARGON

ELECTROSTAR S.A.R.
BUCUREȘTI, I - Calea Victoriei, 2

Becul ARGON este produs românesc.
Fabrica în Fieni, Jud. Dâmbovița

PENTRU D. D. ABONAȚI

Rugăm onor. abonați ca la orice schimbare de adresă sau eventuale reclamațiuni, să binevoiască **A NE TRIMETE ETICHETA** cu care primesc ziarul.

Deasemeni, la prelungirea abonamentului, pentru a fi serviți la timp, **SA LIPEASCA PE VERSO CUPONULUI MANDATULUI SAU CEKULUI POȘTAL, ETICHETA ABONAMENTULUI EXPIRAT.**

Acei care se abonează pentru prima dată la ziarul nostru, sunt rugați a menționa aceasta pe cuponul mandatului sau Cekului poștal și adresa exactă **CU OFICIUL POȘTAL SAU GARA.**

Incurajați Munca Românească!

Cereți la toate librăriile din țară noutățile literare apărute în Editura

„CUGETAREA"

Director-proprietar
Petre Georgescu-Delafras

Cooperativa Legionară de mere

face cunoscut bunilor români, că au sosit noui transporturi de mere pentru Sărbători

PREȚURI CONVENABILE DELA 4—14 LEI Kgr.

Deasemenea se face o mare desfacere de brazi pentru POMUL DE CRĂCIUN

PREȚURI CONVENABILE

Desfacerea în B-dul Elisabeta, vis-à-vis de liceul Lazăr și Gutemberg 3

ACTIVITATEA SOCIETĂŢILOR DE GAZ METAN

In cursul anului 1937

Societăţile de Gaz Metan din Mediaş (societatea «Sonametan» şi «S. A. R. de Gaz Metan (fostă UEG), au activat în cursul anului 1937, ca şi în anii precedenţi, în trei direcţii: a explorării şi exploatării de gaz metan, a deschiderii de noui debuşeuri şi a industrializării gazului metan.

Vom arăta pe scurt realizările lor în fiecare din aceste domenii.

1. Explorarea şi exploatarea gazului metan.

Societatea «Sonametan» a executat până la 1 Noembrie 1937, în scopul explorării, următoarele lucrări:

a) *Sonda de explorare No. 2 Nadeş* (Târnava Mare), care rămăsese la 31 Decembrie 1936 la 500 m. a fost adâncită până la 1.024.40 m., găsind un orizont uscat de gaze între 448—455 m. adâncime, debitul lui se ridică la 500.000 m3 pe zi, prin coloana de 7", iar presiunea statică 51 atm. In afară de acestea s'au identificat şi o serie de straturi de apă sărată arătând şi gaz cu presiune până la 51 atm.

b) O a doua sondă de explorare pentru gaz, *sonda No. 2 Criş*, a fost începută în câmpul Criş (Târnava Mare). La 1 Noembrie a. c. se afla la 420 m. adâncime. Forajul va fi dus până la 1.060 metri.

c) In curs de montare este a treia sondă de explorare, *sonda No. 2 Daia*, în câmpul Daia (Târnava Mică). La 1 Noembrie a. c. sonda se afla în montaj, transporturile fiind terminate.

d) Pentru satisfacerea consumaţiei de gaz mereu crescânde a regiunii Turda, societatea a terminat la 12 Ianuarie 1937 *sonda No. 28 Sărmăşel*, începută către sfârşitul anului trecut, ducând-o dela 445 m. la 459 m, adică până la orizontul VI, prevăzut a fi pus în funcţiune. Debitul sondei s'a măsurat la 1.315.000 m3 pe zi, prin coloana de 6 3/4", gazele arătând o presiune statică de 49 atm.

e) O a doua sondă de exploatare, *sonda No. 29 Sărmăşel*, a fost luată în lucru de asemenea tot în câmpul de gaz Sărmăşel. La 1 Noembrie 1937 sonda se afla la adâncimea de 2130 m, unde s'a tubat prima coloană de 24".

f) Societatea «SRG» (fostă UEG) nu a executat în cursul anului de faţă nici o lucrare nouă de sondaj.

Transport şi distribuţie

Ambele societăţi de gaz metan şi-au desvoltat reţelele de distribuţie de gaz. Se ştie că în Ardeal, cu excepţia localităţilor Mediaş şi Câmpia Turzii, în toate celelalte localităţi (Turda, Târgu Mureş, Dicioşânmartin, Sibiu, Sighişoara şi în comunele Uioara şi Bazna), gazul se distribue direct de aceste două societăţi.

a) In oraşul Turda reţeaua fiind aproape completă (22.141 m. de presiune joasă, 2.487 m. de presiune medie — 24.628 m.) nu s'au făcut decât lucrări de întreţinere; în schimb însă s'au instalat branşamente noui. Numărul consumatorilor este în permanentă urcare. Dela 1.494, câţi erau la 1 Noembrie 1936, au ajuns la 1 Noembrie 1937 să fie 1.632.

b) In oraşul Dicioşânmartin, unde de asemenea reţeaua este completă (10.225 m. de presiune joasă, 1.342 m. de presiune medie = 11.567 m.), nu s'au făcut în general, decât lucrări de întreţinere şi s'au instalat noui branşamente. Cu toate că de trei ani oraşul Dicioşânmartin a fost scoborît din rangul de capitală, devenind Blajul în locul său capitala judeţului Târnava Mică, ceea ce a avut ca urmare că autorităţile şi funcţionarii lor s'au mutat la Blaj, astăzi Distribuţia arată un număr mai mare de consumatori decât atunci. Dela 621 consumatori la 1 Noemvrie 1936, astăzi sunt 700; ca dovadă cât de căutat este gazul metan, este că persoane cari ani de-a rândul nu l'au introdus, astăzi îl introduc, cu toate că introducerea gazului în localitate costă mult mai mult ca înainte, fiind materialele mult mai scumpe astăzi.

c) Distribuţia Târgu Mureş se desvoltă deasemenea normal. In cursul celor 10 luni din anul curent s'au aşezat 6.827 m. de conducte noui pe teren, ceea ce ridică la 1 Noemvrie 1937 la 33.567 m. lungimea totală a reţelei.

Numărul consumatorilor, care a fost la 1 Noemvrie 1936 de 498, s'a ridicat la 1 Noemvrie 1937 la 738.

d) Distribuţia Sighişoara este de asemenea în plină activitate. Cu toate că s'a introdus gazul numai în vara 1936, până la data de 1 Noemvrie 1937 se aşezase 13.648 m. 1 de reţea, din care 6.692 m. în anul acesta (276 m. de presiune medie şi 6.316 m. de presiune joasă). Numărul consumatorilor a ajuns cifra de 403 la 1 Noemvrie 1937, iar peste 31% din totalul caselor aşezate la reţea, au introdus gaz. Toate fabricile au introdus gazul încă înainte de sfârşitul anului 1936.

e) In fine, lucrarea principală a anului curent a fost introducerea gazului în oraşul Sibiu. Conducta de transport dela Copşa Mică până la marginea oraşului a fost executată dela 17 Mai—27 Octomvrie 1937, data când gazul a fost deschis la primul abonat din Sibiu.

Conducta este de 45.081 m. lungime şi e formată din ţevi de 10", respectiv 12".

Reţeaua internă din oraş s'a început în August a. c. şi până la 1 Noemvrie s'au montat deja 5.319 m. Se va lucra încontinuu şi în cursul iernei la aşezarea reţelei, atât cât vremea va permite. Campania de instalaţii în imobile este în plină activitate, fiind o cerere insistentă în această direcţie din partea populaţiei şi a industriei.

f) In cursul acestui an s'a deschis şi o secţie de distribuţie de gaz în comuna Uioara, unde, deşi gazul era folosit de ani de zile de fabrica „Solvay" de 2 mori şi de Salină, nu se introdusese încă la populaţia din comună. Cu tot numărul restrâns al populaţiei, „Sonametan", în vederea interesului public, a acceptat să aşeze o reţea de distribuţie şi să se ocupe cu distribuirea gazului şi la populaţie. A aşezat până acum în acest scop 4.597 m. de reţea. Numărul consumatorilor noui se ridica deja la 1 Noemvrie a. c. la 22.

Industrializarea gazului metan

a) Secţia de aparate — societăţii «SEG» a continuat să producă aparate de utilizare a gazului, ca: sobe, radiatoare şi a introdus şi fabricarea regulatoarelor mici de presiune.

b) Secţia de negru de fum a început construirea unei a doua fabrici la Copşa Mică, cu o capacitate de 60 vagoane pe an, dat fiind că fabrica actuală, care are o capacitate de producţie de 40 vagoane, s'a arătat a fi insuficientă pentru satisfacerea cererilor de export.

S'au exportat în curs de 10 luni (1937) 260.000 kg. şi pe piaţa internă 180.000 kd,

c) Secţia de gaz comprimat a continuat să alimenteze pe consumatorii din Cluj cu gaz comprimat la 200 atm., în botelii de oţel. Se observă un vădit interes pentru gazul metan, chiar la preţul de 16 lei/m.c., cum se distribue gazul sub această formă.

Aceasta dovedeşte cât de convenabil ar fi fost pentru Cluj introducerea gazului metan prin conducte dat fiind că în acel caz, preţul de desfacere ar fi fost chiar mai mic de 1/10 din preţul gazului comprimat. Din nenorocire tratativele cu Primăria Cluj nu au putut fi duse la bun sfârşit, cum a fost cazul cu Sibiu, unde tratativele încheindu-se în Aprilie a. c. lucrările au putut fi terminate în această campanie şi astăzi populaţia poate folosi acest combustibil totodată şi cel mai ieftin şi mai superior din câte avem în ţara noastră.

Inainte de a termina această scurtă dare de seamă, să arăt cum a variat în ultimii ani producţia şi consumaţia totală de gaz metan din Ardeal.

Mă refer la acelaşi interval de 10 luni:

Anul	*Producţia* m.c.	*Consumaţia efectivă* m.c.
1932	125.897.982	109.118.878
1933	137.536.769	128.128.070
1934	141.784.228	134.426.169
1935	153.333.906	145.226.336
1936	169.164.173	161.472.529
1937	202.888.810	184.968.549

Ca încheiere relev taxele enorme de import ce s'au pus pe ţevile de oţel în ultimii trei ani, taxe mult sporite chiar în ultimul timp (la 12 Noembrie 1937). Aceste taxe au ajuns astăzi până la 14 lei/kg., de unde până la 1933 erau numai de . . 1,80 lei/kg., arătând deci o *creştere a taxelor de import de aproape:*

1.000%.

Din cauza lor nu se va mai putea deschide nici un nou debuşeu pentru gaz. Statul îşi va vedea astfel propria lui avere nefolosită (zăcămintele de gaz metan) şi propria lui întreprindere, aşi putea zice, pentrucă la «Sonametan» are 80% din capital, pusă în imposibilitatea de a mai activa, ceea ce va fi atât în desavantajul populaţiei, a industriei, cât şi a Statului nostru însuşi. Nu pot să nu relev această majorare enormă a taxelor ca fiind măsura cea mai necorespunzătoare pentru exploatarea subsolului de gaz metan, ca şi pentru valorizarea gazelor naturale în general.

Din cauza acestor taxe enorme de import asupra ţevilor de oţel va fi absolut imposibil să se aducă gazul metan la Braşov şi nici gazele petrolifere la Bucureşti, două lucruri cari ar fi fost foarte utile economiei naţionale.

Cum va activa B. N. R. în zilele intermediare sărbătorilor

Băncile autorizate, au primit din partea Băncii Naţionale a României următoarea încunoştiinţare:

In vederea sărbătorilor, se aduce la cunoştinţă băncilor autorizate, următoarele:

1. Cererile de devize se vor primi la Banca Naţională a României până la 22 Decembrie a. c.

2. In timpul sfintelor sărbători se vor primi cereri de devize numai în zilele de 28 şi 29 Decembrie 1937 şi 8 Ianuarie 1938.

3. Cu începere dela 10 Ianuarie 1938, se va relua programul normal.

OSANDITA
la muncă mai grea decât la ocne!

Zilnic căratul lemnelor produce oboseală şi necaz. Greutatea coşului plin cu lemne, curentul pe scara de serviciu dela pivniţă la etaj, periclitează oricând sănătatea. Dece această corvoadă, dece această complicaţie inutilă a vieţii?

Depozite în toată ţara.
Pentru Bucureşti demonstraţiuni la:
Reprez. **ARAGAZ**
Calea Victoriei, 51
Depozitul „SANITAS"
Bd. I. C. Brătianu, 36

ARAGAZ
vă scuteşte de acest calvar. Gătiţi numai pe o maşină Aragaz.

ARAGAZ
uşurează şi simplifică munca gospodinei.

ARAGAZ
este economic şi găteşte cu o rapiditate uimitoare.

ARAGAZ
menţine bucătăria curată şi nu înegreşte fundul vaselor.

NICI O GOSPODARIE FARA
ARAGAZ

Senzaţia anului

NOËL NOËL

Senzaţia anului acesta este lansarea Parfumului şi Apei de Colonie Noël-Noël de către

LEGRAIN

Fineţea şi distincţia acestui parfum subtil va cuceri cu uşurinţă preferinţele lumei elegante.
Noël-Noël nu are asemănare în lumea parfumurilor. Este ultima creaţiune reuşită a casei cu reputaţie mondială LEGRAIN.

noël noël

Legrain

UN PARFUM ORIGINAL
INTR'UN AMBALAJ ORIGINAL

Vizitaţi Restaurantul
„Coşna Cireşoaia"
(Buzeşti)
Local elegant de iarnă mărit şi renovat
Aci găsiţi veritabile vinuri de Cotnari, din viile ACSENTE
Concertează în fiecare seară
ORCHESTRA MAESTRULUI **VASILE JULEA**
DISEUR LUICAN

AH!...
MAMA A
UITAT
ASEARĂ
SĂ-MI DEA
LINGU-
RIŢA CU
MAGNESIA
S.PELLEGRINO

IATĂ DECE ASTĂZI
NU MĂ SIMT BINE

MAGNESIA
S.PELLEGRINO

Prelungirea termenului pentru lichidarea unei categorii de cereri de transfer pentru mărci

Banca Naţională a făcut un act de mare dreptate, dispunând prelungirea termenului de lichidare a mărcilor a căror transfer a fost cerut şi aprobat înainte de 13 Decembrie a. c. Intârzierile provenind ades din pricina lipsei de precizie a normelor pe cari băncile autorizate trebuia să le adopte.

Intr'adevăr B. N. R. a dispus băncilor autorizate să comunice celor în cauză, următoarele dispoziţiuni:

Importatorii cari au introdus cereri de transfer pentru mărci germane dela libera negociere, până la 13 crt. au obţinut aprobări prin aceste bănci, dar cari nu au fost negociate în termenul necesar, că vor putea să lichideze aceste aprobări prin Banca Naţională până la 15 Ianuarie 1938 cel mai târziu, la cursul de 36.05.

După scurgerea acestui termen, importatorii cari nu se vor conforma dispoziţiunei de mai sus, vor pierde drptul de a beneficia de cursul de lei 36,05 pentru marca germană urmând ca cererile de transfer aprobate dar rămase nelichidate la această dată, să fie decontate la cursul de 39 lei pentru o marcă. Deasemenea, dacă banca respectivă din a cărei vină importatorul nu-şi va fi putut efectua operaţia mai sus arătată, va fi debitată din oficiu în contravaloarea devizei la cursul de 39 lei.

Examen pentru impegaţi de birou, referenţi şi dactilografe la C. F. R.

La direcţiunea administrativă C. F. R. palatul «Carpaţi» se va ţine un examen de admitere pentru complectarea următoarelor vacante, din centralul şi exteriorul administraţiei căilor ferate: un referent, care să cunoască absolut perfect limba engleză şi altul pentru limba franceză sau germană, salar 5500 lei lunar, 27 impiegaţi de birou cu 4500 lei salar, pentru cei ce vor fi repartizaţi la Bucureşti.

18 posturi de dactilografe cu 4500 lei lunar, pentru cele ce vor fi repartizate la Bucureşti, un administrator de cămin cu 4.140 lei lunar.

Candidaţii, afară de dactilografe vor trebui să fie bărbaţi

Fie ele lunguieţe sau scunde, roşii sau albe, mai prăfuite sau mai noi, toate sticlele noastre poartă acest mic blazon. El înseamnă pentru noi, obligaţia ce am luat-o, odată pentru totdeauna de a pune în vânzare numai produse de calitate excepţională. Pentru Dvs., el înseamnă siguranţa de a regăsi întotdeauna calitatea preferată, exact aceea care v'a plăcut odată, aceea pe care aţi cerut-o.

MOTT
PESTE TOT

MOTT
VINURI ŞAMPANII

E simplu -
- ca bună ziua

La orice fel de dureri, reumatism, gută, sciatică, nevralgii, migrenă ori dureri la încheeturi

LINYCOL

face să dispară la moment, orice suferinţă imediat ce e aplicat pe locul sensibil

Linycol vă scapă de orice dureri

La farmacii şi droguerii

Incălţăminte durabilă şi eftină
CUMPĂRAŢI DELA
Magazinul I. ANDREI
Str. Smârdan No. 11
Vis-à-vis de Banca Naţională, în gang
Marfa lucrată în atelier propriu
Confecţionată cu material de primă calitate
MODELE MODERNE
Preţuri foarte reduse

DEPOZITUL GENERAL DE INSTRUMENTE CHIRURGICALE,
ARTICOLE DE LABORATOR -- DEPOU DENTAR -
ŞI APARATE ELECTRO - MEDICALE

CAROL BÜNGER

PROPR. A. D. BUNGER
Furnizor al diferitelor clinici, autorităţi civile şi militare.
Căsuţa Poştală No. 434. **STR. BREZOIANU No. 18.** Telefon: 389-98
Reprezentanţe şi depozite în toată ţara
Depozit permament de:

Instrumente chirurgicale, Aparate şi mobilier medical, Sterilizatoare şi cutii pentru pansamente, Autoclave, Pupinele, etc. — Articole şi aparate pentru laborator, Chemicalii şi Coloranţi. — Microscoape Zeiss, Reichert, etc, cu preţurile originale ale fabricei. — Se efectuează şi se repară aparate de laborator. — Expoziţie permanentă de aparate şi accesorii electro-medicale. — Secţiune specială pentru verificat orice fel de aparate electro-medicale. — Articole de Cauciuc, Pansamente, etc. — Optică, Centuri, Bandaje, Ortopedie. — Depozit de instrumente, aparate şi materiale dentare. — Fabrică specială pentru ascuţit, reparat şi nichelat instrumente. — Secţiune specială pentru sterilizat pansamente la orice oră din zi.

Casa fondată în anul 1894

FOTO-ROYAL
N. BUZDUGAN fotografii artistice B-dul Elisabeta 16 Tel. 4.51.92

CONSUMUL LEGIONAR OBOR

CONSUMUL LEGIONAR
CONSUMUL LEGIONAR

Legionarii, toți prietenii legionarilor, toți bunii români se aprovizionează de Sfintele Sărbători dela Consumul Legionar Obor
Șos. Colentina 28 Telefon 21334

La Balonul albastru
Str. Carol 62 — București
Vis-a-vis de Biserica Sft. Anton, curtea veche
IORDAN A. IONESCU Ssor
Manufactură
Pânzărie
Galanterie
Incălțăminte
Confecțiuni
Telefon 4.76.61

Oltenia de eri, de azi și de mâine

Tudor și beneficiarii răsboiului. Comerțul și cultura; rachiul și politica; și însfârșit tineretul și noul prag de viață și orientare

Dacă țara asta nu și-a avut aproape fiecare metru pătrat frământat cu sângele zecilor de mii de necunoscuți slăvitori ai neamului — am putea fi mai îngăduitori cu ceasul ei de eri. Ceas neuitat și tăgăduit astăzi de tot ce se naște de tot ce se ridică și arată o biruință mare, un crez și un îndemn nou.

Oltenia, poate, a fost cea mai nedreptățită și cea mai uitată din toate provinciile.

Cât am trăit la sânul ei, adormeam la fiecare pas, fără să-i cântăresc existența; când am fost departe n'am mai văzut-o de loc.

Nimic nu mă făcea să-mi mai întorc gândul și ochii către Oltenia.

Oltenia o țară a nedreptățiților și a nedreptăților. Oltenia: pământ fără căpătâiu.

Se scurgeau ani în șir, cu primăveri frumoase, cu veri, cu toamne și ierni; Oltenia se'ndopa cu ele, le înghițea, cum am putea spune nerumegate.

Se știa — precum și astăzi se știe — că odată, pe la 1821, a trăit pe plaiurile ei, răscolindu-le, un mare domn Tudor din Vladimiri.

Domnul Tudor se ridicase și pornind le drum greu — drum de luptă și vraje, drum de viață nouă, — a pus pe fruntea Olteniei un steag și o stemă. Au rămas acolo și una și alta, așteptând să le miște o altă mână care n'a întârziat să vină!

Dar până aci? Până la această mână. A fost numai întunerecul trădării. Odată cu această trădare s'a secătuit pentru un timp vlaga ei.

Au urmat după trădare — încă multe, foarte multe trădări.

Sfârșindu-se șirul lor cu trădarea politicianilor de după războiu până astăzi.

In Oltenia, nu se știe precis nici bunul care s'a făcut odată, dar nici păcatele cari au urmat dărâmându-i zidurile și transformând-o din mare cetate într'o mare ruină.

Astăzi nu-i mai sunt cunoscute nici marginile.

Cele cinci județe — ca niște rodii — sunt complect uitate. Vâlcea, Dolj, Romanați, Mehedinți și Gorj, erau niște bătăi moarte de clopot. Și admirabile terenuri de exploatat ale evreilor.

Intr'adevăr, purtați-vă odată pașii peste întinsul celor 5 orașe. Aproape la fiecare 3 metrii, un magazin evreiesc. Și să vă citez deocamdată numai Râmnicul Vâlcea, poate cel mai fericit din toate.

Cine stăpânește comerțul și industria (să zicem că are și o anumită industrie) în Râmnicul Vâlcea? Exclusiv jidanii. Și iată de ce exclusiv: pentrucă cele câteva mici, sau poate chiar mari magazine românești sunt în funcție directă de magazinele evreești, ai căror patroni sunt financiarii pe toate planurile.

In târgul săptămânal există un magazin cu de toate zis *„La hora țărănească"*. Stăpân: jidanul Mayer. Ei bine, nu știm dacă există în Vâlcea un magazin românesc care să nu țină seamă de domnu Mayer. Ne spun: „n'avem încotro". „La hora țărănească" este bursa neagră a pieței vâlcene și nu m'aș mira dacă nu și a întregei pieți comerciale și industriale din Oltenia.

Domnu Mayer mai este și indicatorul barometric al politicei democrate.

Domnu Mayer este finanțatorul diverselor societăți „culturale" și al diverselor congrese culturale și chiar bisericești. Nu mai departe decât acum doi ani, s'a ținut la Râmnicul Vâlcea un mare congres bisericesc.

La câteva zile după sfârșitul congresului, unde s'au discutat (să recunoaștem) probleme esențiale de creștinism și ortodoxism, ne-au fost prezentate câteva chitanțe cari ne arătau — spre uluirea noastră — că o parte din membrii congresului au primit sume importante dela d. jidan Mayer — trimise de un alt „mare" jidan din „eterna" Franță.

Chitanțele spuneau cam așa: „vă rugăm să binevoiți a înmâna d-lui... suma de lei... în contul nostru. Urma iscălitura și firma unei societăți comerciale jidănești din Franța.

Nu insistăm asupra acestui nemaipomenit de rușinos și trist caz pentru o anumită demnitate

Și am citat cazul (dacă va fi nevoe vom stărui asupra lui documentând cu fascimile) numai pentru ca să venim pentru o clipă în mijlocul formidabilei tragedii pe care o trăește această provincie.

Și până una-alta să ne înțelegem: credeți dumneavoastră că jidanul Mayer își trimete banii din pungă numai așa de dragul creștinilor?

Desigur că nu. Fiecare leu plătea prăbușirea noastră. Pentru fiecare leu iuda ne cumpăra ceva: astăzi o bucată de pământ, mâine grădina, apoi munții și... credeau că „în curând" și sufletul. Cu „Societăți culturale" îngrijite de banul lui și cu astfel de congrese bisericești plătite cu bani interesanți, ne duceau mereu pe panta prăbușirilor.

Pe nimeni din partea locului nu îngrijora situația asta.

Politicienii împărțeau țăranilor rachiu și ghioage, îi aducea la oraș și îi trimetea acasă mereu cu aceleași nădejdi: pământ, ștergerea impozitelor, ștergerea datoriilor etc. etc.

Erau doar glasul promisiunilor ludei

Iuda deoparte pândea. Și lucra. Până într'o zi ne-am pomenit complet înghesuiți. Trebuia sau să ne supunem sau să plecăm.

Iuda ordona și stăpânea.

Țăranii erau furați și exploatați până la ultimul ou din cuibar. Până în ziua de astăzi când lucrurile s'au schimbat deodată.

Pe plaiurile Olteniei dela Bistrița la Drăgășani, peste tot în toate târgușoarele și în cele mai neînsemnate cătune a răsunat glasul cântecului verde.

Fiecare s'a suit o clipă pe coama neamului și de acolo de sus a privit și a pornit la vatra lui. S'a întors acasă cu inima plină.

S'au văzut zorile unei alte Românii. Și oltenii și-au înțeles rolul.

Dar cine putea lipsi din acest mare freamăt?

Taberele de muncă au fost începutul pentruca de aci să pornească și să se desăvârșească.

Astăzi Oltenia este un mare îndemn.

Numele lui Tudor se aude din nou.

Și după dealuri, din câmpii și din târnăcoape se aud tot mai pronunțat cântecele și legendele. Oltenia se ridică, crește răscolitoare.

In locul comerțului și industriei evreești vom vedea — precum se arată — mâna de lucru a românului, a legionarului.

Numai astfel și numai acum Oltenia se definește în ceeace destinul a hărăzit neamului: biruința.

G. B.

Părinți,
Cumpărați pentru copiii voștri cea mai frumoasă carte de CRACIUN
Insemnări depe Front,
a camaradului NECULAI TOTU comandant legionar. O carte în care se desfășoară lupta, suferința și moartea eroică a sfinților MOȚA și MARIN. Insemnări depe Front scrisă într'un stil limpede curat, e cartea de lectură care înalță și mărește sufletele
Toți copiii trebuie să citească de Crăciun
Insemnări depe Front
Se comandă, Ing. SMĂRĂNDESCU Imprimeriei 5 București

A apărut:
Căciulița Roșie
O POVESTE IN PĂDURE CU PITICI ȘI CU O FETIȚĂ
de RADU GYR și N. MILCU
Editura «Cartea Românească»
LEI 40

CINEMA ORFEU
Prezintă de Sărbători trei filme excepționale
VULTURUL ALB cu Warner Baxter
CE NE ADUCE MOȘ CRACIUN
și STAN și BRAN în

ACADEMIA DE CROITORIE
„ADAM"
Str. Virgiliu 22. Tel. 3.26.01
Aduce la cunoștiința celor interesați, deschiderea cursurilor pentru ziua de
15 Ianuarie 1938
Se predau cursuri civile, militare și de damă
Director: STEFANACHE V. TOMA

Informațiuni

Teatrul Alhambra Excelsior

Duminică 26 Decembrie 1937 (a 2-a zi de Crăciun) Soc. Culturală «N. Leonard» organizează un mare festival artistic la orele 11 a. m. cu un program dintre cele mai frumoase ale acestui an.

Vor da prețiosul concurs: d-nele Elena Penescu Liciu, primă balerină a Operei Române, [illegible] Ioanid, [illegible] Niki Cuca, Florica Popovici și d. Mitiță Dumitrescu dela Opera Română, d-rele: Virginica Popescu, Margareta Marian Agnia Bogoslava, Mia Boxan, Ilona Simo, și d-nii: H. Nicolaide, Dan Demetrescu, Tenorul Petculescu, Oleg Danovschi, Florin Handrea, N. Antoniu-Negusul dela Teatrul Alhambra, celebrul dansator Boris Kniaseff într'o nouă creație coreografică, precum și simpaticul diseur Nicu Antoniu.

Biletele la casa teatrului, cu cele mai populare prețuri.

Confederația asociațiunilor de profesioniști intelectuali ține ședința Comitetului de direcție astăzi 23 Decembrie orele 21, la noul său sediu din str. C.A. Rosetti 35 localul Societății Inginerilor agronomi.

Conform statutului, toate autoritățile publice de Stat vor lua vacanță Joi 23 Decembrie ora 13.30 și se vor redeschide Marți 28 Decembrie, ora 16.

In vederea unei eventuale înghețări a Dunării, direcția comercialului C. F. R. a dat o circulară organelor sale prin care le atrage atenția că începând dela 25 Decembrie a. c. până la noi dispozițiuni, transporturile predate pe baza tarifului româno-oriental se vor îndruma numai pe via Constanța-Port

---

La școala normală de băeți din București, a avut loc o serbare a datinelor noastre strămoșești.

Serbarea s'a deschis cu «Imnul Regal executat de corul școalei. Au urmat recitări și coruri, frumos executate, sub conducerea d-lui Dobre Mihai.

Cuvântul de deschiderea a fost rostit de pr. N. Stoicescu, profesor al școalei.

Serbarea se încheie cu piesa de Crăciun «In vacaiță» de I. Vicol.

Consiliul economic al Ințelegerii Balcanice a fost convocat la Istanbul la începutul lunii Aprilie. La ordinea de zi a consiliului este chestia desvoltării schimbului de mărfuri între România, Turcia, Jugoslavia și Grecia.

SCENA ȘI ECRANUL DE CRACIUN

Normal ar fi fost ca primele rânduri închinate spectacolelor de Crăciun să înceapă cu ceeace vor prezenta scenele oficiale: Naționalul și Opera. Cel puțin așa ne-ar fi dictat îndatoririle românești, dacă oficialii ar fi înțeles delicatețea de a ne pune în situația să cunoaștem ceeace vor prezenta, cu cine și cum vor prezenta repertoriul Crăciunului.

Principiile democratice (temporale) ale celor înscăunați în fotolii directoriale, le-au dictat să ne ignoreze. Astfel, nu din vina noastră nu vă vom putea recomanda vre-unul din spectacolele Naționalului sau Operei. Și mai ales acum, de Crăciun, când tot românul care se respectă — adică cel cu sarmale de digerat — înțelege, bi-anual să se instaleze comod într'un fotoliu, — câteodată incomod — pentru a-și face siesta.

Să începem deci cu forța cea mai puternică: scenele cartelate, (nu contra agresiunei ci pentru concurența în familie) cari ni se prezintă azi în număr de patru, sub conducerea d-lui Sică Alexandrescu.

Cartelul SCITA, se prezintă — după Ignat — îngrășat cu încă un teatru: Liber. Care teatru, respectând tradiție creștinească ne oferă «Coloniale» în fosta sală Majestic.

Mișu Fotino, specialist în vinaturi și delicatețuri joacă un rol principal în delicioasa «Coloniale» iar Nora Piacentini va îmbuca, întocmai ca o școlăriță, fără știrea sau voia lui Sroe al lui Vițelache, câteva sarmale și niscaiva stafide.

Chiar și smochine pentru a vă dovedi că încă nu s'a... smochinit.

Ceva mai la vale, pe B-dul Elisabeta, Vasiliu-Birlic îndopat în ultima vreme cu boabe de porumb de către Angela Mateescu, va face ca... cocoșul în «Teoria Cocoșului» lui Todirică Mușatescu. Și în matineurile de 10 dimineața, 2½ și 6 — pentru a trâmbița zorile Crăciunului — va mai face câteva incursiuni — birlicești — și prin «Fustele dela Minister» dând ocazie blondei Nelly Caracioni să mai ia contact cu scena.

Singurul care nu va înțelege ponosul sarmalelor, rămâne tot Puiu Iancovescu care, ca «Om de încredere» al SCITEI, va continua să rezolve în «Problemă de rezolvat» ceeace pentru Timică este greu de rezolvat la teatrul Comedia.

Un mare animator al tradițiel creștinești a rămas tot d. Storia. Căci, la Regina Maria «Gândul» său este numai la cum ar putea face ca vinul din poloboacele Crăciunului să fie înlocuit cu vudcă.

De Crăciun tot omul mănâncă. Chiar și pe mâncate. O știm cu toții — o știe, deci, și Tănase a vrut să vă invite la o masă copioasă și scump plătită. Insă, incendiul de astă noapte a distrus munca unei echipe muncitoare de apostoli ai firtului și glumei.

*

Cu SCITA și REVISTELE, spectacolele de sărbători ar fi incomplecte dacă nu v'am aminti și despre ceva senzațional. Nu senzațional în sensul unei intoxicări sau vreunui deces provocat de abuz cu sarmale, ci de crima ce se va comite într'un loc foarte puțin cunoscut în istoria criminalistică. O crimă, într'un expres. Și, încă, într'unul verde.

Ați înțeles că este vorba de «Crima din Expresul Verde» la care — de voiți să asistați — trebue să vă urcați în tren direct dela Teatrul Modern, unde Ionel Peizanu vă asigură contra deraierii. Chiar și în cazul când d-na Anca Balaban — în urma succesului obținut în rolul «glasului dela microfon» — își va pune în aplicare planul demisiunei pentru a răspunde ofertei de angajament din partea Naționalului, făcută direct prin șeful de cabinet Manolescu.

Cinema CITY | Cinema FLORIDA | Cinema AIDA
PREZINTĂ DE SĂRBĂTORI
Taras Bulba cu Harry Baur și Suflete Sbuciumate cu SHIRLEY TEMPLE
Cântecul Libertății cu Paul Robeson și Colierul Blestemat cu RICHARD TALMADGE
COPII CAPITANULUI GRANT și MISTERELE Cartierelor Chinezești

CINEMA DARLY — DE CRACIUN
CHEMAREA CEA MARE cu CAMILLO PILATTO | FARMECUL UNUI VALS cu FERNAND GRAVEY

SELECT, după 14 zile de plin succes, obținute la Carlton de filmul Lucreția Borgia, îl reia pentru a nu întrerupe intrarea triumfală a celebrei curtezane, din nou în viața cotidiană.

După cum titlul ne vestește, filmul aduce pe ecran viața redusă la desfrâu a celei care a fost amanta tatălui și fraților ei și totodată soție a trei bărbați.

Insfârșit, ca să terminăm cu cinematografele de a doua viziune despre care merită să vorbim, cinematograful ARPA, reia «India în flăcări» cu Shirley Temple

India în flăcări, este filmul în care micuța vedetă ne dovedește că știe să se joace cu flăcările fără să ia foc.

Cartierele pentru a răspunde imperativului filmului românesc, de comun acord au programat mult hulitul film românesc, realizat în țară cu mari sacrificii materiale, pentru care, drept recompensă producătorul s'a ales numai cu ponoasele

Deci, de Crăciun, «Doamna dela etajul II» se va repreenta la cinematografele Odeon, Gloria, Splendid și Marconi.

MOARTE sau VICTORIE
au fost cuvintele de îmbărbătare adresate de Scipio, legionarilor din lupta dela Zana, eternizată în filmul
Scipio Arficanul
Grandioasă realizare cinematografică a studiourilor italiene, care se reprezintă de Săbători la Cinema
FEMINA

Luând exemplu dela interesul pe care — în străinătate — publicul îl poartă spectacolelor de Music-hall, d. Mișu Iorgulescu și-a luat-o în cap și a deschis la noi un asemenea gen de spectacole. Inaugurat la Vox-Eforie, s'a mutat până la sfârșitul stagiunei în sala cinematografului Savoy, unde de sărbători va prezenta un program excepțional. Căci începând cu trio comico-acrobatic «King-Kong» și terminând cu trupa de călușari români !!!!!

Cel mai Vesel CRACIUN la ALHAMBRA
Seara și Matineuri
ALHAMBRA-PALACE
Telefon 412/86 și 501/03

RECAPATAȚI IN PUTINE ZILE FORTA ȘI VESELIA

CUM DEZINTOXICAREA ORGANISMULUI POATE REDA SĂNĂTATEA

Profesor LÉGEROT
fost Prof. de Fiziologie la Școala Superioară de Științe din Alger

„Studiul aprofundat ce-l am urmărit timp de mai mulți ani asupra Urodonal-ului, ne-a convins în mod absolut de marea valoare terapeutică a acestui excelent produs, dotat de o eficacitate constantă și absolută."

Profesor LÉGEROT

Nimeni nu ignorează că organismul nostru este o fabrică constantă de otrăvuri: omul produce, în 52 ore, o cantitate capabilă de a cauza moartea sa, dacă aceste otrăvuri nu ar fi eliminate de către glandele sudoripare, materii fecale și mai ales prin urină. Acestea rees din lucrările memorabile ale Profesorilor Bouchard și Charrin asupra otrăvurilor organismului. Dacă aceasta se petrece când jocul organelor este normal, ce va fi când funcțiunea lor s'ar deranja? Or, există oare o cauză mai puternică de viciare decât aceia care provine din intoxicația acidă, a artritismului? De unde, indicația tot atât de veche ca și lumea, de a face medicațiune eliminatoare a acestor otrăvuri.

Hipocrate făcea și el!

Din Evul mediu până în zilele noastre, cu alternative de favoare și de defavoare, ea a fost întrebuințată în mod constant. Plantele au fost cele d'intâi cari au suportat toate greutățile însă diureza astfel obținută era mai mult hidrurică și nu dezintoxicantă, cum ar trebui să fie pentru a avea o eficacitate reală. Lucrările școalei franceze contemporane au demonstrat, în mod magistral, gravitatea perturbațiilor ce le poate aduce, în echilibrul intern, materii ce nu trebuiau reținute în organism, ca ureea, clorura de sodiu, colestarina în exces. A trebuit să se ajungă la creațiunea, devenită faimoasă, a produsului Urodonal, pentru a se ști cum să se elimine aceste materii dăunătoare: acele cari sunt defectos elaborate precum și acele cari nu trebuiau reținute. La uricemie și la oxalemie, la uremie la chloruremie, la cholesterinemie, s'a opus medicațiunea urodonalică recunoscută ca dezintoxicantă, dezincrustantă prin excelență, azoturică, chlorurică și cholalurică perfectă

Cum acționează Urodonal

Acțiunea terapeutică a Urodonal-ului este complexă și rapidă: ea se bazează pe date științifice de prim ordin. S'a repetat adeseori că URODONAL MODIFICĂ CU TOTUL TERENUL ARTRITIC pentrucă el face să înceteze această aglomerare a organismului ori care ar fi cauza. El disolvă și elimină acidul uric (acest flagel al reumatizantului), ureea, deșeurile, grăsimile, și toți germenii microbieni. El spală sângele, descongestionează rinichiul, activează nutriția, ușurează schimburile moleculare. ACȚIUNEA SA ASUPRA FICATULUI ESTE REMARCABILĂ. Or, ficatul este glanda cea mai voluminoasă din corp și integritatea funcțiunilor sale este esențială pentru conservarea vieții. Iată cum se exprimă, în memoriul său asupra tratamentului cirozelor și sclerozelor hepatice, Doctorul Gragam, dela Facultatea de Medicină din Bordeaux: „este o indicație pe care nici un doctor nu trebue să o neglijeze când se găsește în prezența unei afecțiuni ale ficatului, oricare ar fi acea natură. Este necesitatea de a SPĂLA FICATUL BOLNAV, de a-l debarasa de toate deșeurile nutrițiunii, produse ale combustiunilor incomplecte cari se îngrămădesc acolo. Pentru acest scop, noi vom asigura descongestia și SPĂLAREA FICATULUI prin administrarea de URODONAL. Lucrările numeroase de cari a fost obiectul în acești din urmă ani, ne-au arătat ce se poate aștepta dela Urodonal în tratamentul gutei, a litiazei biliare, la artritici, la arteriosclerotici, etc... Dacă s'ar mai spune de serviciile ce el mai poate să le aducă la cirrotici, acești ADEVARAȚI ARTERIO-SCLEROTICI AI FICATULUI"

Urodonal reprezintă deci medicamentul de elecție, spală canaliculele biliare, dizolvă calculii și stimulează activitatea hepatică. EL ASIGURĂ de asemenea DEZINTOXICAREA GENERALĂ.

Afecțiuni cutanate

Urodonal constitue medicațiunea depurativă perfectă în dermatoze, și numeroși specialiști, în lucrări asupra Acneei sau a Cuperozei, se preconizează URODONAL în doză de 3 lingurițe pe zi, în mod continuu.

In fine, punct capital, Urodonal este un minunat regulator al tensiunii arteriale și al circulațiunii generale.

Ușurarea adusă bolnavilor și cazurile de vindecare obținute cu URODONAL sunt incalculabile: în lumea întreagă el este prescris zilnic de către Somitățile medicale, al căror nume l'am putea da aci. Să ne fie permis de a cita numele venerat al Profesorului Hérard, fost Președinte al Academiei de Medicină, care îl întrebuința și îl recomanda.

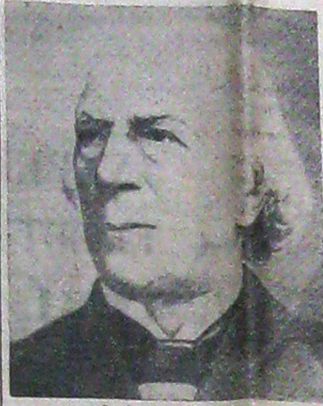

Profesor HÉRARD
fost Președinte al Academiei de Medicină

Urodonal asigură dezintoxicarea organismului și evită bătrânețea prematură

La Farmacii și Droguerii

GRAND PRIX LA EXPOZIȚIA 1937 din PARIS

CONTINENTAL

MAȘINI DE SCRIS / ADUNAT / CONTABILIZAT

Biciclete-Motociclete

„WANDERER"
RUTIERE — CURSE — MILITARE

Depozit și vânzare exclusivă
„CARTEA ROMÂNEASCĂ" S. A.
B-DUL REGELE CAROL I, No. 3

PROVINCIA:

CAUTAM REVANZATORI SPECIALIȘTI
PENTRU BICICLETE ȘI MOTOCICLETE

C. A. M-eul servește statul sau interesele politicienilor?

In seara zilei de 16 Decembrie un agent al C. A. M-eului domiciliat în com. Movilița-Ilfov. — cu numele Urmă, a transmis «ordin» tuturor cultivatorilor de tutun din comuna Maia să voteze cu guvernul că altminteri nu li se vor plăti tutunul pe preț bun.

D. Urmă, este delegat cu valorificarea tutunului în părțile locului. Este deci funcționar al statului în serviciul C. A. M-eului.

D. Urmă însă pare preocupat de cu totul alte treburi: treburile politicei liberale.

In al cui serviciu este d. Urmă? Dacă este în serviciul C. A. M-eului (precum este), C.A.M.-eul servește statul sau interesele politicienilor?

Să-răspundă șefii săi.

RADIOZA

Emil Jugureanu
INGINER ELECTRICIAN și RADIOELECTRICIAN E. S. E.
Str. Italiană, 19. BUCUREȘTI
Telefon: 2.54.57

APARATE de RADIO: Toate mărcile
Plata în rate.
LABORATOR. Cele mai moderne instalațiuni pentru reparații și reglaje de precizie.
Serviciul la domiciliu. — Prețuri corect calculate.

Blănăria „LEOPARD"
Petre Gârleanu
Str. Colței No 40
TOATE SORTURILE DE BLANURI
Vinde cu prețuri reduse
VIZITAȚI SPRE CONVINGERE — Tel. 471.05

Vestminte, obiecte bisericești, bijuterii „unirea"
Constantin P. Mateescu, Str. Carol, 9
Telefon 478/50

Se primesc anunțuri
pentru
mica publicitate

Crutați vederea copiilor Dv.! cu BECUL

ARGON

ELECTROSTAR S. A. BUCUREȘTI, I CALEA VICTORIEI, 2

Serbarea Pomului de Crăciun al familiei Legionare „Bucium"

Eri după amiază a avut loc în casa camaradului Mișu Cristescu, serbarea Pomului de Crăciun al Familiei Legionare Buciumul.

Au asistat camarazii: prof. V. Cristescu, Nisipeanu, Dima, ing. Popa, av. Iosif, etc.

Camaradul comandant Ioan Dobrin a rostit câteva cuvinte din care transcriem:

«Dacă puținul nostru strâns aci poate aduce o cât de mică mulțumire, noi vom fi satisfăcuți. Dacă sufletele copiilor pentru care am făcut acest pom vor primi cât de puțină lumină în sărăcia neagră a lor, suntem mulțumiți».

Inregistrăm cele de mai sus cu o mare satisfacție sufletească.

Intrevedem aci începutul cel mai înălțător și dovada cea mai frumoasă a unui lucru creștinesc.

Dela Teatrul Național

Joi 23 Decembrie, se reprezintă în matineu, cu prețuri reduse, «Ecuba» de Euripide, în regia d-lui Ion Sahighian, cu d-nele Sorana Topa, Cleo Pan, d-rele Marcela Demetriade, Maria Burbea, d-nii G. Ciprian, N. Brancomir, H. Polizu, M. Gingulescu, și N. Pereanu.

Ia seara aceleiași zile, marele succes «Ion al Vădanei», de d. N. Kirițescu, în regia d-lui V. Enescu, cu toți interpreții dela premieră.

*

Teatrul Național va reprezenta, pentru a 53-a oară în prima zi de Crăciun, la ora 2.30 d. a., marele succes «Oameni pe un sloi de ghiață», dramă în 3 acte de Wilem Werner, cu toți interpreții premierei în frunte cu d-nii Calboreanu, A. Pop-Marțian, N. Bălțățeanu, N. Săvulescu, N. Atanasiu, G. Demetru, A. Vilea și d-nele Marioara Zimniceanu, Ana Luca, Eugenia Zaharia, Maria Burbea și Mara Neamțu. Direcția de scenă, d. Paul Gusty.

Marele Magazin
la
IORDAN A. IONESCU
S-sor
LA BALONUL ALBASTRU
Strada Carol No. 62
Vinde eftin
Articole pentru:
Școli, Nunți, Botezuri.
Manufactură
Confecțiuni
Incălțăminte

Pentru Sf. Sărbători!
Doriți să cumpărați un aparat de radio?
Vizitați cu încredere
Expoziția de Radio
„POLITECHNICUM"
BUCUREȘTI, Calea Griviței No. 46. Tel. 510/70
Găsiți aparate de radio cele mai renumite mărci
Intreprindere technică-industrială, formată numai din ingineri români
Modele exclusive 1938
Vinde cu prețuri convenabile
D-nii profesori, preoți, ofițeri, funcționari de stat și învățătorii înscriși la C. C. D., pot cumpăra în condițiuni de plată cu aconturi reduse și în 18 rate lunare

Răspândiți „Buna Vestire"

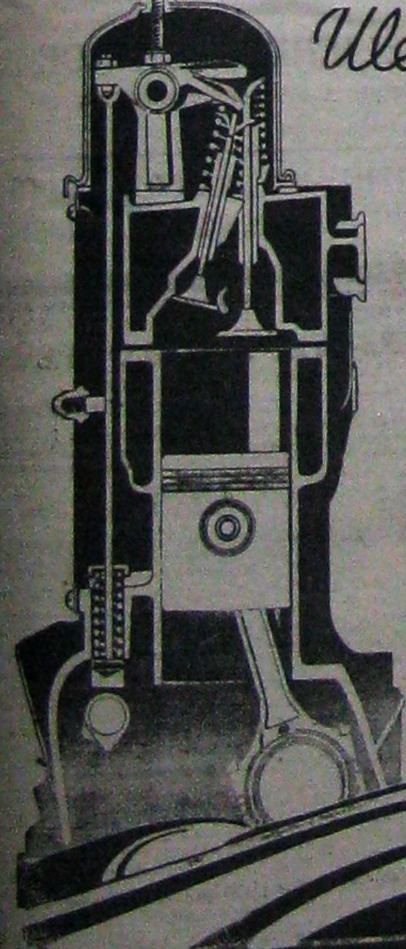

Uleiul
LUBOIL
este neîntrecut

Afirmația aceasta o auzi deseori în lumea automobiliștilor. Ea nu trebue să surprindă pe nimeni. Incă de când a fost lansat de către „Unirea", uleiul Luboil a cunoscut un succes desăvârșit prin faptul că era un ulei românesc de fină calitate. Numai Luboil asigură o viață mai lungă motorului deoarece la orice temperatură filmul de uleiu se plimbă printre piesele metalice, ferindu-le să se frece între ele. In orice bidon uleiul LUBOIL este acelaș.

LUBOIL
UNIREA

DOCTOR
STELIAN CRISTESCU
Str. Popa Tatu 14. Tel. 4.71/59
Boli genito-urinare
Reduceri pentru ofițeri, studenți și funcționari

Agricultori!

Aprovizionați-vă din vreme pentru sezonul viitor, cu unelte necesare agriculturii ca:

Pluguri, Semănători în rânduri cu lingurițe și canule, precum și tocătoare de nutreț

La Soc. „Semănătoarea"

BUCUREȘTI, B-dul Regele Alexandru I, No. 59
Telefon 2.05.65
CRAIOVA, Strada Bucovățului No. 24
Telefon 266
ROȘIORI DE VEDE, Strada Locotenent Dogeanu No. 20
Telefon 24

Vată **THERMOGÈNE**
REMEDIU SUVERAN CONTRA
TUSEI, GRIPEI, REUMATISME, LUMBAGO
JUNGHIURI, TORTICOLIS, NEVRALGII ETC..
La farmacii şi droguerii
Singura vată termorenă originală
CEREŢI pe fiecare cutie imaginea „PIERROT, DAND FOC PE GURA".

Cel mai minunat Cadou de Sft. Sărbători
1938
PHILIPS
Seria Simfonică
RADIO
PHILIPS MINIWATT
ECHIPATE CU RENUMITELE LĂMPI PHILIPS MINIWATT

Depozit permanent pentru vânzare în rate
Philips Radio Salon
Strada Regală 19 — Telefon 4.98.05 — Preţuri originale

Aparatele PHILIPS, toate modele 1938 la
NICOLAE SARU
Pasajul Român 31 — Telefon 4.16.70
Mari înlesniri de plată

TECHNICA GENERALA
Inginer
GHEORGHE CREŢU
BUCUREŞTI I. — STRADA REGALĂ No. 16 – 18
TELEFON 3.25-04

INTREPRINDERI MECANICE, ELECTRICE SANITARE ŞI DE INCALZIRI CENTRALE, RADIO, DEPOZIT DE MAŞINI ŞI MATERIALE ELECTRICE.
CU PREŢURI CONVENABILE

Plata burselor studenţeşti

Ministerul educaţiei trimite spre publicare următorul comunicat:

„Ministerul educaţiei naţionale luând cunoştinţă de explicaţiile date prin ziare în privinţa plăţii burselor studenţeşti pe lunile Octombrie-Decembrie a. c., pentru restabilirea adevărului, face cunoscut că universităţile şi şcolile de învăţământ superior urmau, în conformitate cu dispoziţiile articolului 124 din legea asupra contabilităţii publice să trimită în termen util ministerului, state semnate de studenţii bursieri pentru a se putea face ordonanţarea la timp.

Dacă acest lucru s'ar fi făcut la timp, bursele ar fi fost ordonanţate lunar, în mod regulat, după cum se ordonanţează de altfel şi sumele cuvenite pentru cantinele studenţeşti. Ţinem să precizăm însă că universitatea din Bucureşti nu ne-a trimis nici până astăzi, 21 Decembrie, aceste acte.

In faţa acestei situaţii şi pentru a ajuta pe studenţii bursieri, ministerul educaţiei naţionale s'a văzut forţat a interveni pe lângă ministerul finanţelor pentru a se aproba în mod cu totul excepţional şi printr'o interpretare largă a legii, plata acestor burse direct dela ministerul de finanţe şi fără îndeplinirea formelor legale.

Astfel stând lucrurile, credem că nu mai poate fi vorba de o vină a ministerului".

Cum se vor încasa pensiile în Ianuarie dela Casa de ajutor C.F.R.

Pentru a putea încasa pensiile de la Casa de ajutor în luna Ianuarie 1938, fiecare pensionar ceferist va prezenta un certificat că este în viaţă, că-i cetăţean român şi nu ocupă nici o funcţie la stat, judeţ sau comună. Tot astfel şi fiecare văduvă va depune un certificat că este în viaţă, că este cetăţeană română, că nu s'a remăritat, nu ocupă nici o slujbă la stat judeţ sau comună şi că minorii sunt în viaţă şi se află sub îngrijirea sa.

Pentru orfani, tutorele va prezenta un certificat, că aceştia sunt în viaţă şi se află sub îngrijirea lui.

Cei ce nu vor prezenta certificatele cerute, sau vor prezenta acte incomplecte, nu vor putea încasa pensiile în Ianuarie 1938 şi se vor vărsa la restanţă.

GROMEN & HERBERT
S. A.
Fabrici de stofe fine, postav şi pături
SIBIU
Sucursale: *BUCUREŞTI, str. Carol No. 11.*
CLUJ, Calea Regele Ferdinad No. 13

CUMPARAŢI EFTIN
GEAMURI, oglinzi, rame, cristale şi picturi
IOAN PUCHIU
Bucureşti, Calea Moşilor, 21 – Telefon 344/36

I. ANASTASIU PELEANU
FABRICĂ DE CAROSERII PENTRU AUTOMOBILE
Furnizorul Curţii Regale — Telefon 215-80
Atelier pentru Lemnărie,
Fierărie, Tapiserie
şi Tinichigerie
Emailaj „Duco" — Reparaţiuni Generale
ATELIERE MECANICE
BUCUREŞTI, CALEA DOROBANŢILOR, 31
EXPOZIŢIE DE AUTOMOBILE
CAROSERII DE LUX PENTRU TURISME

Atenţiune
CORSETE, MAILLOTTE
Centuri medicale — soutiens.
Execuţiuni neintrecute — Preţuri modeste realizează
D-na Stana — Pictor Grigorescu 2.

Păduri declarate de protecţie naţională

Prin decret regal s'a aprobat declararea ca pădure de protecţie pentru cauză de apărare naţională şi supunerea la regimul înfiinţat prin această lege:

Toate pădurile din cuprinsul judeţului Maramureş în toată întinderea lor actuală, oricare ar fi natura proprietarilor.

Toate păşunile împădurite din jud. Maramureş, înscrise în tabelele nr. 13, grupa C. F. şi H., figurat pe planşele nr. 3080, 3.075 şi 2.580 ale marelui stat major.

Toate terenurile din judeţul Maramureş a căror împădurire sau restaurare este găsită ca necesară apărării naţionale.

Toate pădurile instituţiilor comunale bisericeşti — proprietăţi sau uzufruct — şcoli, composesorate, aşezăminte, fundaţii, bănci, societăţi anonime, particulare, situate în judeţul Arad în suprafaţa lor actuală.

Toate păşunile împădurite şi terenuri a căror restaurare s'a găsit necesară apărării naţionale.

Toate pădurile din jud. Cernăuţi în întinderea lor actuală, oricare ar fi natura proprietarilor.

Toate pădurile împădurite şi terenurile din acelaş judeţ, a căror împădurire s'a găsit necesară apărării naţionale.

Toate pădurile din jud. Suceava, în întinderea lor actuală, oricare ar fi natura proprietarilor.

Toate păşunile împădurite şi terenurile a căror împădurire sau restaurare s'a găsit necesară apărării naţionale.

Becul
Tungsram D cu filament
în dublă spirală
înseamnă lumină mult mai bună
și mult mai eftină!

AVEȚI ÎNCREDERE ÎN PRODUSELE ROMÂNEȘTI
PASTA PENTRU DINȚI
SIMBOL
ESTE UN PRODUS DE FABRICAȚIUNE CURAT ROMÂNEASCĂ. PREPARATĂ ÎN MOD ABSOLUT ȘTIINȚIFIC, ÎNTRUNEȘTE TOATE CONDIȚIUNILE PE CARI ȘTIINȚA ȘI HIGIENA LE POATE CERE UNEI PASTE PENTRU DINȚI.
CEREȚI LA TOATE FARMACIILE, DROGUERIILE ȘI PARFUMERIILE ROMÂNEȘTI
PASTA PENTRU DINȚI
SIMBOL
AMBALAJUL DE CULOARE VERDE
PENTRU COMENZI: LABORATORUL „SIMBOL" BUL. ELISABETA 49 ETAJ III

LA
Expoziția din Paris,
în Franța, în patria șampaniei, Șampania RHEIN a triumfat.

Pavilionul României a repurtat un succes desăvârșit, făcând cunoscute vizitatorilor bogățiile țării noastre.

Acelaș succes l-a cunoscut și restaurantul Românesc, unde vizitatorii au putut gusta aceste bogății. Aci s'au servit și produsele pivnițelor RHEIN, care au încântat pe cei ce le-au gustat. Chiar francezii, învățați cu șampaniile și vinurile lor, au apreciat așa cum trebue, produsele românești.

- ŞAMPANIA RHEIN *nu lipsește dela nici o festivitate.*
- VINURILE RHEIN - *cabinet alb și negru - tămâios - grasă, sunt neîntrecute.*

La Paris ca și la București
Rhein *triumfă*

Concursul datinelor strămoșești la „Ateneul Român"

Astăzi la ora 5, după amiază, se va desfășura la Ateneul Român al 11-lea concurs al datinilor și obiceiurilor strămoșești, sub președinția d-lui dr. C. Angelescu ministrul educației naționale.

Concurează șasezeci și una de formațiuni, înfățișând cele mai variate și străvechi obiceiuri și colinde, din toate ținuturile românești.

* * *

Lichidarea autorizațiilor de import din Anglia

Pentru lichidarea autorizațiilor de import din Anglia rămase blocate la viza de transfer, Direcțiunea Reglementării Comerțului Exterior a intervenit la Banca Națională cerându-i să admită sumele existente în tabloul disponibilităților la capitolul «Diverse țări» să fie trecut la Anglia.

Dacă propunerea nu va fi acceptată autorizațiile de import din această țară urmează să fie lichidate din disponibilul de import al trimestrului viitor.

RADU
Eftinește viața
Calea Victoriei, 81

Lei	21	Pânză	naturală
„	29	Batist	colorat pt. lingerie de damă
„	24	Finet	franceza 70 cm. lat
„	68	Pânză	pentru Saltele
„	78	Pânză	pt. Cearceafuri l-a, 150 cm. lat
„	48	Picheturi	pt. Capoade
„	65	Poplin	l-a pt. Cămăși
„	13	Cârpe	pentru Bucătărie
„	29	Chiloți	pentru Dame
„	29	Ciorapi	pt. Dame
„	88	Flanele	pluşate Bărbătești
„	26	Ciorapi	Bărbătești l-a
„	280	Treninguri	Haine și Pantaloni
„	360	Mătase	pentru Plăpumi 180 cm. lat
„	78	Cravate	de Mătase l-a
„	130	Pulovere	groase Bărbătești
„	65	Șaluri	de lână Bărbătești
„	250	Pijamale	Finet l-a
„	158	Perdele	220 cm. lat l-a

D-l Cristu Adam,
e un vechi pescar cunoscut pe întreg litoralul românesc al Mării Negre.

„Să nu cunosc eu „Aspirina"? Noi, pescarii, nu suntem nici noi mai prejos. Stăm noi mai toată viața pe mare, — asta însă nu înseamnă că nu trăim și pe pământ! Și cine pe acest pământ nu știe că, la cel mai mic semn de răceală, gripă, la reumatism, Aspirina „Bayer" e leacul fără greș".
Și pescarul Cristu Adam are dreptate. Cum s'ar putea înfrunta gripa și bolile provenite din răceală, dacă nu s'ar da Aspirină? Dar — atenție! Atenție la falsificări! Nu există decât o singură, veritabilă Aspirină: Aspirina purtând crucea Bayer.

BAYER
La primul semn de răceală
ASPIRIN
Observați CRUCEA BAYER

Doriți marfă bună și eftină?
Cumpărați dela magazinul
Gheorghe Filipescu
En-gros MAGAZIN CU COLONIALE En-detail
București, strada Carol No. 41
și Bulevardul Maria No. 8
TELEFON 3-55/42.

DORIȚI SA CUMPARAȚI CU PREȚURI EFTINE?
Vizitați Magazinul **„Tănăsescu"**
Str. Câmpineanu No. 1 (jos sub Teatrul Național)
Bine asortat cu toate genurile de arme și cartușe. Fabrică de articole de vânătoare.
Specialist în articole de pielărie și cuțitărie.
Articole de toilet'e și parfumerie

Despre „Scipio Africanul"

Cetatea fascistă a filmului, a realizat în «SCIPIO AFRICANUL» una din cele mai impresionante capod'opere cinematografice: Biruința legionarilor romani, asupra oștilor mercenare ale semitului Hannibal.

Am asistat la premiera filmului, însă fiind prins de alte ocupațiuni în aceste vremuri de încordare și de luptă, nu mi-am putut împărtăși impresiile cetitorilor. O fac acuma, în preajma sărbătorilor, când aud că acest spectacol va fi reluat la «FEMINA».

Cadrul în care se desfășoară acțiunea e, evident, bine ales și orânduit. Montarea e de un fast și de o măreție emoționantă. Rar mi-a fost dat să văd un aranjament spectaculos de asemenea proporții, care n'ar fi fost posibil în America. Apoi însăși alegerea subiectului mi s'a părut la înălțimea aspirațiunilor imperiale ale actualului regim care conduce destinele Italiei.

A existat însă o oarecare disproporție între vastitatea și măreția subiectului și numărul artiștilor de seamă. Fiindcă din atâtea mii zeci de mii poate de figuranți admirabil conduși, n'au ieșit în evidență de cât trei sau patru mari actori. Și chiar aci ar fi oarecari rezerve de făcut. «SCIPIO AFRICANUL» de exemplu, este personificat de un mare artist care n'a avut nevoe să-și compună o mască pentru a ne da imaginea unui generalism roman tânăr încă și deprins să pretindă victoria ca pe un privilegiu de familie.

In schimb, CAMILO PILOTTO a realizat un Hannibal puținel cam comic.

Dar, cred că vom avea ocazia să mai revenim asupra acestui film, care merită în adevăr să fie văzut.

N. E.

CADOURI
DE CRĂCIUN
UN APARAT ELECTRIC
ESTE UN CADOU FOLOSITOR
ȘI DE BUN GUST

Aparatele electrice se găsesc în toate magazinele de specialitate. Față de multele lor avantaje aceste aparate nu trebue să lipsească din nici o gospodărie.

SE VÂND ÎN RATE LUNARE

Vinuri naturale
Grătar românesc
Găsiți la Restaurantul
Alex. Călinescu
Șos. Mihai Bravu No. 58
Tramvaiele: No. 7—14—24—26

„Fotocopie"
MARTIN BILINSKY
MAGAZIN CREȘTIN
Developează, mărește, reproduce. Aparate și articole pentru Fotografi amatori.
CALEA VICTORIEI No. 38
(Colț cu Pasajul Majestic)
Telefon No. 434/15.

Camarazii legionari, prietenii lor, și toți bunii Români, sunteți rugați să dați concursul Dv. atelierului și magazinului
FOTO CARPAȚI
Str. Edgar Quinet 5 alături de Capșa
Executăm fotografii în orice gen pentru legitimați etc. Laborator pentru amatori, filme și aparate toate mărcile, toate mărimile. Chemați-ne în orice împrejurare, vă stăm la dispoziție. Legionarii au reducere.
„SINGURUL MAGAZIN ȘI ATELIER ROMANESC DE SPECIALITATE"
Titus Pilescu

MOBILE Sufragerii cubiste, Studio-uri, Birouri, Dormitoare și Garnituri tapisate de salon
LA GOGU GEORGESCU
Magazin românesc de mobile
Medaliat cu Meritul Comercial și Industrial
București, Str. Bărăției No. 55 și B-dul Maria No. 1. — Tel. 4-75/14

In cazurile bolilor de stomac nervoase crampelor, la stări spasmolitice precum și la dureri de cap nervoase, insomnie, cauzate de greață și turburări digestive s'au obținut după multe cercetări atât în clinicile din țară cât și din străinătate cele mai frumoase rezultate cu renumitul preparat american
„GASTRO D."
„Gastro D." se află de vânzare la farmacii și droguerii, sau se expediază

Camarazii și prietenii legionarilor
Cămăși, cravate, pijamale, pulovere
Specialist în lingerie după măsură
Concurează cu 20% toate magazinele cu aceleași articole
„Niky"
DUMITRU BORCEA București Tel. 3.51.66 Calea Victoriei 114

ALLO OBOR!
Cumpărați cu încredere încălțămintea
„Florida"
Dela vechiul magazin românesc „Gheorghiță"
N. & G. Dobrescu Șos. Ștefan cel Mare, 250
Tel. 2.44.93 (Bariera Moșilor)

Incălțăminte trainică
pentru sezonul de toamnă
Modele noi lucrate în ateliere proprii
Vinde cu prețuri excepționale
Magazinul V. VASILESCU
București, Str. Carol No. 46
DEPOZIT DE ȘOȘONI ȘI GALOȘI
Tel. 542/03

BLANURI FINE
CU PREȚURI CONVENABILE
VA PUTEȚI PROCURA
La Costică Mihăilescu
Strada Colței 44 Bis fostă Sfinților

LINGERIE BARBATEASCA
Cămăși, pijamale, halate etc. — CONFECȚIONEAZA ATELIERUL
IONEL MUȘAT
Calea Moșilor No. 65 A. (Lângă Bulevardul Domniței)
PREȚURI CONVENABILE Tel. 5.48/82

Croitoria Civilă și Militară
I. OLTEANU
Execută eftin, prompt și ireproșabil cele mai pretențioase comenzi, B-DUL ELISABETA No. 10, Etaj I. BUCUREȘTI
TELEFON: 5.08/24

ULTIMA ORA

D. prof. univ. I. Găvănescul răspunde atacului mişelesc al d-lui Istrate Micescu

La atacul plin de venin şi de mişelie, pus la cale de d. Istrate Micescu prin ziarul «ŢARA NOASTRĂ», d. profesor univ. I. Găvănescul a trimis următorul răspuns:

RASPUNS DOMNULUI ISTRATE MICESCU

Increzător în sentimentul dv. de respect al adevărului şi al dreptului de apărare, vă rog să binevoiţi a admite, în coloanele ziarului dv. următorul răspuns la scrisoarea d-lui Istrate Micescu publicată în **«Ţara Noastră»** *Nr. 1535 dela 23 Dec. 1937.*

Un singur punct merită chiar **trebue** *lămurit din acea scrisoare: anume chestia subscrierii d-lui Istrate Micescu la înfiinţarea ziarului pe care patru asociaţii din Iaşi, Liga Culturală, Liga Antirevizionistă, Societatea preoţilor şi acea a Advocaţilor Creştini din Iaşi au luat iniţiativa să-l înfiinţeze în Iaşi.*

Pentru strângerea fondului necesar, greu de completat în Iaşi, am apelat, în numele lor, la câteva personalităţi marcante din Capitală, cari au binevoit a răspunde cu multă generositate, subscriind, bunăoară, d. Stelian Popescu, 100 mii, d. G. G. Mironescu, 30 de mii, d. Nae Ionescu 40 de mii. Tot aşa de binevoitor a răspuns atunci şi d. Istrate Micescu, subscriind 30 de mii. Fiecare a vărsat a treia parte din subscripţie, pentru care a primit o chitanţă din Chitanţierul numerotat al asociaţiei. D. Istrate Micescu a primit chitanţa Nr. 403 din chitanţierul Nr. 17. Iar suma vărsată de 10.000 lei şi ale acelor lalţi subscritori, a fost depusă de atunci la Banca Românească, sucursala Iaşi, în 28 Aprilie 1937, cu chitanţa 7338, pentru societatea «Tiparul», din partea d-lui Istrate Micescu, prin mine.

Deşi nu sunt advocat, ca d. Istrate Micescu, ţin şi eu ordine în arhiva mea. Şi văz că prinde bine, faţă cu unii oameni de rea credinţă.

Pentru această acţiune de organizare a scrisului românesc, trecută, cu atâtea osteneli, prin toate formele, d. Istrate Micescu are **tristul curaj** *de a întrebuinţa cuvântul de* **escrocherie**, *pe care, pentru cinstea d-sale, îmi place a crede că îl va regreta.*

Toate aceste sume, şi altele, au fost trecute de asociaţia acţionarilor, pentru înfiinţarea ziarului, pe contul Ligii Culturale secţia Iaşi. Iar Liga, în Comitetul central, a subscris şi ea, la rândul ei, suma de 100.000 lei, depunând, tot prin mine, la banca românească, a treia parte; şi, apoi prin un gest de larg entusiasm al d-lui Iorga, a hotărît procurarea unei tipografii pentru acelaş scop.

Dar d. Istrate Micescu spune că mai are şi alte scrisori de la mine pe cari ar fi dispus să le publice. Il rog să nu se jeneze. Mi ar face, sunt sigur, mai multă plăcere mie decât d-sale. E una din Bucureşti, cu care îi trimiteam lista de subscripţie, pe care singur a cerut-o, «pentru a strânge din Barou subscripţii de acţiuni», cum se citeşte chiar în scrisoarea mea publicată de d-sa în facsimil. Şi îl rugăm să-mi certifice, prin câteva rânduri, primirea acelei liste, pentru bună regulă. In locul acelei adeverinţi, a scris numai pe plic: «am primit plicul».

Şi mai este o scrisoare recomandată din Iaşi, dela 12 Iunie 1937, în care îi aminteam: «aţi binevoit a cere şi o listă de subscripţie, pe care m'am grăbit a v'o înmâna, în numele comitetului de acţiune, spre a culege dela Barou, scrieri de acţiuni, cu sume al cărui decan sunteţi, sub le respective...» Şi adăugam insistent: «Pentru rezultatul listei de subscripţie, vă rugăm cu toţii să fiţi aşa de bun a ni-l comunica spre al avea în vedere în şedinţa **Adunării Generale** *a membrilor societăţii* **Tiparul**, *convocată pe ziua de 17 Iunie».*

Răspunsul n'a sosit nici până azi. Nu se cunoaşte nici până azi rezultatul acelei liste de subscripţii. Nu întrebuinţez cuvântul pe care, în o astfel de împrejurare, d. Istrate Micescu, cu lipsa d-sale de scrupul, l-ar întrebuinţa, de astă dată cu oare care aparenţă de temeiu: **escrocherie.**

Săgeţile d-sale nu mă ating: cele uşurele, se risipesc în vânt; cele veninoase se restrâng asupra sa însuşi.

I. GAVANESCUL

N. R. *D. Istrate Micescu a pornit, se vede, fără putere de oprire, pe calea mişeliilor. După ce a profanat memoria sfântă a martirilor Moţa-Marin şi după ce a insultat, în modul cel mai trivial, întreaga mişcare legionară, decanul baroului de Ilfov se năpusteşte acum asupra d-lui prof. I. Găvănescul.*

Distinsul profesor universitar, d. I. Găvănescul, n'are nevoie de apărarea noastră. Am comite un act de indelicateţă dacă am încerca să apărăm onoarea neştirbită şi caracterul de granit al d-lui prof. Găvănescul, în faţa unui om de linia morală a d-lui Istrate Micescu. Oricât ar fi de scos din minţi Istrate Micescu şi oricâte patimi l-ar doade, însă, nu ne-am închipuit că se va coborî chiar până în mocirla din care nu va mai putea ieşi.

Il ajung blestemele mormintelor sfinte.

D. Iuliu Maniu despre rezultatul alegerilor

Aseară d. Iuliu Maniu a făcut presei următoarele declaraţiuni:

«Din rezultatele calculului făcut la ministerul de interne şi din calculele făcute de noi pe baza rapoartelor organizaţiilor noastre de partid din judeţe, se poate constata fără îndoială că partidul liberal n'a obţinut 40 la sută din voturi şi astfel nu se poate bucura de prima electorală stabilită de lege. Nimănui nu-i va scăpa importanţa acestei întâmplări unice în istoria politică a României care va avea o influenţă hotărâtoare asupra evenimentelor politice ale zilelor noastre şi asupra evoluţiei politice din viitor a ţării noastre.

După ce comisia electorală va publica datele oficiale ale rezultatelor alegerilor va fi cazul să arăt opinia mea şi punctul de vedere al partidului în ce priveşte consecinţele imediate ale înfrângerii guvernului Tătărăscu».

Japonezii inainteaz ..

SHANGHAI 23 (Rador). — După câteva zile de tăcere asupra noilor operaţii dela sud vest de Shanghai, autorităţile militare japoneze anunţă reluarea marşului spre Hangceu, capitala provinciei Cekiang.

Japonezii ar fi ocupat localitatea Hokancian, la 40 km. nord de Hanceu.

Unele elemente chineze continuă totuşi să opereze în spatele liniilor japoneze.

ECOURI

Desemnele nesemnate din acest număr al ziarului nostru se datoresc pictorului R. Rybiczka.

TOKO, 23. (Rador). — Guvernul japonez a protestat la Moscova contra arestării mai multor cetăţeni japonezi de către autorităţile sovietice.

MOSCOVA 23 (Rador). — Agenţia Tass anunţă că guvernul sovietic a protestat din nou la Varşovia în legătură cu recentul incident dela frontiera polono-sovietică.

SALAMANCA, 23. (Rador). — Monitorul Oficial publică un decret prin care se interzice introducerea pe teritoriul naţionalist spaniol al monetelor de argint ale guvernului din Barcelona.

PARIS, 23 (Rador). — Societatea comercială de navigaţie şi comision anunţă că vaporul «Francois», aparţinând acestei societăţi, care a plecat din Anvers acum zece zile, a fost oprit de bastimente spaniole naţionaliste şi adus în portul Ceuta.

LONDRA, 23 (Rador). — D. von Ribbentrop, ambasadorul Germaniei, a părăsit azi după amiază Londra, plecând la Berlin. D. von Ribbentrop va petrece vacanţa de Crăciun în Germania.

LONDRA, 23 (Rador). — Regele George, Regina Elisabeta, Regina-Mamă Mary şi principesele Elisabeta şi Margaret Rose au părăsit astăseară Londra, plecând la Sandrigham, unde familia regală va petrece sărbătorile.

Rezultatul alegerilor dela Senat

Eri s'a efectuat în întreaga ţară, alegeri pentru Senat.

La ministerul de interne s'au primit rapoarte după care alegerile pentru Senat au decurs în ordine şi libertate.

JUD. ALBA	
Liberalii	6871
Naţ-ţărănesc	6295
Poporului	269
Totul pentru ţară	2953
Aleş: Dr. N. Milea.	
JUD. BIHOR	
Liberalii	7735
Naţ. Ţărăniştii	4358
Naţ. creştinii	334
Totul pentru ţară	2707
JUD. BOTOŞANI	
Liberali	8850
Ţărănişti	3450
Naţ.-creştin	4023
Totul pentru ţară	827
Georgişti	507
JUD. BAIA	
Liberali	4816
Ţărănişti	2019
Creştini	4227
Totul pentru ţară	980
CAPITALA	
Liberalii	14.496
Georgiştii	1.884
Naţ.-creştin	596
Partidul poporului	345
Independenţă	810
Totul pentru ţară	4813
Ţărăniştii	5.447
JUD. CAMPULUNG	
Liberali	3689
Ţărănişti	1304
Georgişti	225
Totul pentru Ţară	2054
Cuzişti	297
Averescani	31
JUD. CONSTANŢA	
Liberali	9708
Ţărănişti	5315
Georgişti	648
Creştini	898
Totul pentru ţară	2703
JUD. COVURLUI	
Liberalii	5807
Georgiştii	693
Naţ.-ţărănesc	1669
Averescani	454
Totul pentru ţară	5053
Ţăr.-radical	254
Naţ-creştin	278
JUD. DOROHOI	
Liberalii	8103
Naţ-ţărănesc	2255
Naţ-creştin	4462
Agrar	413
Totul pentru ţară	693
JUD. CAHUL	
Liberalii	5853
Naţ. ţărănesc	672
Naţ. creştin	719
Totul pentru ţară	1159
JUD. DOLJ	
Liberalii	16448
Naţ.-ţărănesc	8269
Georgiştii	8339
Naţ.-creştin	1633
Totul pentru ţară	9105
JUD. FAGARAŞ	
Liberali	8113
Ţărănişti	2507
Cuzişti	162
Agrar	729
Totul pentru Ţară	1853
JUD. HUNEDOARA	
Liberali	11826
Ţărănişti	6413
Totul pentrru Ţară	5356
JUD. IAŞI	
Liberali	12.304
Yărănişti	3687
Georgişti	1180
Naţ.-creştin	2567
Totul pentru ţară	827
JUD. NASAUD	
Liberali	5910
Ţărănişti	2536
Georgişti	803
Dat-creştin	1327
Totul pentru ţară	1350
JUD. PRAHOVA	
Liberalii	20.377
Ţărniştii	8.344
Cuziştii	1.939
Legionarii	4.777
JUD. PUTNA	
Liberalii	8238
Ţărăniştii	1.544
Cuziştii	1.388
Legionarii	4.520
JUD. RADAUŢI	
Liberalii	4459
Ţărăniştii	1927
Cuziştii	749
Legionarii	3633
JUD. R. SARAT	
Liberalii	7900
Ţărăniştii	1423
Georgiştii	740
Cuziştii	374
Legionarii	4148
JUD. ROMANAŢI	
Liberalii	9763
Naţ. ţărăniştii	5610
Naţ. creştinii	1378
Totul pentru ţară	2781
Agrar	581
JUD. STOROJINEŢ	
Liberali	4669
Ţărănişti	6829
Naţ.-creştin	12204
Totul pentru ţară	1306
Ţărănist-radical	111
JUD. SOMEŞ	
Liberalii	4997
Naţ.-ţărănesc	6187
Totul pentru ţară	1782
JUD. SEVERIN	
Liberalii	10.287
Ţărăniştii	4.913
Totul pentru ţară	5.652
Naţ.-creştin	1.470
JUD. SALAJ	
Liberalii	6.910
Ţărăniştii	10.080
Maghiar	5.388
Aleşi:	
Dr. Todoran Gh.	
Dr. Iuliu Coroianu.	
JUD. SIBIU	
Lberalii	8.338
Legionarii	2.318
Ţărăniştii	2.659
Cuziştii	754
JUD. TECUCI	
Liberalii	4.429
Cuziştii	410
Agrar	570
Legionarii	2.416
Ţărăniştii	1.857
JUD. TULCEA	
Liberali	4667
Ţărănişti	4447
Fr. Munci	106
Legionari	1825
JUD. TURDA	
Liberali	5484
Ţărănişti	2499
Cuzişti	2697
Agrar	873
Legionari	1644
JUD. TELEORMAN	
Liberalii	7521
Ţărăniştii	3673
Cuziştii	2237
Legionarii	2964
JUD. TUTOVA	
Liberalii	5388
Ţărăniştii	1367
Cuziştii	992
Legionarii	1091
JUD. VALCEA	
Liberali	10892
Ţărănişti	7288
Georgişti	897
Legionari	2128
JUD. VLAŞCA	
Liberali	10.377
Ţărănişti	4344
Cuzişti	1809
Legionari	4774

Rezultatele din celelalte judeţe se vor comunica de ministerul de interne, în cursul zilei de astăzi.

Marele incendiu din Bulevardul Elisabeta

Teatrul „Vox“ distrus în întregime de flăcări; blocul clădirilor Eforiei a suferit însemnate pagube. Lipsa apei şi a aparatelor de stingere în bună stare a îngreuiat considerabil operaţiunile de stingere

— Morţi şi răniţi —

Un incendiu năpraznic a mistuit aseară sub ochii noştri, cea mai mare parte a vastului palat al Eforiei din Bulevardul Elisabeta, palat în care funcţionau două teatre: VOX şi VESEL. Focul s'a declarat pe la orele nouă jumătate seara, pe scena teatrului VOX, la sfârşitul actului întâi din aşteptata premieră a trupei TANASE. S'a produs panică, cum era de aşteptat; spectatorii s'au repezit la ieşiri, învălmăşindu-se unii peste alţii; cei mai mulţi au scăpat din sală cu capul gol şi fără palton, Iar bieţii actori şi actriţe într'un hal şi mai jalnic.

S'a dat alarma şi în curând au sosit la locul sinistrului numeroase echipe de pompieri. De astă dată, oamenilor cari abea scăpase dintre flăcări, le-a fost dat să asiste la un spectacol foarte curios: Cisternele şi pompele stingătorilor de incendii au sosit în adevăr cu mare rapiditate, însă odată ajunse în faţa clădirii sinistrate s'au poticnit de la primele manevre de localizare. Anume, cum focul în aripa dreaptă răsbise la acoperiş, a trebuit să se aşeze scările cele mari şi ca pompierii să urce tulumbele la o înălţime de peste douăzeci de metri.

Pompierii au realizat în chip impecabil această mişcare, însă gurile de apă erau găsite greu şi funcţionau prost, pompele de asemenea iar când apa a început să urce, s'a constatat că furtunurile erau sparte şi nu puteau să funcţioneze.

Am văzut cu proprii noştri ochi, cum vreo opt soldaţi şi un ofiţer, cari apucase a se urca pe clădire, au trebuit să asiste neputincioşi timp de un sfert de ceas, la propagarea rapidă şi massivă a incendiului, fără ca ei să poată interveni cu ceva spre a stăvili dezastrul, deoarece apa întârzia să urce în tulumbe din cauza, vechimei şi deteriorării materialului.

O jumătate de oră după declararea incendiului, acoperişurile întregului bloc de clădiri ale Eforiei erau transformate într'un fel de crater furios care vărsa flăcări, fum, miriade de scântei şi vârtejuri de cenuşe. Pompierii ostaşi au trebuit să se lupte vitejeşte cu focul peste cinci ore, până să-l localizeze şi să-l înfrângă.

Ne place să credem însă că pe viitor nu vom mai asista la astfel de spectacole. Şi pentru a se ajunge la acest rezultat, e neapărat necesar să se completeze parcul de pompe, tulumbe şi toate celelalte, iar oamenii să fie antrenaţi de aşa manieră, încât să nu se mai producă zăpăceli şi confuzii ca cele de aseară.

CAUZELE INCENDIULUI. CE A ARS

Din primele cercetări s'a constatat că în incendiul a isbucnit printr'un scurt circuit, din cauza unor instalaţii electrice defectuoase.

Unui reflector de 2000 lumini i s'a făcut legătura cu o sârmă de 0.75 mm. grosime.

După ce focul a străbătut prin acoperiş, lojile din sala Vox s'au prăbuşit, într'un zgomot infernal. Apoi plafonul.

Peste câteva minute s'a prăbuşit şi plafonul din sala Teatrului Vesel, iar mai târziu, o parte din plafonul sălii cinematografului Darly. Dela acoperişul palatului Eforiei, focul s'a propagat şi la clădirile din vecinătate, tot a eforiei

PAGUBELE

Pompierii şi jandarmii au salvat o mare parte din garderoba spectatorilor, care a fost transportată cu camioanele la poliţie.

Deasemeni, o parte din lucrurile pierdute în învălmăşeală au fost adunate şi duse la poliţie. Mare parte din spectatori şi-au ridicat paltoanele de aci încă în cursul serii.

S'a salvat şi o mare parte din costumele teatrului.

Au fost complect distruse cele trei săli de spectacol, teatrul Vox Vesel şi cinema Modern, birourile şi o mare parte din archiva Eforiei.

Pagubele după o evaluare sumară se ridică la peste 10 milioane lei

MORŢI ŞI RANIŢI

Au murit două fmeei dela garderob, a căror identatate n'a fost încă stabilită, cari au sta acolo cu intenţia d ea salva hainele spectatorilor şi cari cuprinse de fum, au fost asfixiate.

Au fost grav rănite două persoane dintre spectatori şi mai uşor altele şase cari s'au ales cu arsuri pe faţă şi mâini.

Printre răniţi se găseşte şi artista Lulu Savu.

Lucrările de stingere au mers cât se poate de greu, din cauza lipsei de auto cisterne cari puţine câte au fost, au funcţionat detestabil.

S'a putut vedea şi rarul spectacol, o scară adusă în centrul capitalei pe două roate trasă de patru mârţoage.

După biruinţa legionară din alegeri

Scrisoarea d-lui General Racoviţă

D. General Racoviţă a trimis d-lui Corneliu Z. Codreanu următoarea scrisoare:

CAPITANE,

Rezultatul alegerilor arată, că făcând primul pas, ai pus piciorul solid în cetate; de acum drumul îţi e deschis până la capăt.

Vor urma ispitele şi ispititorii, păzeşte-te şi respinge, ori de unde ţi-ar veni.

Reciteşte satira lui Eminescu şi păşeşte ca Vlad Ţepeş, pentru a face dreptate ţărei.

Eşti de mult aşteptat,

GENERAL RACOVIŢA

1937 Dec. 21.

Ţara de peste cifre

Alegerile au trecut.

Rezultatele «definitive» şi «precise» întârzie să fie date publicităţii dintr'o anumită grijă a ministerului de interne care e gospodărit de liberali.

Această ocupaţiune ministerială — în speţă refuzul de-a fixa «oficial» procentajul pe ţară — înainte de-a izbuti să camufleze realitatea tristă a cotei pierdute de guvern, reuşeşte să fixeze, precis şi bine conturat, noul climat sufletesc al ţării.

O ţară nouă, se vede bine, s'a ridicat din întuneric şi caută limanul altei vieţi.

Ţara de până ieri s'a frecat la ochi şi priveşte, cu sufletul întărit de nădejdi, spre semnele noui ale vremii.

S'au prăbuşit, în bună parte, moravurile alcoolului electoral şi, odată cu ele, poziţiile mincinoase ale celor cari le-au instaurat.

Răsar gânduri bune de pretutindeni.

Şi vine, să ozoneze atmosfera zilelor de azi, către un gest de cinste dârză care sfarmă ispitele, tentaţiile şi încercările de aranjament.

«Istoricul» partid liberal s'a prăbuşit.

Şi smucitura a fost atât de grea, încât domnii încă nu s'au desmeticit.

S'au speriat de avalanşa voturilor legionare.

S'au înfricoşat văzând biruinţa netă a mişcării pe care se obişnuiseră s'o încadreze în fraze de raport poliţienesc sau în registrele închisorilor.

Nu se mai găsesc azi în faţa unei «mişcări tinere, compusă din studenţi», cum voiau şi se obişnuiseră să spună mai totdeauna. E o ţară nouă, cu tot atâtea strigăte, cu tot atâtea hotărâri, câte voturi legionare sunt.

Dar nu s'au speriat numai la numărătoarea voturilor văzute.

Ci s'au înspăimântat gândindu-se la Ţara de peste cifre.

Cifrele au trecut prin filiera tuturor rafinăriilor electorale de rit liberal. Toată aparatura de mistifirea, inclusiv opreliştele, ingerinţele şi tifosele, — şi sunt aşa de maeştri liberalii! — au fost puse în funcţiune.

S'a oprit tot ce putea fi oprit.

S'a zădărnicit tot ce putea fi zădărnicit.

Şi totul a fost zadarnic.

Când liberalii credeau că n'a mai rămas nimic, când ei credeau că s'a luat totul, iată a mai rămas mult totuşi, atât de mult încât s'au prăbuşit.

Dar dacă vorbia acel «totul»!

Gândurile acestora întunecă faţa d-lui Gheorghe Tătărăscu. Ele pot îndemna la aventură dar sunt şi menite să oprească orice aventură.

S'a spovedit o ţară care merge înainte, fără întoarceri din drum.

Adevărata situatie dela Teruel

SAINT JEAN DE LUZ 23 (Rador). — Corespondentul agenţiei Havas transmite:

Purtătorul de cuvânt al armatei naţionaliste comunică următoarele amănunte asupra situaţiei de pe frontul dela Teruel:

Comunicatele guvernamentale nu dau impresiunea adevărată asupra luptelor.

In adevăr, luptele principale sunt acelea care se dau la nordul oraşului, unde rezervele naţionaliste manevrează de două zile spre a rupe liniile guvernamentale.

Comandamentul naţionalist afirmă că Teruelul va fi depresurat în scurt timp, atunci când lupta pentru stăpânirea şoselei Teruel—Saragosa va fi ajuns la un rezultat hotărâtor.

Noi trupe de întărire au sosit ieri pe acest front şi vor intra în acţiune astăzi.

In concluzie, comandamentul naţionalist precizează că oraşul Teruel era lipsit prin el însuşi de orice importanţă strategică.

Comuniştii încearcă o lovitură de Stat

ASSUNCION 23 (Rador) — Un comunicat al prefecturii de poliţie din Assuncion anunţă că comuniştii au încercat să pună stăpânire pe corpul de gardă al ministerului de război al Paraguayului.

Incercarea comunistă a fost însă dejucată. Comunicatul declară că în întreaga ţară domneşte liniştea şi că armata şi marina sunt împotriva complotului comunist.

TIPARUL INSTITUTULUI DE ARTE GRAFICE «EMINESCU» S. A., STR. ING. ANGHEL SALIGNY, 2. TELEF. 3.26.68
Redactor Responsabil: V. OLANIUC-STERE